

Sprawozdanie z działalności Instytutu Książki za 2015 rok

A. Promowanie i wspieranie działań z zakresu czytelnictwa, twórczości literackiej i czasopiśmiennictwa

I. Działania realizowane w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa (szczegółowe zestawienie zawiera zał. nr 5. Tabela sprawozdawcza NPRCz)

1. Dyskusyjne Kluby Książki

a) Program dotacyjny

W 2015 roku działalność klubów rozpoczęła się planowo, program dotacyjny dla bibliotek wojewódzkich został ogłoszony pod koniec 2014 roku, termin nadsyłania wniosków upłynął 30 stycznia. Wszystkie osiemnaście bibliotek otrzymało dofinansowanie w kwocie wnioskowanej.

Do końca roku liczba klubów wzrosła do 1412, tj. o 117 w stosunku do końca 2014 roku. Działa 467 klubów dla dzieci i młodzieży, 945 dla dorosłych. Kluby skupiają obecnie 12 816 stałych członków. Odbyło się 961 spotkań autorskich z takimi autorami jak m.in.: Agnieszka Frączek, Andrzej Pilipiuk, Anna Janko, Andrzej Stasiuk, Anna Czerwińska-Rydel, Anna Onichimowska, Barbara Kosmowska, Barbara Gawryluk, Beata Ostrowicka, Dariusz Rekosz, Ewa Chotomska, Filip Springer, Grażyna Jagielska, Grzegorz Kasdepke, Hanna Cygler, Hubert Klimko-Dobrzaniecki, Ignacy Karpowicz, Izabela Sowa, Jacek Dehnel, Jacek Hugo-Bader, Jakub Żulczyk, Jan Grzegorzczak, Janusz Leon Wiśniewski, Joanna Bator, Joanna Olech, Katarzyna Bonda, Katarzyna Enerlich, Krzysztof Koziółek, Ks. Adam Boniecki, Małgorzata Gutowska-Adamczyk, Małgorzata Kalicińska, Małgorzata Szejnert, Marcin Meller, Marcin Pałasz, Marcin Kydryński, Marcin Wroński, Mariusz Szczygieł, Olga Rudnicka, Olga Tokarczuk, Paulina Wilk, Paweł Beręsewicz, Roksana Jędrzejewska-Wróbel, Sylwia Chutnik, Wojciech Chmielarz, Wojciech Jagielski, Wojciech Kuczok, Ziemowit Szczerek. Zaś we wszystkich wydarzeniach organizowanych w ramach projektu wzięło udział 178 939 osób.

Na potrzeby klubów zakupiono 24 362 woluminy.

Najchętniej czytani w klubach autorzy to:

Literatura piękna

Bator Joanna
Bonda Katarzyna
Michalak Katarzyna
Miłoszewski Zygmunt
Kosmowska Barbara
Cygler Hanna
Schmitt Eric Emmanuel
Karpowicz Ignacy
Krajewski Marek

Literatura faktu

Kuźniak Angelika
Hugo-Bader Jacek

Jagielski Wojciech
Weathers Beck
Jaruzelska Monika
Koper Sławomir
Aleksijewicz Swietłana
Moczulska Anna
Suki Kim

Literatura dla dzieci i młodzieży

Kasdepke Grzegorz
Bąkiewicz Grażyna
Beręsewicz Paweł
Hermes Patricia
Nowak Ewa
Green John
Kosmowska Barbara
Widmark Martin
Ciwoniuk Barbara

Najchętniej czytane w klubach książki to:

Literatura piękna

„Szum”	Magdalena Tulli
„Ziarno prawdy”	Zygmunt Miłoszewski
„Sońka”	Ignacy Karłowicz
„Ukrainka”	Barbara Kosmowska
„Florystka”	Katarzyna Bonda
„Najgorszy człowiek na świecie”	Małgorzata Halber
„Uległość”	Michel Houellebecq
„Bokserka”	Grażyna Plebanek
„Ciemno, prawie noc”	Joanna Bator
„Arena szczurów”	Marek Krajewski

Literatura faktu

„Mała zagłada”	Anna Janko
„Papusza”	Angelika Kuźniak
„Beksińscy”	Magdalena Grzebałkowska
„Czarny anioł”	John Connolly
„Długi film o miłości. Powrót na Broad Peak”	Jacek Hugo-Bader
„Naręczona Schulza”	Agata Tuszyńska
„Tańczące niedźwiedzie”	Witold Szablowski
„Bajki, które zdarzyły się naprawdę”	Anna Moczulska
„Everest. Na pewną śmierć”	Beck Weathers
„Simona. Opowieść o niezwykłym życiu Simony”	
„Kossak”	Anna Kamieńska

Literatura dla dzieci i młodzieży

„Gwiazd naszych wina”	John Green
„Złodziejka książek”	Markus Zusak
„A ja nie chcę być księżniczką”	Grzegorz Kasdepke
„Kolorowy szalik”	Barbara Kosmowska
„Ale historia. Mieszko Ty Wikingu”	Grażyna Bąkiewicz
„Noskawery”	Paweł Beręsewicz Krzysztof Ostrowski, Marcel A.
„Oro”	Marcel
„Księga cmentarna”	Nigel Gaiman
„Siedem dni”	Eve Ainsworth
„Sekretnik Zosi z ulicy kociej”	Agnieszka Tyska

Oprócz comiesięcznych spotkań, na których członkowie DKK omawiają książki kluby, koordynatorzy wojewódzcy podejmują również inne inicjatywy. Oto przykładowe z nich:

- Przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Lutomierniku działa „Kółko teatralne DKK”, które przygotowało przedstawienie teatralne pt. „Bądź sobą” i skecz pt. „Biblioteka”.
- Dyskusyjny Klub Książki i Filia nr 1 dla Dorosłych MBP w Ozorkowie są organizatorami „Wieczornych Spotkań wokół Czytania”, czyli głośnego czytania dla dorosłych połączonego z rozmowami i zabawami literackimi.
- „Na tropie EUROBOHATERA – Dyskusyjne Kluby Europejskiej Baśni” – w ramach powyższej inicjatywy, 2 marca 2015 roku zorganizowano warsztaty dla moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki województwa warmińsko-mazurskiego „Medium społecznościowe sprzed doby Internetu (a nawet wcześniej) – baśnie i legendy europejskie dla dzieci”, przeprowadzone przez Annę Krawczyk z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Oświęcimiu. W warsztatach, przygotowujących do prowadzenia dyskusji nt. baśni i legend europejskich, wzięło udział 18 moderatorów DKK z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Czterech z nich (z Elbląga, Lidzbarka Warmińskiego, Olszyn i Ostródy) w kwietniu br. przeprowadziło w swoich klubach dyskusje nt. książek z baśniami i legendami europejskimi, zakupionych w ramach projektu do zbiorów DKK. Łącznie w dyskusjach wzięło udział 100 osób.
- Klubowicze województwa warmińsko-mazurskiego brali udział w akcjach promujących czytanie, np. w maratonach czytania (Braniewo, Kandyty, Korsze), Nocy Bibliotek (Ełk), Obchodach Światowego Dnia Czytania Tolkiena (Ryn).
- Klubowicze z DKK w Rzeszowie „Książkołaki” podjęli wyzwanie przeczytania w 2015 roku trzystu książek.
- Choinka z książek – wspólne rozbieranie choinki
Ponad pół tysiąca osób pomagało w Bibliotece Śląskiej rozbierać choinkę z książek. Demontaż składającej się z blisko 1600 książek konstrukcji trwał ponad 5 godzin. Tę nietypową instalację można było podziwiać w holu księżnicy od 11 grudnia 2014 roku do 2 lutego 2015 roku. Każdy czytelnik, który brał udział w akcji, mógł potem zabrać jedną z książek do domu. Jaki to był tytuł, okazywało się po rozpakowaniu prezentu. Bibliotekarze wyszli naprzeciw uczestnikom akcji organizując punkt „nietrafiony prezent”, gdzie można było wymieniać się między sobą książkami. Książki pochodziły z projektu Dyskusyjne Kluby Książki realizowanego przez Instytut Książki i Bibliotekę Śląską od kilku lat. Wcześniej pozycje te były omawiane przez klubowiczów w czasie comiesięcznych spotkań. Wśród książek znajdowały się bestsellery ostatnich lat. Akcja spotkała się ze sporym zainteresowaniem ze strony mediów. Podczas happeningu obecni byli przedstawiciele Radia eM, Radia Katowice, „Gościa Niedzielnego”, „Dziennika Zachodniego” i serwisu informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego.

- Na spotkaniu DKK 27.04 klubowicze z Zakładu Karnego we Włodawie wyszli z inicjatywą promocji czytelnictwa i DKK poprzez odczytywanie na antenie radiowej ciekawych fragmentów książek, dostępnych w księgozbiornie ZK. Skazani-klubowicze zatrudnieni w radiowęźle zakładowym nagrali kilka fragmentów książek najbardziej polecanych, które były emitowane podczas audycji własnych przez cały maj w godzinach rannych. Dzięki takiemu działaniu pozyskano czterech nowych członków klubu. Wielu skazanych zaciekawionych prezentowaną literaturą dopytuje się o dostępność egzemplarzy. Klubowicze chętni są do kolejnego nagrywania interesujących fragmentów literatury.
- 13.05.2015r. w Zagnańsku pracownicy biblioteki gminnej zorganizowali spotkanie integracyjne dla członków pięciu Dyskusyjnych Klubów Książki działających na terenie gminy. Bibliotekarki pełniące rolę moderatorek oraz aktywne klubowiczki zaprezentowały historię działalności klubów. W spotkaniu uczestniczyli: wójt gminy, dyrektorzy szkół, oraz wierni czytelnicy, a zarazem przedstawiciele z wszystkich DKK-ów.
- W połowie września Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie ogłosiła konkurs na nazwę i hasło promujące klub, skierowany do klubów dziecięcych i młodzieżowych. Wzięło w nim udział 316 osób z 15 DKK, które zgłosiły 28 propozycji nazw i haseł. Finał konkursu wraz z rozdaniem nagród odbyły się podczas zjazdu moderatorów, 24 listopada 2015 roku w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie.
- We wrześniu Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Łodzi ogłosiła dwa konkursy: Pierwszy „Klubowicze kręć”, adresowany do młodzieżowych DKK miał na celu wyłonienie najbardziej oryginalnych filmów promujących DKK. Drugi „LOGO DKK” adresowany był do dorosłych członków DKK. Konkursy zostaną rozstrzygnięte z początkiem 2016 roku.
- 26 listopada odbyło się „Dyktando Klubów Województwa Łódzkiego”, w którym wzięło udział 25 klubów.
- Przez cały rok koordynatorzy organizowali wykłady dla moderatorów poświęcone literaturze oraz warsztaty mające m. in. wspomóc ich w prowadzeniu dyskusji literackich, organizowaniu konkursów na recenzję.
- Wręczenie nagrody Dyskusyjnych Klubów Książki województwa śląskiego podczas Śląskich Targów Książki – laureatem tej nagrody został Mariusz Szczygieł, a w uroczystości wzięło udział kilkuset moderatorów i klubowiczów.
- Biblioteka Śląska podjęła działania w ramach współpracy z Uniwersyteckim Centrum Okulistyki i Onkologii w Katowicach oraz współpracę z Chorzowską Strefą Wolontariatu, w ramach której przekazała książki dla pacjentów chorzowskich szpitali.

Działania ogólnopolskie:

- **Konkurs Instytutu Książki i Wydawnictwa Znak.**
„Razem będzie lepiej” Jojo Moyes to wyjątkowo optymistyczna powieść, którą wyróżnia niezwykła cecha. To książka dedykowana Dyskusyjnemu Klubom Książki. Zostały w niej zamieszczone pytania, które ułatwią dyskusję wszystkim lubiącym rozmawiać o przeczytanych lekturach. Z okazji jej wydania Instytut Książki oraz Wydawnictwo Znak przygotowały ogólnopolski konkurs „Rekomendacja pierwszej takiej książki w Polsce”, którego przedmiotem była praca – rekomendacja lub krótkie streszczenia (tzw. blurb) powieści Jojo Moyes „Razem będzie lepiej”. Konkurs rozstrzygnięto 15 lipca 2015 roku. Jury w składzie: Aleksandra Kamińska (Wydawnictwo Znak Literanova), Anna Steć (Wydawnictwo Znak Literanova), Anika Ochotnicka (Instytut Książki), Elżbieta Kalinowska (Instytut Książki), Marek Jurowski (Instytut Książki) wyróżniło trzy prace: Marcina Ogulewicza z Dyskusyjnego Klubu Książki, działającego przy Bibliotece Publicznej Dzielnicy Białołęka m.st. Warszawy; Diany Chmiel z Dyskusyjnego Klubu Książki, działającego przy Bibliotece Publicznej Dzielnicy Białołęka m.st. Warszawy; Miry Kieliby z Dyskusyjnego Klubu Książki, działającego przy Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Szamotuły.

Nagrodą dla laureatów konkursu jest zamieszczenie blurbu powieści *Razem będzie lepiej* na skrzydełkach okładki kolejnej powieści Jojo Moyes, która ukaże się nakładem Społecznego Instytutu Wydawniczego Znak sp. z o.o.

• **IV Ogólnopolska Dyskusja Literacka Dyskusyjnych Klubów Książki**

Była to pierwsza dyskusja z udziałem klubów młodzieżowych. Zorganizowana została przez Instytut Książki i Wydawnictwo Zielona Sowa Sp. z o.o. wokół książki *7 dni* Eve Ainsworth, poruszającej problemy psychicznego dręczenia i znęcania się nad rówieśnikami. Dyskusja odbyła się jednocześnie w 50 klubach 8 października 2015 roku, o godz. 17.00, wzięło w niej udział ponad 400 młodych czytelników.

• **Przygotowania do Literackiego Woodstocku - Ogólnopolskiego Zlotu Członków Dyskusyjnych Klubów Książki**

Zlot członków Dyskusyjnych Klubów Książki z całej Polski w dziesięciolecie istnienia ma odbyć się we Wrocławiu, 27-31 lipca 2016. Szacujemy, że przyjedzie nań około tysiąca klubowiczów i moderatorów. Uczestnicy będą mieli okazję wziąć udział w nietypowych spotkaniach z pisarzami, publicznych czytaniach i koncertach, poznać się i wymienić doświadczeniami. W czasie Zlotu odbędzie się też pierwsze, nieoficjalne jeszcze, wykonanie hymnu książki.

Organizatorzy: Instytut Książki, ESK Wrocław 2016, Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki.

• **Konkurs na recenzję roku**

Przez cały rok trwał internetowy konkurs na recenzję roku, która zostanie wyłoniona spośród wybieranych co miesiąc recenzji miesiąca. Konkurs, organizowany w trzech kategoriach: na recenzję czytelników dorosłych, dzieci i młodzieży oraz na recenzję rysowaną, zostanie rozstrzygnięty z początkiem lutego 2016 roku.

Budżet	plan: 1 596 011,00	wykonanie: 1 596 011,00
--------	--------------------	-------------------------

b) Działalność szkoleniowo-promocyjna dotycząca programu Dyskusyjne Kluby Książki

Działania realizowane w ramach działalności szkoleniowo-promocyjnej DKK mają pozwolić pracownikom bibliotek publicznych na skuteczniejsze animowanie kultury w swoich społecznościach. Moderatorzy mają dowiedzieć się, jak rozbudzać zainteresowania książką, i starać się zaspokoić potrzeby kulturalne swoich społeczności związane z czytaniem.

Cel był realizowany przez organizację działań szkoleniowych w zakresie:

- wdrażania nowych rozwiązań merytorycznych i organizacyjnych w przygotowywaniu wydarzeń literackich na poziomie, którego oczekuje się od sprawnie działających instytucji kultury;
- poznania współczesnych trendów w literaturze polskiej i światowej w celu skuteczniejszego jej promowania;
- aktywizowania społeczności lokalnej wokół książki;
- skutecznego i atrakcyjnego promowania działalności bibliotek publicznych wśród mieszkańców.

Program skierowany jest do pracowników bibliotek publicznych wszystkich szczebli, zaangażowanych w program DKK. W 2015 roku:

- opracowano plan merytoryczno-rzeczowo-finasowy zadania,
- w drodze zapytania ofertowego wyłoniono operatorów zadań,

- zrealizowano następujące szkolenia:

Nowe kompetencje pracowników bibliotek publicznych w zakresie kultury literackiej dla dzieci. Warszawa, 22-24 kwietnia 2015,
program:

- warsztaty *Łatwa dyskusja na trudne tematy* / Justyna Dąbrowska,
- prelekcja *Współczesna literatura dla dzieci* / Agnieszka Karp-Szymańska,
- warsztaty *Głośne czytanie. Interpretacja tekstu literackiego* / Klementyna Umer.

Nowe kompetencje pracowników bibliotek publicznych w zakresie kultury literackiej dla dzieci. Poznań, 18-20 maja 2015,
program:

- warsztaty *Łatwa dyskusja na trudne tematy* / Justyna Dąbrowska,
- prelekcja *Współczesna literatura dla dzieci* / Agnieszka Karp-Szymańska,
- warsztaty *Głośne czytanie. Interpretacja tekstu literackiego* / Klementyna Umer.

Nowe kompetencje pracowników bibliotek publicznych w zakresie kultury literackiej dla dzieci. Gdańsk, 5-7 października 2015
w programie:

- warsztaty *Łatwa dyskusja na trudne tematy* / Magdalena Bil
- prelekcja *Współczesna literatura dla dzieci* / Agnieszka Karp-Szymańska
- warsztaty *Głośne czytanie. Interpretacja tekstu literackiego* / Klementyna Umer

Nowe kompetencje pracowników bibliotek publicznych w zakresie kultury literackiej dla dzieci. Kraków, 4-6 listopada 2015
w programie:

- warsztaty *Łatwa dyskusja na trudne tematy* / Justyna Dąbrowska
- prelekcja *Współczesna literatura dla dzieci* / Agnieszka Karp-Szymańska
- warsztaty *Głośne czytanie. Interpretacja tekstu literackiego* / Klementyna Umer

Spotkanie koordynatorów programu Dyskusyjne Kluby Książki. Warszawa, 10-11 grudnia 2015

- *Podsumowanie roku 2015. Omówienie planów na 2016 rok* / Elżbieta Kalinowska
- *Literacki Woodstock. Wrocław 2016* / Elżbieta Kalinowska

Budżet	plan: 193 060,76	wykonanie: 193 060,76
--------	------------------	-----------------------

2. Obsługa Programów Ministra

a) Programy MKiDN 2013 i 2014

W 2015 roku rozliczono zadania wieloletnie realizowane w ramach priorytetów Literatura i Promocja czytelnictwa z 2013 i 2014 roku. Realizowano wypłaty zobowiązań wynikających z umów zawartych w 2013 i 2014 roku.

b) Programy MKiDN 2015

W listopadzie 2014 roku zostały ogłoszone Programy MKiDN na rok 2015. Instytut Książki został instytucją zarządzającą dla programów: Promocja literatury i czytelnictwa - Priorytet 1 – Literatura; Priorytet 2 – Promocja czytelnictwa; Priorytet 4 – Partnerstwo Publiczno-Społeczne.

- **Promocja literatury i czytelnictwa Priorytet 1 – Literatura 2015**

budżet 3 500 000,00 zł

budżet na odwołania: 525 000,00 zł

W ramach priorytetu można było składać wnioski o dofinansowanie zadań dotyczące wydawnictw książkowych (także ebooków, audiobooków i wydawnictw dla niewidomych i słabowidzących). Regulamin dopuszczał jedynie trzyletni tryb realizacji zadań.

W pierwszym naborze, do 30 listopada 2014 roku, złożono 299 wniosków, z czego 243 poprawne formalnie i 56 błędnych formalnie. Wszystkie wnioski poprawne formalnie zostały przesłane do oceny ekspertom powołanym przez Ministra KiDN. Decyzją Ministra dotacje otrzymało 117 wniosków na łączną kwotę 3 353 232,00,00 zł (rok 2015 – 2 960 910,00 zł; rok 2016 – 270 699,00 zł; rok 2017 – 121 623,00 zł).

W drugim naborze, do 30 marca 2015 roku złożono 107 wniosków, z czego 76 poprawne formalnie i 31 błędnych formalnie. Wszystkie wnioski poprawne formalnie zostały przesłane do oceny ekspertom powołanym przez Ministra KiDN. Decyzją Ministra dotacje otrzymało 34 wnioski na łączną kwotę 826 830,00,00 zł (rok 2015 – 697 827,00 zł; rok 2016 – 98 425,00 zł; rok 2017 – 30 578,00 zł).

W sumie w roku 2015 w ramach obu naborów przyznano 151 dotacji na ogólną kwotę 4 180 062,00 (rok 2015- 3 658 737,00 zł; rok 2016 – 369 124,00 zł. ; rok 2017 – 152 201,00 zł).

Do końca 2015 roku podpisywano umowy, przygotowywano wnioski na wypłatę oraz sporządzano (na wniosek beneficjentów) aneksy do już podpisanych umów.

- **Promocja literatury i czytelnictwa Priorytet 2– Promocja czytelnictwa 2015 –**

budżet 5 000 000,00 zł

budżet na odwołania 750 000,00 zł

W ramach priorytetu można składać wnioski na realizację następujących rodzajów zadań:

- 1) kampanii społecznych, edukacyjnych i promocyjnych;
- 2) festiwali literackich;
- 3) wydarzeń literackich i promocji nowości wydawniczych;
- 4) cyklicznych audycji telewizyjnych;
- 5) cyklicznych audycji radiowych i internetowych;
- 6) ogólnopolskich zadań dotyczących czytelnictwa osób niewidomych i słabowidzących.

W pierwszym naborze, do 30 listopada 2014 roku, złożono 477 wniosków, z czego 446 poprawnych formalnie i 31 błędnych formalnie. Wszystkie wnioski poprawne formalnie zostały przesłane do oceny ekspertom powołanym przez Ministra KiDN. Decyzją Ministra dotacje otrzymało 75 wniosków na łączną kwotę 5 861 400,00 zł (rok 2015 – 4 981 400,00 zł; rok 2016 – 620 000,00 zł; rok 2017 – 260 000,00 zł).

Do końca 2015 roku podpisywano umowy, przygotowywano wnioski na wypłatę oraz sporządzano (na wniosek beneficjentów) aneksy do już podpisanych umów.

Rozliczano także zadania, które otrzymały dotacje w 2015, a ich realizacja już się zakończyła.

- **Promocja literatury i czytelnictwa Priorytet 4 – Partnerstwo Publiczno-Społeczne 2015**
budżet 1 000 000,00 zł
budżet na odwołania 150 000,00 zł

W ramach priorytetu organizacje pozarządowe działające w partnerstwie z bibliotekami publicznymi z gmin do 50 tys. mieszkańców mogą składać wnioski na zadania integrujące biblioteki i społeczności lokalnie, przy czym każde zadanie musi zawierać trzy poniższe elementy:

- zorganizowanie i prowadzenie wolontariatu na rzecz biblioteki;
- zorganizowanie i przeprowadzenie w ciągu roku co najmniej sześciu spójnych ze sobą działań aktywizujących lokalną społeczność wokół biblioteki;
- zorganizowanie i przeprowadzenie jednego, jednodniowego wydarzenia promującego bibliotekę wśród członków lokalnej społeczności („święto biblioteki”).

W pierwszym naborze, do 30 listopada 2014 roku złożono 41 wniosków, z czego 35 poprawnych formalnie i 6 błędnych formalnie. Wszystkie wnioski poprawne formalnie zostały przesłane do oceny ekspertom powołanym przez Ministra KiDN. Decyzją Ministra dotacje otrzymało 27 wniosków na łączną kwotę 648 041,00 zł.

Decyzją Ministra KiDN nie przeprowadzano drugiego naboru wniosków w tym priorytecie.

Do końca 2015 roku podpisywano umowy, przygotowywano wnioski na wypłatę oraz sporządzano (na wniosek beneficjentów) aneksy do już podpisanych umów.

c) Programy MKiDN 2016

W dniu 8.10 2015 roku MKiDN ogłosiło regulaminy do następujących programów Ministra, których instytucją zarządzającą jest Instytut Książki.

Promocja literatury i czytelnictwa Priorytet 1 – Literatura 2016

Budżet: 3 500 000,00 zł

W pierwszym naborze do 30 listopada 2015 roku złożono 271 wniosków, z czego 237 poprawnych formalnie i 34 błędne formalnie. Wszystkie wnioski poprawne formalnie zostaną przesłane do oceny ekspertom powołanym przez Ministra KiDN.

Promocja literatury i czytelnictwa Priorytet 2– Promocja czytelnictwa 2016

Budżet: 5 000 000,00 zł

W pierwszym naborze, do 30 listopada 2015, roku złożono 487 wniosków, z czego 467 poprawnych formalnie i 20 błędnych formalnie. Wszystkie wnioski poprawne formalnie zostaną przesłane do oceny ekspertom powołanym przez Ministra KiDN.

Promocja literatury i czytelnictwa Priorytet 4 – Partnerstwo Publiczno- społeczne 2016

budżet 1 000 000,00 zł

W pierwszym naborze, do 30 listopada 2015, roku złożono 95 wniosków, z czego 88 poprawnych formalnie i 7 błędnych formalnie. Wszystkie wnioski poprawne formalnie zostały przesłane do oceny ekspertom powołanym przez Ministra KiDN.

Budżet	plan: 52 514,00	wykonanie: 52 514,00
--------	-----------------	----------------------

3. Program Wieloletni Kultura+, priorytet „Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek”

a) Obsługa PW Kultura+, priorytet „Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek”

W ramach realizacji programu w 2015 r. osiągnięto następujące cele:

- jak co roku podpisano umowę z MKiDN zwiększającą budżet dla Instytutu książki na 2015 rok, niezbędną do realizacji wypłat dla beneficjentów,
- realizowano wypłaty transz dla wszystkich beneficjentów zgodnie z umowami,
- w odpowiedzi na prośby beneficjentów podpisano liczne aneksy do umów o dofinansowanie w związku z przesunięciami terminów realizacji zadań, przesunięciami w budżecie zadań, zmianami osób uprawnionych do reprezentowania zleceniobiorców itd.,
- monitorowano przebieg prac w obiektach bibliotecznych powstających w bieżącym roku,
- rozliczono raporty końcowe dla zadań kończących się w I półroczu i częściowe dla beneficjentów, którzy otrzymali transzę w I półroczu,
- systematycznie udzielano odpowiedzi na napływające od beneficjentów oraz od podmiotów zainteresowanych kontynuacją programu pytania mailowe, listowne i telefoniczne,
- współpracowano z MKiDN w zakresie podsumowania dotychczasowych efektów realizacji programu oraz dostarczania informacji koniecznych do prac nad wprowadzeniem w życie kontynuacji programu na lata 2016-2020,
- sporządzano zestawienia i inne niezbędne informacje dla przeprowadzanej w MKiDN kontroli programu przez NIK,
- w 2015 roku wypłacono beneficjentom kwotę 29 818 520,69 zł (25 730 000,00 zł wydatków inwestycyjnych i 4 088 520,69 zł wydatków bieżących),
- w 2015 roku zostały oddane do użytku 62 nowe, wyremontowane lub wyposażone obiekty biblioteczne,
- przeprowadzono działania związane z wprowadzeniem w życie kontynuacji programu w postaci Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, Priorytet 2 Infrastruktura Bibliotek 2016-2020: opracowano nowy Regulamin Programu, nowy podział Kryteriów Certyfikatu Biblioteka+ w trzech wariantach, opracowano formularz wniosku, zamieszczono na stronie wnioski wzorcowy oraz wdrożono go do systemu EBOI, udzielano odpowiedzi na spływające na bieżąco pytania od instytucji zainteresowanych wzięciem udziału w programie – także w formie elektronicznej na stronie Operatora Priorytetu w zakładce Pytania i Odpowiedzi,
- ogłoszono na stronie Operatora Priorytetu I nabór wniosków do Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 Infrastruktura Bibliotek 2016-2020 z terminem 1 lutego 2016r. oraz II nabór z terminem do 1 marca 2016r.

b) Promocja

- **Kongres Regionów we Wrocławiu, 16-18 czerwca 2015 r.**

Kongres Regionów to jedna z największych imprez w Polsce skupiająca w jednym miejscu przedstawicieli samorządów, inwestorów oraz przedsiębiorców, a także ludzi świata kultury, nauki i edukacji. VI edycja kongresu odbyła się w dniach 16-18 czerwca 2015 roku. Kongres objęty został Patronatem honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego. W jego trakcie odbyło się kilkadziesiąt paneli dyskusyjnych i sesji plenarnych.

W ramach VI edycji kongresu Instytut Książki współorganizował panel dyskusyjny pt. „Kultura – wydatki czy inwestycje?”. W spotkaniu uczestniczyli: dr Zina Jarmoszuk, dyrektor Departamentu Mecenatu Państwa w MKiDN, Barbara Zdrojewska, przewodnicząca Sejmiku Dolnośląskiego, Adam Górecki, wójt gminy Czarny Bór, laureat nagrody Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Krzysztof Dudek, dyrektor Narodowego Centrum Kultury, dr Wacław Idziak, odpowiedzialny za projekt Wioski Tematyczne, Marek Sztark, koordynator kontaktów i działań na Dolnym Śląsku w ramach przygotowań do obchodów Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016, prof. dr hab. Aleksander Surdej, kierownik Katedry Studiów Europejskich Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie oraz Grzegorz

Gauden, dyrektor Instytutu Książki. Panel poprowadził Robert Feluś, redaktor naczelny dziennika „Fakt”.

Kongresowi towarzyszyła wystawa, która prezentowała efekty działań podjętych w ramach programu „Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek” oraz przykłady inwestycji dofinansowanych z budżetu programu.

Zapowiedź panelu i informacja o działaniach Instytutu Książki na rzecz bibliotek została opublikowana w ogólnopolskim dodatku do „Newsweeka” pt. „Kongres Regionów” (nakład: 180 000 egz.), który trafił także do wszystkich uczestników kongresu. W dodatku znalazła się także reklama programu „Zobacz jak zmieniają się polskie biblioteki” (½ strony).

- **Wystawa „Biblioteka najlepsza inwestycja”**

Instytut Książki na potrzeby promocji programu przygotował wystawę prezentującą efekty programu Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek z przykładami udanych realizacji przestrzeni bibliotecznych. Wystawa wykorzystywana jest do promocji Priorytetu i była prezentowana podczas Kongresu Regionów we Wrocławiu (16-18 czerwca).

- **Film dokumentalny o bibliotekach**

Instytut Książki wspólnie z TVP wyprodukował film dokumentalny, w którym zaprezentowane zostały wybrane biblioteki zmodernizowane lub wybudowane w ramach programu Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek. Emisja filmu odbyła się 17 października na antenie TVP 2.

V edycja Rankingu Bibliotek

W ramach promocji priorytetu „Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek” Instytut Książki wspólnie z dziennikiem „Rzeczpospolita” przygotował piątą edycję rankingu bibliotek gminnych.

Celem organizatorów jest rozpropagowanie najlepszych praktyk w prowadzeniu tego typu instytucji. Metodologię rankingu opracowała kapituła w składzie: Grzegorz Gauden, dyrektor Instytutu Książki; Paweł Jabłoński, Zastępca Redaktora Naczelnego dziennika „Rzeczpospolita”; Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej; Elżbieta Stefańczyk, prezes Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich; Andrzej Tyws, przewodniczący Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych oraz Anna Cieślak-Wróblewska z dziennika „Rzeczpospolita”.

Przyjęta metoda oceny bibliotek premiuje działania na rzecz jakości i komfortu obsługi czytelników, poziom czytelnictwa, liczbę kupowanych nowości i wydatki samorządu na utrzymanie placówki.

Uroczyste ogłoszenie wyników odbyło się 19 listopada 2015 r.

Tego samego dnia ukazał się Ranking Bibliotek – czterostronicowy dodatek do całego nakładu „Rzeczpospolitej” (ok. 100 000 egz.) z listą najlepszych placówek. Pełna lista jest także dostępna na stronach internetowych „Rzeczpospolitej” oraz Instytutu Książki.

23 listopada 2015 r., w tygodniu po ogłoszeniu wyników rankingu, w prasie lokalnej oraz lokalnych wydaniach „Gazety Wyborczej” ukazały się gratulacje skierowane do wójtów, burmistrzów oraz dyrektorów bibliotek z gmin, które są laureatami kolejnej edycji „Rankingu Bibliotek” (pierwsza dziesiątka rankingu oraz najlepsze w każdym z województw). W ogłoszeniu gratulacyjnym została także umieszczona reklama Priorytetu. Działanie to promuje aktywne biblioteki, samorządy oraz Ranking Bibliotek.

Poniżej zestawienie tytułów, w których pojawiły się ogłoszenia. Format 1/3 strony.

Dolnośląskie	„Gazeta Wrocławska”
Kujawsko-pomorskie	„Gazeta Pomorska”

Lubelskie	„Kurier Lubelski”, „Gazeta Wyborcza” wyd. lubelskie
Lubuskie	„Gazeta Lubuska”
Łódzkie	„Dziennik Łódzki”, „Ekspress Ilustrowany”
Małopolskie	„Polska. Gazeta Krakowska”, „Dziennik Polski”
Mazowieckie	„Gazeta Wyborcza” wyd. stołeczne i mazowieckie, „Polska Metropolia Warszawska”, „Tygodnik Ostrołęcki”
Opolskie	„Nowa Trybuna Opolska”, „Gazeta Wyborcza” wyd. opolskie
Podkarpackie	„Nowiny”
Podlaskie	„Gazeta Współczesna”, „Kurier Poranny”
Pomorskie	„Dziennik Bałtycki”
Śląskie	„Dziennik Zachodni”, „Gazeta Wyborcza” wyd. katowickie
Świętokrzyskie	„Echo Dnia”
Warmińsko–mazurskie	„Dziennik Elbląski”
Wielkopolskie	„Głos Wielkopolski”
Zachodniopomorskie	„Głos – Dziennik Pomorza”

Materiały video

Na potrzeby promocji priorytetu oraz gali Rankingu Bibliotek zostały wyprodukowane 4 spoty filmowe.

Jeden jest podsumowaniem realizacji priorytetu, bohaterami są tu: Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Zduny, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Śrem, Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta w Sianowie, Międzyrzecki Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury w Pieszycach, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Barcin, Miejska Biblioteka Publiczna w Rumi, Gminna Biblioteka Publiczna w Komorowie Żuławskim – filia w Nowakowie. Na YouTube: ponad 1 540 odsłon. Nakręcono także trzy filmowe wizytówki liderów Rankingu Bibliotek, czyli biblioteki w Barcinie (840 odsłon na YouTube), Świątkach (490) i Łomży z siedzibą w Podgórzu (495).

Kampania w mediach

Współpraca z Programem 1 Polskiego Radia

W ramach promocji priorytetu, a także promocji samych bibliotek Instytut Książki we współpracy z Programem 1 Polskiego Radia zrealizował cykl 8 audycji pod wspólnym tytułem „Nowa biblioteka”. Ich bohaterami były m.in.: dofinansowane w ramach priorytetu biblioteki w Zdunach, Morągu i Starym Sączu i Rumi.

Audycje długie: 20-30 min, emisje: 13, 20, 22, 29 grudnia 2015 r.

Audycje krótkie: ok. 6 min, emisje: 14, 16, 17, 27 grudnia 2015 r.

Prasa

W Dzienniku Gazecie Prawnej został opublikowany artykuł (cztery strony) o bibliotekach w Zdunach, Rumi oraz Barcinie i we Wschowej, 23 grudnia, nakład 69 400 egz.

Dokumentacja fotograficzna efektów programu

Na potrzeby materiałów promocyjnych, planowanych wystaw, informacji prasowych i strony internetowej wykonane zostały zdjęcia bibliotek w województwie małopolskim, pomorskim, podkarpackim, warmińsko-mazurskim, lubelskim, wielkopolskim, zachodniopomorskim, dolnośląskim i lubuskim.

Budżet	plan: 526 536,96	wykonanie: 526 536,96
--------	------------------	-----------------------

4. Szkolenia dla bibliotekarzy – Projekt kulturalny. Jak go realizować?

a) Projekt kulturalny. Jak go realizować?

Poszerzenie kompetencji kulturowych bibliotekarzy to główny cel programu Instytutu Książki Edukacja kulturalna bibliotekarzy 2015. Celem szkoleń jest wsparcie bibliotekarzy w stawaniu się przewodnikami po świecie książki, wiedzy i informacji, nowych technologii i nowych mediów, w aktywizowaniu społeczności lokalnej, pokazywaniu nowych sposobów spędzania wolnego czasu, zaspokajaniu potrzeb kulturalnych swoich społeczności (rozwijanie kompetencji kulturowych zbiorowości społeczności lokalnej przez książkę).

Cel ma zostać osiągnięty poprzez realizację działań zmierzających do rozwoju kompetencji kulturowych bibliotekarzy w zakresie:

- przygotowania do wdrażania nowych rozwiązań merytorycznych i organizacyjnych w przygotowywaniu wydarzeń literackich na poziomie, którego oczekuje się od sprawnie działających instytucji kultury;
- aktywizowania społeczności lokalnej wokół książki poprzez jeszcze bardziej skuteczne, efektywne i ciekawe propagowanie kultury literackiej.

Program skierowany jest do pracowników bibliotek publicznych wszystkich szczebli.

W 2015 roku:

- opracowano plan merytoryczno-rzeczowo-finasowy zadania,
- w drodze zapytania ofertowego wyłoniono operatorów zadania,
- zrealizowano następujące szkolenia:
 - ✓ Spotkanie dla pracowników wojewódzkich bibliotek publicznych dotyczące realizacji programu dotacyjnego Instytutu Książki "Szkolenia dla bibliotekarzy". Warszawa, 1 kwietnia 2015. Podczas spotkania zaprezentowano ewaluację programu dotacyjnego Instytutu Książki "Szkolenia dla bibliotekarzy 2013"; plany ewaluacyjne programów szkoleniowych realizowanych na zlecenie i przez Instytut Książki;
 - ✓ BIBA – Akademia Kultury 2015: Festiwal Miłosza. Kraków, 13-17 maja 2015, program szkolenia:
 - warsztaty *Od pomysłu do realizacji, czyli jak zorganizować imprezę literacką* / Irek Grin i Agnieszka Orłowska,
 - warsztaty *Niech nas zobaczą! Czyli jak skutecznie promować wydarzenie w nowych mediach* / Zofia Jurczak-Kopocińska,
 - warsztaty *Niech do nas przyjadą, czyli zasady dobrej komunikacji na linii organizator-gość* / Ewa Dąbrowska,
 - prelekcja *Współczesna literatura hiszpańskojęzyczna* / Nina Pluta,
 - prelekcja *Najgłośniejsze i najciekawsze książki w literaturze rosyjskiej ostatnich lat* / Marek Radziwon,
 - prelekcja *O kulisach organizacji Festiwalu Conrada* / Grzegorz Jankowicz.
 - ✓ BIBA – Akademia Kultury 2015: Sopot Festival. Sopot, 19-23 sierpnia 2015, program szkolenia:

- warsztaty *Planowanie merytoryczno-organizacyjne Literackiego Woodstoku* / Irek Grin, Agnieszka Orłowska, Marta Kiewel, Zofia Jurczak-Kopocińska, Elżbieta Kalinowska.
- ✓ Przewodnicy po świecie książki dla młodzieży – korepetycje literackie dla bibliotekarzy. Warszawa, 15-17 września 2015, program szkoleń:
 - warsztaty *Jak mówić do nastolatków o książkach, żeby nas usłyszały?* / Michał Nogaś,
 - warsztaty *Sposób na dyskusję literacką – debata oksfordzka* / Kacper Woźniak,
 - prelekcja *O tym co ważne dla młodzieży – literatura* / Joanna Olech,
 - prelekcja *O tym co ważne dla młodzieży – literatura science-fiction i fantasy* / Małgorzata Wojciechowska,
 - prelekcja *O tym co ważne dla młodzieży – komiks* / Artur Wabik,
 - prelekcja *O tym co ważne dla młodzieży – film* / Kamila Tomkiel-Skowrońska.
- ✓ BIBA – Akademia Kultury 2015: Bruno Schulz Festival, 14-18 października 2015
w programie:
 - warsztaty *Kobieta* / Magdalena Janus
 - warsztaty *Integracja* / Manuela Plizga-Jonarska
 - prelekcja *O polskich autorach* / Wojciech Bonowicz
 - prelekcja *Mniejszości, wyobcowanie w literaturze* / Michał Nogaś
- ✓ Szkolenie trenerskie: cz. I, Warszawa, 19-22 października 2015
w programie:
 - warsztaty merytoryczne *Biblioteka każdego człowieka* / Marek Jurowski
- ✓ BIBA – Akademia Kultury 2015: Festiwal Conrada, 21-25 października 2015
w programie:
 - warsztaty *Budowanie widowni* / Agata Etmanowicz
 - prelekcja *Czytanie jako choroba...* / Piotr Śliwiński
 - prelekcja *O budowaniu publiczności w kontekście festiwali literackich i Europejskiej Stolicy Kultury* / Irek Grin
- ✓ Szkolenie trenerskie: cz. II, Warszawa, 23-27 listopada 2015
w programie:
 - warsztaty trenerskie *Biblioteka każdego człowieka* / Marek Jurowski
- ✓ Szkolenie *Czytam sobie w bibliotece*, Warszawa, 30 listopada-2 grudnia 2015
w programie:
 - warsztaty *Każdy może spróbować sam animować – animacja poklatkowa w pracy z grupą* / Tomek Solich
 - warsztaty *Techniki teatralne w pracy z grupą* / Katarzyna Żytomirska
 - warsztaty *Metody aktywizujące - jak ciekawie zaplanować zajęcia z grupą* / Anna Czerwińska, Michalina Laskowska
- ✓ BIBA – Akademia Kultury 2015: Festiwal Miłosza. Kraków, 13-17 maja 2015
w programie:
 - warsztaty *Od pomysłu do realizacji, czyli jak zorganizować imprezę literacką* / Agnieszka Orłowska, Marek Jurowski

- warsztaty *Niech nas zobaczą! Czyli jak skutecznie promować wydarzenie w nowych mediach* / Zofia Jurczak-Kopocińska
- warsztaty *Niech do nas przyjadą, czyli zasady dobrej komunikacji na linii organizator-gość* / Ewa Dąbrowska
- prelekcja *Literatura kryminalna* / Ewa Dąbrowska
- prelekcja *Literatura polska* / Maciej Robert
- prelekcja *Czytelnictwo* / Inga Iwasiów
- ✓ Szkolenie trenerskie: cz. III, Warszawa, 14-16 grudnia 2015
w programie:
 - warsztaty trenerskie *do*cić bibliotekę – jak skutecznie prowadzić rzecznictwo* / Marek Jurowski

Budżet	plan: 357 898,79	wykonanie: 357 898,79
--------	------------------	-----------------------

b) Przewodnicy po świecie książki dla dzieci / dorosłych – korepetycje literackie dla bibliotekarzy

W pierwszych trzech kwartałach 2015 roku opracowano plan merytoryczno-rzeczowo-finansowy zadania oraz wyłoniono operatorów zadania. Zrealizowano następujące szkolenia:

- I. Nowe kompetencje pracowników bibliotek publicznych w zakresie kultury literackiej dla dzieci. Rabka-Zdrój, 8-12 lipca 2015
w programie:
 - warsztaty *Niezapomniane wydarzenie literackie... Jak zaprojektować?* / Marek Jurowski.
- II. Przewodnicy po świecie książki dla dorosłych – korepetycje literackie dla bibliotekarzy. Warszawa, 9-11 września 2015,
w programie:
 - warsztaty *Jak napisać recenzję?* / Anna Marchewka,
 - warsztaty *Jak przygotować spotkanie autorskie?* / Marek Jurowski,
 - prelekcja *Najważniejsze powieści Starego Lądu* / Marcin Sendek,
 - prelekcja *Nowy świat* / Małgorzata Szczurek,
 - prelekcja *Amerykanie i Kanadyjczycy* / Marek Paryż,
 - prelekcja *Literatura hispanojęzyczna po Macondo* / Nina Pluta-Podleszańska,
 - prelekcja *Non-fiction* / Julianna Jonek.

Budżet	plan: 114 907,08	wykonanie: 114 907,08
--------	------------------	-----------------------

5. Biblioteka Nowa

Celem nadrzędnym seminariów Biblioteka Nowa będzie wypracowanie założeń i kierunków rozwoju polskich bibliotek publicznych na najbliższe kilka lat. Realizując go, chcemy oprzeć się o doświadczenia innych krajów związane z ich reagowaniem na nowe wyzwania dla bibliotek. Cykl został podzielony na poszczególne seminaria tematyczne: nowe wyzwania, nowe koncepcje, nowa architektura, nowa oferta, nowy bibliotekarz/nowa bibliotekarka. Seminaria zostały zaplanowane na lata 2015-2017.

W pierwszej połowie 2015 roku zrealizowano następujące seminarium: „Biblioteka 2020 czyli nowe wyzwania dla bibliotek publicznych.” Kraków, 15 kwietnia.

Program:

- *Otwarcie seminarium. Powitanie* / Magdalena Sroka (Zastępca Prezydenta ds. Kultury i Promocji Miasta Krakowa); Grzegorz Gauden (dyrektor Instytutu Książki); Tomasz Makowski (dyrektor Biblioteki Narodowej),
- *Biblioteka: reaktywacja. Tworzenie nowej instytucji w społeczeństwie cyfrowym* / Jens Thorhauge (Dania),
- *Francuski przepis: jak pomogliśmy bibliotekom publicznym przygotować się na wielkie zmiany* / Emmanuel Aziza (Francja),
- *"Start swimmin or you'll sink like a stone" ["Zacznij pływać, bo pójdziesz na dno"]*. Drukowane, cyfrowe i elektroniczne: niemieckie biblioteki okresu przejściowego / Klaus-Peter Böttger (Niemcy),
- *Biblioteki publiczne na nowo wyobrażone: doświadczenia brytyjskie* / Brian Ashley (Wielka Brytania),
- *Dyskusja z udziałem prelegentów. Podsumowanie seminarium* / Grzegorz Gauden (Instytut Książki); Tomasz Makowski (Biblioteka Narodowa).

W drugiej połowie 2015 roku zorganizowano drugie seminarium, zatytułowane „Nowe koncepcje - nowe biblioteki. Praktyczne przykłady z czterech krajów europejskich.”

Warszawa, 27 października 2015 r.

Program:

- *Otwarcie seminarium, powitanie gości* / Tomasz Makowski (dyrektor Biblioteki Narodowej), Grzegorz Gauden (dyrektor Instytutu Książki), Georg M. Blochmann (dyrektor Goethe-Institut w Warszawie), Ewa Dorota Malinowska-Grupińska (Przewodnicząca Rady Miasta Stołecznego Warszawy)
- *Zawsze o krok do przodu! Biblioteki jako centra społeczności i prekursorzy integracji cyfrowej* / Hannelore Vogt (Niemcy)
- *Przemiana Biblioteki Głównej w Aarhus w centrum Dokk1.* / Sidsel Bech-Petersen (Dania)
- *Kallio Library – dynamiczna stutrzylatka* / Laura Norris (Finlandia)
- *DOK 3.0: przymiarki do biblioteki przyszłości w Delft* / Marijke Timmerhuis (Holandia)
- *Dyskusja z udziałem prelegentów. Podsumowanie seminarium*

Każde z seminariów jest podsumowywane przez grupę roboczą w składzie: Anna Andrzejkiewicz – Biblioteka Publiczna w Kałuszynie, Lena Bednarska – Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, Krzysztof Dąbkowski – Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie, Marek Jurowski – Instytut Książki, Elżbieta Kalinowska – Instytut Książki, Małgorzata Piekarska – Miejska Biblioteka Publiczna w Jaśle, Beata Sawa-Jovanoska – Koszalińska Biblioteka Publiczna, Jerzy Woźniakiewicz – Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie. Podsumowania publikowane są na stronie internetowej Instytutu Książki. Złożą się one na dokument rekomendujący kierunki rozwoju polskich bibliotek publicznych.

Budżet	plan: 98 040,60	wykonanie: 98 040,60
--------	-----------------	----------------------

6. Udostępnianie piśmiennictwa 2015

Program „Udostępnianie piśmiennictwa” 2015 jest kontynuacją programu rozpoczętego w zeszłym roku, jako „Udostępnianie piśmiennictwa” 2014. W wyniku analizy prac Zespołu Sterującego,

powołanego w 2014 roku, mających na celu usprawnienie realizacji programu w 2015 roku, jak i latach następnych, zostały w Instytucie Książki opracowane zmiany regulaminu programu. Propozycje zmian zostały on przekazane do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 21 maja 2015 roku. Przewidziane zmiany miały na celu dostosowanie terminów związanych z gromadzeniem propozycji dzieł przewidzianych przez internautów do wykupu oraz zmiany terminu podejmowania decyzji przez Zespół Sterujący, co do katalogu dzieł przewidzianych do objęcia programem w danym roku. Oficjalna decyzja MKiDN związana z nowelizacją regulaminu programu została przekazana Instytutowi Książki dnia 3 lipca. Zgodnie ze znowelizowanym regulaminem programu – Instytut przyjmował zgłoszenia dzieł proponowanych do wykupu, w trybie zgłoszeń publicznych przez stronę www. Na podstawie zgłoszeń opracowana została lista dzieł spełniających wymagania regulaminu programu, jak też zostały opracowane listy dzieł zgłoszonych przez członków Zespołu Sterującego programu na drodze korespondencyjnej. 30 sierpnia odbyło się posiedzenie Zespołu Sterującego w liczbie sześciu członków, które wprowadziło dalsze zmiany w proponowanej liście dzieł, ostateczny kształt i końcowe nadanie punktacji przez siedmioro jurorów oraz akceptacja listy, odbywała się korespondencyjnie do dn. 11 września, kiedy to proponowana lista została przekazana do akceptacji dyrektorowi Instytutu Książki, a następnie Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zgodnie z regulaminem lista została ogłoszona 15 września na stronach www IK. Od 16 września trwały: wycena, przygotowywanie korespondencji i korespondencja z autorami dzieł z listy lub ich dysponentami, ustalanie danych dysponentów praw, celem zawarcia stosownych umów, przenoszących majątkowe prawa autorskie lub licencje do dzieł w trybie OLE.

W czwartym kwartale 2015 roku, zostały zakupione prawa do 11, jak też nabyte licencje OLE (otwarte licencje edukacyjne) do 7 pozycji z listy dzieł powstałej w ciągu dwóch lat działania programu, w tym z listy poszerzonej o dzieła zaakceptowane przez zespół sterujący oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ogłoszonej na stronach Instytutu Książki, w dn. 15 września 2015 roku.

łącznie na koniec 2015 roku program objął 21 pozycji z listy zatwierdzonej przez Zespół Sterujący, co stanowi ok. 15 % wszystkich tytułów zaproponowanych do wykupu.

Lista dzieł, do których zostały nabyte prawa do książek:

- Andrzeja Kijowskiego: "Listopadowy wieczór",
- Juliana Kornhausera, Adama Zagajewskiego: "Świat nieprzedstawiony",
- Bogdana Wojdowskiego: "Chleb rzucony umarłym",
- Stanisława Czycza: "And", "Ajol"
- Leo Lipskiego: "Piotruś" i opowiadania z tomu "Dzień i noc" ("Dzień i noc", "Powrót", "Waadi"), spadkobiercy pisarza postanowili dołączyć nieodpłatnie do programu i przekazać prawa, celem zachowania spuścizny Lipskiego w całości - także do następujących tytułów: "Prawdziwa opowieść", "Miasteczko", "Sarni braciszek", "Niespokojni" (dodatkowe cztery tytuły więcej, nie uwzględniam ich jednak w liczbie pozycji objętej programem)
- Jerzego Andrzejewskiego "Ciemności kryją ziemię", "Miazga"
- Edwarda Redlińskiego "Konopielka",
- Kazimierza Wyki "Modernizm polski".

W 2015 roku zostały w ramach programu nabyte licencje (OLE - Otwarta Licencja Edukacyjna) do dzieł:

- Jacka Bocheńskiego "Boski Juliusz" "Nazo Poeta" oraz autor przekazał nieodpłatnie, celem zachowania literackiej całości swojej trylogii do "Tyberiusza Cezara" (tej ostatniej pozycji nie uwzględniono w liczbie utworów, do których zostały nabyte licencje)
- Jerzego Stempowskiego "Eseje dla Kassandry", "Od Berdyczowa do Rzymu",
- Rafała Wojaczka "Utwory zebrane" wg. wyd. z 1976 r.,

- Aleksandra Wata "Mój wiek".

W sumie, na skutek dobrej woli autorów lub spadkobierców autorów, kierujących się chęcią zachowania pewnych cykli utworów w całości, pomimo, że niektóre wymienione powyżej pozycje nie były objęte programem, ani - co za tym idzie, nie zostały wycenione - Instytut Książki nabył majątkowe prawa autorskie do 15 utworów i licencji OLE do 7.

Budżet programu	plan: 704 456,00	wykonanie: 704 456,00
Obsługa programu	plan: 15 637,06	wykonanie: 15 637,06

7. Mak+

a) Prace programistyczne:

Od stycznia 2015 roku kontynuowano prace programistyczne nad rozwojem modułów aplikacji MAK+. Po konsultacjach z bibliotekami testującymi i już pracującymi w systemie wprowadzono nowe funkcjonalności do MAK+:

- Katalog – ograniczono liczbę dodawanych nowości we wszystkich rodzajach zbiorów,
- Katalog – dodano listę opisów bibliograficznych bez danych egzemplarzowych, ułatwiających znalezienie braków w bazie danych,
- Katalog – rozbudowano wyszukiwarkę wg frazy „hasło przedmiotowe” – gdy wyszukuje się w ten sposób, system w wynikach wyświetla dodatkową kolumnę z hasłem przedmiotowym,
- Katalog – wyszukiwarka lokalna została powiązana z filtrem lokalizacji. Gdy zostanie wybrana konkretna filia, to system szuka tylko tej filii,
- Katalog – Import – po znalezieniu dopasowań w imporcie system automatycznie zaznacza na zielono rekord, który już jest w katalogu lokalnym,
- Magazyn – w operacjach wykonywanych w koszyku system zapamiętuje dokonany wybór: biblioteki, działu, księgi inwentarzowej, statusu do momentu wylogowania użytkownika,
- Magazyn – umożliwiono drukowanie nazwy działu na etykietce,
- Magazyn – pole w koszyku „Wczytaj kod kreskowy” obsługuje również numer inwentarzowy i można wczytywać pojedyncze numery,
- Wypożyczalnia – zautomatyzowano odświeżanie statusów zamówień i rezerwacji, ułatwiające śledzenie napływających z katalogu online zgłoszeń,
- Wypożyczalnia – automatyczne wysyłanie e-maili z przypomnieniem o zbliżającym się terminie zwrotu na kilka dni przed terminem zwrotu,
- Wypożyczalnia – na liście zamówień dodano filtrowanie według sygnatury (można wpisywać kod sygnatury z gwiazdką – wtedy znajdzie wszystkie elementy zaczynające się na wskazany kod),
- Wypożyczalnia – przy akceptacji zamówienia system omija dni wolne, ustawione w kalendarzu w panelu administratora lokalnego,
- Wypożyczalnia – w widoku opisu bibliograficznego dodano informację o dziale i uwagach,
- Wypożyczalnia – wdrożono system wpłat. Jeśli jest włączony w bibliotece, to w MAK+ można odnotowywać wpłaty od czytelników. Jeśli czytelnik będzie miał jakieś nieopłacone zaległości, to na jego koncie, na belce pojawi się ikona informująca o wpłatach. Po najechnaniu na nią myszką widać kwotę, jaka pozostała do zapłacenia,
- Wypożyczalnia – Import czytelników – dodatkowe uprawnianie, włączane tylko na żądanie. Import jest zawsze wykonywany na miejscu w bibliotece,
- Raporty – rozbudowano raport „Czytelnicy-zestawienie roczne” o nowe kategorie społeczne wprowadzone przez GUS,

- Raporty – odświeżono i poprawiono wydruki raportów z Dziennika Biblioteki Publicznej, ułatwiającą identyfikację poszczególnych działów, filii czy zestawień globalnych,
- Raporty – Czytelnicy i wypożyczenia na zewnątrz – zestawienie miesięczne – rozbudowano o nowe kolumny, uwzględniające nowe sekcje: dźwięk, dokumenty elektroniczne,
- Raporty – Wypożyczenia na zewnątrz – zestawienie roczne – rozbudowano o nowe sekcje: dźwięk, dokumenty elektroniczne,
- Raporty – Udostępnienia prezencyjne – zestawienie miesięczne – rozbudowano o nowe sekcje: dźwięk, dokumenty elektroniczne,
- Raporty – protokół komisji ds. ubytków – do raportu dodano kolumnę z sygnaturą oraz możliwość wpisania kwoty z przeniesienia,
- Skontrum – po wczytaniu egzemplarzy do skontrum na belce nad tabelką z egzemplarzami wyświetla się liczba wszystkich wczytanych egzemplarzy wraz z oznaczeniem regału jeśli został wybrany,
- Skontrum – przy dodawaniu do skontrum uwzględniono egzemplarze o statusach: ukryty, brak względuny,
- Skontrum – zmieniono nazwy stanów: „*w bazie, nie powinien być na stanie, nie został znaleziony*” zmieniono nazwę na: „*W wypożyczeniu lub ubytek*”. „*W bazie, nie powinien być na stanie, a został znaleziony*” zmieniono nazwę na: „*Wypożyczenie lub ubytek odnaleziony na półce*”,
- Skontrum – dodanie kodu, którego nie ma na liście danego skontrum generuje komunikat „Nieprawidłowy kod! Sprawdź!”,
- OPAC – katalog online – każda biblioteka może zamieścić swoje logo w katalogu online na www.szukamksiązki.pl,
- Ogólne – wdrożono komunikator – każda biblioteka będzie otrzymywała powiadomienie o zmianach w systemie i planowanych przestojach bezpośrednio na ekran po zalogowaniu się do aplikacji MAK+. Warunkiem wyświetlania komunikatu jest bieżąca synchronizacja. Komunikat musi być oznaczony jako przeczytany przez bibliotekarza,
- Ogólne – karta zobowiązań – umożliwiono edycję bloków informacyjnych,
- Ogólne – karta upomnień – umożliwiono edycję bloków informacyjnych,
- Ogólne - dodano podział na różne rodzaje bibliotek, ułatwiający generowanie raportów i specyficznych danych statystycznych,
- Katalog – Wyszukiwanie w Bazie Centralnej - dodano przycisk „Powrót” po kliknięciu w opis bibliograficzny - wraca do listy wyszukanych opisów (działa jak wstecz przeglądarki),
- Katalog - Wyszukiwanie w Bazie Centralnej - oznaczanie opisów już odwiedzonych - w wynikach wyszukiwania opisy już odwiedzane są oznaczane na niebiesko (tekst),
- Katalog - Wyszukiwanie w BC - dodatkowa kolumna w wynikach wyszukiwania: Wydawca - w wynikach wyszukiwania dodatkowo jest wyświetlana nazwa wydawcy z pola MARC21: 260b,
- Katalog - Wyszukiwanie w BC - oznaczenie rekordów w bazie lokalnej - w wynikach wyszukiwania dodatkowo oznaczane są zielonym tłem te opisy bibliograficzne, które już są w bazie lokalnej,
- Katalog - Wyszukiwanie w Kartotece Haseł Wzorcowych przy wyszukiwaniu w KHW został dodany nowy sorter: „szukaj frazy”, który wyszukuje dokładnie wpisanej frazy. Obecnie są już dostępne 3 sortery: „szukaj dokładnie”, „szukaj frazy”, „sortuj”,
- Katalog - Wyszukiwanie lokalne - dodano przycisk „Powrót” po kliknięciu w opis bibliograficzny - wraca do listy wyszukanych opisów (działa jak przycisk „wstecz” przeglądarki),
- Katalog - Wyszukiwanie lokalne - oznaczanie opisów już odwiedzonych - w wynikach wyszukiwania opisy już odwiedzane są oznaczane na niebiesko (tekst),
- Katalog - Dodawanie rekordów - blokada na duplikaty. Wprowadzono kolejne blokady na dodawanie duplikatów poprzez: dodaj nowy rekord, dodaj przez edycję, importuj z KaRo, dodaj

z importu, dodaj przez Z39.50. Przy każdej próbie dodania duplikatu system będzie wyświetlał komunikat, że taki opis już jest w Bazie Centralnej,

- Katalog - Wyszukiwanie w Bazie Centralnej - brak kryteriów wyszukiwania. W przypadku gdy użytkownik nie wybierze żadnego z kryteriów wyszukiwania to pojawi się komunikat: „Wybierz co najmniej jeden rodzaj opisów bibliograficznych.”,
- Katalog - Wyszukiwanie w Bazie Centralnej – „Pokaż rekordy w bibliotece” - kliknięcie pokazuje na liście wyników w Bazie Centralnej te opisy, które już kiedykolwiek zostały pobrane do katalogu lokalnego,
- Import – ułatwiono import półautomatyczny podpowiadając użytkownikom te opisy bibliograficzne, które już są w katalogu lokalnym,
- Magazyn - do pola służącego wczytywaniu kodów kreskowych dodano funkcjonalność do obsługi numerów inwentarzowych,
- Magazyn - Data wpływu - przy dodawaniu egzemplarza system będzie zapamiętywał zmienioną datę wpływu do wylogowania użytkownika. Przykład: użytkownik wpisuje dane egzemplarzowe i w dacie wpływu dodaje: 2014-09-01. Jeśli będzie dodawał kolejny rekord, z kolejnym egzemplarzem to w nim automatycznie pojawi się data: 2014-09-01,
- Wypożyczalnia - Lista czytelników zalegających - system pamięta wybór z list rozwijalnych do momentu zamknięcia raportu,
- Wypożyczalnia - Limity zamówień - nowa funkcjonalność włączana w panelu administratora. Dotyczy limitów zamówień w OPAC,
- Wypożyczalnia - dodano uprawnienie umożliwiające import danych czytelników,
- Raporty - Raport dla Wojskowej Biblioteki Oświatowej - pojawia się tylko w przypadku oznaczenia instancji jako wojskowa. Wtedy dodatkowo w module raporty będzie: Dziennik biblioteki oświatowej, a w nim raport wypożyczeń,
- Raporty - Dowód wpływu - dodano możliwość wyboru numeru faktury jako dodatkową kolumnę raportu,
- Skontrum - dodano informacje o sumarycznej ilości egzemplarzy wczytanych do skontrum,
- Skontrum - uniemożliwiono dodawanie nieistniejących w systemie kodów kreskowych,
- Ogólne - zmieniono podstawową rozdzielczość ekranu na 1200 pikseli,
- Ogólne - komunikat o wylogowaniu - w przypadku nieaktywności użytkownika na 5 minut przed wylogowaniem pojawia się komunikat: Do wylogowania pozostało 5 minut,
- Katalog - widoki: MARC, Szczegóły, Opis, Moja Maska przeniesiono do zakładek,
- Katalog - dodano do listy nowości datę wprowadzenia, aby ułatwić automatyczne usuwanie z listy po określonym czasie,
- Katalog - umożliwiono samodzielne dodawanie określników w hasłach przedmiotowych w polach MARC21: 600, 610, 611, 630,
- Katalog - importuj z KaRo - dodano link do wyszukiwarki KaRo - otwiera się w nowym oknie przeglądarki,
- Katalog - wyniki wyszukiwania lokalnie oraz w Bazie Centralnej - dodano przyciski: „poprzedni opis”, „następny opis”, umożliwiające nawigację pomiędzy opisami bibliograficznymi z listy wyszukiwani,
- Katalog - dodawanie okładki - umożliwiono dodawanie okładki z linku URL. Wystarczy wkleić link do istniejącej w internecie okładki a zostanie ona pobrana i zapisana w bazie MAK+,
- Magazyn - podczas edycji egzemplarza system będzie zapamiętywał wybraną wcześniej przyczynę ubytkowania,
- Magazyn - w operacji w koszyku „Popraw dane” dodano zmianę denominacji,
- Magazyn - hurtowa zmiana egzemplarza - dodano zmianę: sygnatury, daty wpływu, nr faktury, nr akcesji, nr specyfikacji,

- Wypożyczalnia - na liście rezerwacji oraz na liście zamówień została dodana nowa kolumna: Rodzaj, w które wyświetlana jest ikona rodzaju zamówionego zbioru,
- Wypożyczalnia - anulowanie zamówienia z poziomu pojedynczego egzemplarza powoduje automatyczny powrót do listy zamówień,
- Wypożyczalnia - Anulowanie zamówienia czy rezerwacji czytelnikowi ze środka kolejki powoduje wysłanie e-maili tylko do czytelników następujących w kolejce,
- Wypożyczalnia - Lista zamówień jest automatycznie sortowana od najstarszego zamówienia (na górze) do najnowszego (na dole). Dodatkowo dodano filtrowanie wg numeru karty i nazwiska czytelnika,
- Wypożyczalnia - anulowanie rezerwacji przez bibliotekarza powoduje automatyczne wysłanie emaila do czytelnika,
- Wypożyczalnia - lista zamówień - kliknięcie w numer karty lub w imię i nazwisko przenosi do konta czytelnika,
- Wypożyczalnia - anulowanie rezerwacji - w przypadku anulowania rezerwacji przez czytelnika lub bibliotekarza pojawi się migająca na pomarańczowo ikona rezerwacji. Po kliknięciu pojawi się trzeci rodzaj rezerwacji: Egzemplarze anulowane,
- Wypożyczalnia - wypożyczenie egzemplarza o statusie „do czytelnika” zapamiętuje status początkowy i przy zwrocie nadaje status „do czytelnika”,
- Wypożyczalnia - dodano do wyszukiwania lokalnego szukanie w/g sygnatury,
- Wypożyczalnia - pierwsza wizyta czytelnika w nowym roku kalendarzowym - zmiana komunikatu.

Prezentacje, warsztaty, konferencje, targi:

Od stycznia 2015 kontynuowano cykl warsztatów dla wszystkich zainteresowanych bibliotek posiadających wersję pełnopłatną systemu MAK+, a także cykl bezpłatnych prezentacji dla wszystkich zainteresowanych bibliotek. Warsztaty mają na celu doskonalenie wiedzy i umiejętności bibliotekarzy z zakresu obsługi programu. Przeprowadzono również warsztaty na tematy niepowiązane bezpośrednio z pracą w systemie ale bardzo przydatne dla codziennej pracy bibliotekarzy. Warsztaty dotyczyły formatu MARC21, praw autorskich i ochrony danych osobowych. Zespół MAK+ brał również udział w targach książek i konferencjach poświęconych tematyce bibliotekarskiej.

Przeprowadzono następujące szkolenia i warsztaty:

- 03.03.2015 Katowice – prezentacja systemu MAK+ dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach,
- 06.03.2015 Prochowice – warsztaty z obsługi modułów Magazyn i Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z biblioteki w Prochowicach,
- 10-11.03.2015 Łódź – warsztaty z obsługi modułów Katalog, Magazyn i Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z województwa łódzkiego,
- 18.03.2015 Poznań – warsztaty z obsługi modułów Katalog, Magazyn i Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z województwa wielkopolskiego,
- 19.03.2015 Warszawa – spotkanie dostawców systemów bibliotecznych w Bibliotece Narodowej w sprawie deskryptorów i zmian w formacie MARC21,
- 26.03.2015 Bystrzyca Kłodzka – warsztaty z obsługi modułów Katalog, Magazyn i Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z powiatu kłodzkiego,
- 30.03.2015 Sanok – prezentacja systemu MAK+ dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku,
- 31.03.2015 Lesko – prezentacja systemu MAK+ dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lesku,
- 13-15.04.2015 Warszawa – warsztaty z obsługi modułów Magazyn i Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z placówek zagranicznych MSZ (ambasady, Instytuty Polskie),

- 21-22.04.2015 Lublin – warsztaty z obsługi modułów Wypożyczalnia i Czytelnia dla bibliotekarzy z województwa lubelskiego,
- 13-14.05.2015 Łęczna – warsztaty z obsługi modułów Wypożyczalnia, Czytelnia, Skontrum dla bibliotekarzy z powiatu łęczyńskiego,
- 20-21.05.2015 Koberzyce – warsztaty z obsługi modułów Magazyn i Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z biblioteki w Koberzycach,
- 26-27.05.2015 Wrocław – warsztaty z obsługi modułów Katalog i Magazyn dla bibliotekarzy z województwa dolnośląskiego
- 17.06.2015 Kolbuszowa – „IV Spotkanie Użytkowników MAK+” województwa podkarpackiego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej,
- 25.06.2015 Międzyrzecz – warsztaty z obsługi modułów Magazyn i Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z biblioteki w Międzyrzeczu,
- 08.09.2015 Szczecin - prezentacja systemu MAK+ w Książnicy Pomorskiej dla bibliotekarzy z województwa zachodnio-pomorskiego ,
- 14-16.09.2015 Warszawa - warsztaty z obsługi modułów Magazyn i Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z bibliotek podlegających MSZ (ambasady, instytuty polskie),
- 30.09-01.10.2015 Łęczna - warsztaty z obsługi modułów Wypożyczalnia, Skontrum dla bibliotekarzy z powiatu łęczyńskiego,
- 13-14.10.2015 Szczecin - warsztaty z obsługi modułów Magazyn i Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z województwa zachodnio-pomorskiego,
- 20.10.2015 Warszawa - warsztaty z obsługi modułu Wypożyczalnia dla bibliotekarzy z biblioteki garnizonowej,
- 27-28.10.2015 Poznań - warsztaty z obsługi modułów Magazyn, Wypożyczalnia, Czytelnia, Raporty dla bibliotekarzy z województwa wielkopolskiego,
- 05.11.2015 – Warszawa - Webinarium dla wszystkich bibliotekarzy korzystających z systemu (180 uczestników) - nowości w MAK+ ,
- 10.11.2015 - Lublin - prezentacja MAK+ w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej,
- 16-17.11.2015 Wrocław - warsztaty z obsługi modułów Magazyn, Wypożyczalnia, Czytelnia, Raporty dla bibliotekarzy z województwa wielkopolskiego,
- 23.11.2015 - Leszno - prezentacja MAK+ w Miejskiej Bibliotece Publicznej,
- 30.11.2015 - Bielsko-Biała - prezentacja MAK+ w Książnicy Beskidzkiej,
- 01.12.2015 - Siemianowice Śląskie - prezentacja MAK+ w Miejskiej Bibliotece Publicznej,
- 17.12.2015 - Warszawa - Webinarium dla wszystkich bibliotekarzy korzystających z systemu (200 uczestników) - katalogowania czasopism nieoprawnych oraz rejestry wirtualne.

b) Instalacje:

Do końca 2015 roku kontynuowano wdrażanie systemu przy pomocy zespołu administratorów zarówno w wersji demonstracyjnej (90 dni), jak i pełnopłatnej.

Do końca 2015 roku wersja DEMO aplikacji MAK+ została zainstalowana w 29 bibliotekach w całej Polsce.

Lista instalacji DEMO patrz zał. nr 1

Do końca 2015 roku wersja PŁATNA aplikacji MAK+ została zainstalowana w 85 bibliotekach w całej Polsce.

Lista instalacji płatnych patrz zał. nr 2

Budżet	plan: 1 887 481,98	wykonanie: 1 887 481,98
--------	--------------------	-------------------------

8. Promocja Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa dzięki włączeniu do niego programu ministra Promocja literatury i czytelnictwa, priorytet Promocja czytelnictwa był obecny wizerunkowo (logotypy MKiDN, NPRCz, IK) przy najważniejszych projektach i wydarzeniach literackich 2015 r., takich jak m.in.: Międzynarodowy Festiwal Kryminału we Wrocławiu, Literacki Sopot, Festiwal Conrada, Międzynarodowy Festiwal Opowiadania, Herbert – kampania społeczna Pan Cogito.

W celu wzmocnienia promocji NPRCz IK przygotował dodatkowe działania przy wybranych festiwalach literackich i targach książki, wprowadzał książkę i literaturę na ważne, masowe wydarzenia i festiwale nieliterackie.

Planowane działania były skierowane do czterech grup odbiorców:

- Czytających – wspieranie i rozwijanie nawyków czytelniczych poprzez organizację spotkań autorskich i bibliotek festiwalowych na Festivalu Open'er, T-Mobile Nowe Horyzonty, OFF Festival i Malta Festival oraz spotkań i warsztatów na ważnych festiwalach literackich (Festiwal Schulza, Festiwal Conrada, Literacki Sopot, Miasto Poezji Lublin, Międzynarodowy Festiwal Opowiadania, Festiwal ARSCAMERALIS, Puls Literatury).
- Nieczytających – umożliwienie kontaktu z książką i literaturą podczas festiwali filmowych, muzycznych poprzez organizację konkursów literackich, spotkań autorskich i bibliotek festiwalowych na Festivalu Open'er i T-Mobile Nowe Horyzonty oraz OFF Festival i Malta Festival.
- Animatorów (w tym bibliotekarzy) i praktyków literatury – wspieranie i rozwijanie kompetencji osób zajmujących się literaturą i promocją czytelnictwa poprzez umożliwienie kontaktu z ekspertami i autorami, prezentację wystaw i organizację spotkań tematycznych głównie na festiwalach literackich.
- Dzieci – kontakt z książką i literaturą podczas targów książki (warsztaty plastyczne, gry i zabawy).

Tak przygotowany program działań w połączeniu ze współpracą z Programem 3 Polskiego Radia i TVP 2, które relacjonowały znaczącą część aktywności festiwalowych, umożliwił IK efektywną promocję czytelnictwa oraz NPRCz.

a) Działania na festiwalach literackich

- **Lublin. Miasto Poezji (25 – 30 maja)**

W ramach festiwalu Lublin. Miasto Poezji kontynuowane były, rozpoczęte w 2014 roku, warsztaty poetyckie „Blisko wiersza”. Warsztaty czytania poezji adresowane były do uczestników i liderów Dyskusyjnych Klubów Książki, bibliotekarzy, studentów, początkujących poetów i krytyków. W trakcie warsztatów poruszane były, między innymi, następujące zagadnienia: Jak zrobione są wiersze? Jak je czytać? Jak o nich pisać? Jak wiersze czyta poeta? Jak krytyk? Jak wydawca? Warsztaty prowadzone były przez Jarosława Borowca, Krzysztofa Siwczyka, Tomasz Kunza, Pawła Próchniaka, Mariusza Grzebalskiego i Piotra Śliwińskiego.

- **Projekt „Dzieci” na targach książki w Warszawie i we Wrocławiu**

Promocja literatury dla dzieci i młodzieży towarzysząca Warszawskim Targom Książki (14-17 maja), Wrocławskim targom Książki dla Dzieci i Młodzieży (28 – 31 maja) i Festiwalowi Literatury dla Dzieci (10 maja – 1 czerwca):

- „Masz prawa człowieku” - wystawa wielkoformatowa na rynku we Wrocławiu prezentująca prace 13 najwybitniejszych polskich ilustratorów książkowych z wkomponowanymi zapisami Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela;

- Literacki Ostry Dyżur (Warszawa/Wrocław) - wizyty u literackich specjalistów dla najmłodszych, których głównym zadaniem było stworzenie „recept” literackich dla najmłodszych;
- Gala towarzysząca rozdaniu nagród za Najlepszą Polską Książkę Roku 2014, która odbyła się w Ratuszu Staromiejskim we Wrocławiu. Nagroda, przyznana po raz drugi, jest nagrodą plebiscytową. Na książki wybrane przez jurorów głosują czytelnicy (w tym roku oddano ponad 10 tys. głosów). Nagroda przyznana została Agnieszce Taborskiej i Lechowi Majewskiemu za książkę „Licho i inni”. Laureaci poza nagrodą finansową otrzymali dyplomy przygotowane przez Bohdana Butenkę.
- Realizacja działań towarzyszących wydarzeniom jubileuszowym Józefa Wilkonja, w tym organizacja wystawy i warsztaty we Wrocławiu.

-
- **Literacki Sopot (20-23 sierpnia)**

W ramach programu promocji NPRCz współrealizowane było pasmo dziecięce i elementy programu poświęconego literaturze czeskiej.

W ramach programu dla dzieci w Sopockim Grodzisku zrealizowany został cykl warsztatów z pisarzami i ilustratorami. Pierwszym z nich było spotkanie z autorami Najlepszej Książki dla Dzieci 2015, Agnieszką Taborską i Lechem Majewskim. Na to spotkanie Agnieszka Taborska przygotowała specjalnie nowe opowiadanie do tomu „Licho i inni” osadzone w trójmiejskich realiach. Ponadto, odbyły się warsztaty prowadzone przez Tinę Oziewicz (warsztat prozatorski), Daniela de Latour (warsztat ilustracji) i Wojciecha Bonowicza (warsztat poetycki).

Ponadto realizowany był program towarzyszący projektowi Klasyka: Reaktywacja, w tym spotkanie pt. „Nieznani czescy mistrzowie – kogo jeszcze nie znamy?” z udziałem Radki Denemarkovej, Leszka Engelkinga, Andrzeja Jagodzińskiego i Aleksandra Kaczorowskiego.

W ramach NPRCz zorganizowany został też cykl spotkań „Kulturalna plaża Trójki”. W ramach tego cyklu Michał Nogaś rozmawiał z Anną Janko, Mariuszem Urbankiem, Angeliką Kuźniak, Ewelina Karpacz-Oboładze i Filipem Springerem. Spotkania te, prezentujące nowości wydawnicze, relacjonowane były na antenie programu 3 PR.

- **Festiwal Schulza i Angelus (13-18 października)**

Przygotowanie i realizacja programu towarzyszącego, w tym retrospektywnej wystawy wielkoformatowej na wrocławskim rynku pt. „Od lat rozmawiamy o literaturze” oraz kiermaszu książki. Wystawa składała się z 24 wielkoformatowych plasz, na których wykorzystane były zdjęcia pisarzy, cytaty z ich dzieł i fragmenty zapisów spotkań. Wystawa eksponowana była przez 2 tygodnie.

- **Conrad Festival w Krakowie (19-25 października)**

Przygotowanie wystawy Gisèle Freund, wybitnej niemieckiej portrecistki, która utrwaliła sylwetki najwybitniejszych myślicieli i twórców XX w., w Muzeum Narodowym w Krakowie. Wsparcie jedyne w Polsce spotkania z laureatką nagrody Nobla – Swietlaną Aleksijewicz w Auditorium Maximum oraz wykładu mistrzowskiego Jonathana Franzena. Przygotowanie oraz współorganizacja pierwszej edycji nagrody Conrada wraz z galą jej wręczenia. Nagroda ta jest wspólna inicjatywą Instytutu Książki, organizatorów Festiwalu Conrada i miasta Kraków, a jej celem jest zwrócenie uwagi na najciekawsze polskie debiuty literackie. Książki debiutujących autorów, często mają trudności z przebicciem się do szerszego grona odbiorców, nagroda i towarzyszącej jej działania medialne mają ten stan rzeczy jeśli nie odwrócić, to przynajmniej załagodzić. Laureatka (Liliana Hermetz, „Alicyjka”) została wyłoniona przez festiwalową publiczność spośród pięciorga nominowanych autorów.

- **Międzynarodowy Festiwal Opowiadania we Wrocławiu (26 września – 4 października)**

Przygotowanie i przeprowadzenie we wrześniu i październiku 2015 we Wrocławiu działań promujących czytelnictwo i aktywizację umiejętności pisarskich wśród młodzieży gimnazjalnej w ramach programu Pracownia Opowieści.

We wrześniu i październiku 2015 roku we Wrocławiu odbyły się warsztaty pisarskie związane z długofalowym projektem Pracownia Opowieści. Uczestnicy warsztatów mieli za zadanie wybrać, przetworzyć artystycznie i ostatecznie skonstruować opowieści zebrane we Wrocławiu i w innych odwiedzanych przez nich miejscach. Zadanie zostało skierowane do grupy gimnazjalistów (14-16 lat) i polegało w pierwszej fazie na wskazaniu i udokumentowaniu: zdarzeń, wspomnień, anegdot, legend, opowieści rodzinnych, historii budynków, mieszkańców, dzielnic. W trakcie procesu warsztatowego pisarze, krytycy, filmowcy, scenarzyści i radiowcy (m.in. pisarka i krytyczka Agnieszka Wolny-Hamkało, wykładowca uniwersytecki i współautor podręcznika „Jak zostać pisarzem” Paweł Urbaniak, dziennikarka Magda Piekarska, reportażysta Jacek Antczak) podpowiadali uczestnikom, jak za pomocą różnorodnych technik opowiadania stworzyć atrakcyjne narracje, zapisać doświadczenia, zdobyć i utrzymać zainteresowanie czytelnika. Zajęcia Pracowni Opowieści są bezpłatne, odbywały się między innymi równoległe z wydarzeniami Międzynarodowego Festiwalu Opowiadania. W programie zajęć znalazły się również zorganizowane wyjścia młodzieży na spotkania autorskie (m.in. z Colinem Barrettem i Idą Linde), dyskusje o stanie współczesnej literatury i prezentacje literackie.

- **Festiwal ARSCAMERALIS (29 października – 28 listopada)**

Przepracowanie i współrealizacja programu literackiego w tym spotkaniu poświęcone Witoldowi Wirpszy, prezentacja literatury hiszpańskiej (z udziałem Xavierra Farre i Antonio Munoza Moliny) oraz spotkania i warsztaty z udziałem między innymi Jacka Podsiadły, Zbigniewa Macheja i Lydii Lunch.

- **Puls Literatury w Łodzi (3-13 grudnia)**

Wsparcie działań promujących festiwal w przestrzeni miejskiej, w tym: kampania plakatowa w Krakowie, Warszawie, Wrocławiu, Trójmieście, Łodzi i miastach województwa łódzkiego, produkcja i ekspozycja innych nośników (banery, żagle reklamowe, AMSy). Realizacja wystawy malarstwa Grzegorza Wróblewskiego (poety, malarza, dramaturga), towarzyszącej festiwalowi.

b) Działania na festiwalach Nieliterackich

- **Malta Festival (8-26 czerwca)**

W ramach poznańskiego Festiwalu Malta od 23 do 25 czerwca odbywały się na Placu Wolności spotkania literackie. Tematem rozmów były: Polska//Europa//Świat 2050. Jak zmieni się nasz kraj w ciągu najbliższych 35 lat? Czy miasta staną się anonimowymi sypialniami? Czy przestaniemy być narodem homogenicznym? Czy znana nam Europa rozpadnie się, zestarzeje? A jak zmieni się świat? Czy Stany Zjednoczone wciąż będą hegemonem? Co z Chinami, Rosją, Ameryką Południową? Gośćmi IK byli: Ziemowit Szczerek (23 czerwca), Dariusz Rosiak (24 czerwca) i Artur Domosławski (25 czerwca).

Razem z dziennikarzami Trójki IK zaprosił też najmłodszych uczestników Malty w sobotę, 27 czerwca do wsłuchania się w stare bajki i legendy w interpretacji Michała Nogasia, Agnieszki Obszańskiej i Agnieszki Szydłowskiej.

- **Festiwal Open'er (1-4 lipca)**

Biblioteka Festiwalowa zorganizowana przez Instytut Książki we współpracy z Programem Trzecim Polskiego Radia działała przez cały czas trwania festiwalu. Codziennie odbywały się w niej konkursy literackie animowane przez dziennikarzy Trójki i pracowników IK. Nagrodami były książki przekazane przez 19 wydawnictw i Program 3 Polskiego Radia.

W Altercafe zostały zorganizowane trzy spotkania autorskie. Gośćmi IK byli: Ziemowit Szczerek,

Magdalena Grzebałkowska i Zygmunt Miłoszewski. Spotkania prowadzili: Michał Nogaś (Trójka) i Szymon Kloska (IK).

Przez cały czas trwania festiwalu bibliotekę odwiedziło ok. 1000 osób. W spotkaniach autorskich wzięło udział ponad 500 osób.

- **T-Mobile Nowe Horyzonty (24 lipca-2 sierpnia)**

Przez cały czas trwania festiwalu w Kinie Nowe Horyzonty działała Biblioteka Festiwalowa, z której zbiorów (ponad 1000 książek) mogli skorzystać wszyscy festiwalowicze, odbyły się także otwarte dla wszystkich spotkania autorskie z Jakubem Żulczykiem, Łukaszem Orbitowskim, Sylwią Chutnik i Małgorzatą Szejnert. Spotkania prowadzili: Michał Nogaś (Trójka) i Szymon Kloska (IK).

W spotkaniach łącznie udział wzięło ok. 350 osób.

- **Off Festival – Kawiarnia Literacka (6-9 sierpnia)**

Kawiarnia Literacka powstała we współpracy z Narodowym Centrum Kultury w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. W Kawiarni odbyło się 12 spotkań autorskich. Gośćmi IK m. in. byli: Minister KiDN Małgorzata Omilanowska, Magdalena Grzebałkowska i Andrzej Muszyński, Pablopavo, Jacek Dehnel, Jakub Żulczyk, Mariusz Czubaj, Sylwia Chutnik, Dominika Słowik, Weronika Murek oraz gość specjalny – Patti Smith.

W spotkaniach wzięło udział ponad 1 500 osób.

Dodatkowo w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Instytut Książki zapewnił wszystkim chętnym darmowy dostęp do książek, w uruchomionej w Miasteczku Festiwalowym specjalnej bibliotece, działającej od 6 do 9 sierpnia.

c) Akcja społeczna

Noc Bibliotek

Instytut Książki wspólnie z Centrum Edukacji Obywatelskiej, „Gazetą Wyborczą” i Magazynem „Książki”, Fundacją „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom” oraz Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, zorganizował pierwszą ogólnopolską Noc Bibliotek, w której wzięło udział blisko 600 placówek. W sobotę 30 maja biblioteki publiczne i szkolne w całej Polsce zapraszały na wieczornonocną imprezę promującą czytelnictwo i biblioteki jako miejsca, w których warto bywać. Dla bibliotek była to okazja do atrakcyjnego, niekonwencjonalnego zaprezentowania swoich zbiorów i oferty edukacyjno-kulturalnej oraz poszerzenia grona czytelników.

Partnerzy akcji: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Cyfrowa Biblioteka Narodowa Polona.pl, Nagroda im. Ryszarda Kapuścińskiego za Reportaż Literacki, Stowarzyszenie Nowe Horyzonty.

Akcja „Politycy czytają”

Instytut Książki z inicjatywy MKiDN w ramach promocji NPRCz i czytelnictwa rozpoczął akcję pod roboczym tytułem „Politycy czytają”. Jest to akcja promująca czytanie książek z udziałem osób obdarzonych autorytetem i pełniących ważne role publiczne. Czołowi polscy politycy zostali zaproszeni listownie do udziału w sesji, podczas której mieli zostać sfotografowani z wybraną przez siebie książką. Akcja była organizowana ponad partyjnymi i światopoglądowymi podziałami. Zaproszono do niej osoby reprezentujące całe polityczne spektrum. Listy zostały wysłane w lutym 2015 r. do 54 osób; ministrów, członków Konwentu Seniorów Sejmu RP, liderów partii oraz członków prezydium sejmowej i senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Do współpracy zaprosiliśmy doświadczonego fotografa, Krzysztofa Dubiela, autora portretów kilkudziesięciu najwybitniejszych pisarzy polskich.

Na nasze zaproszenie odpowiedziało 14 osób.

d) Współpraca z telewizją

Xiegarnia TVN 24

Instytut Książki wspólnie z TVN 24 wyprodukował 42 odc. programu Xiegarnia cyklicznej, cotygodniowej audycji o książkach i literaturze, która jest obecna na antenie telewizyjnej od ponad dwóch lat i zyskała już grono odbiorców na poziomie około 120 000 osób (uśredniony wynik z całego roku, AMR w grupie 4+).

Odcinki specjalne poświęcone twórczości: Tadeusza Konwickiego, Janusza Rudnickiego, Swietłany Aleksijewicz, Romana Honeta.

Gośćmi audycji byli m.in.: Joanna Bator, Agata Tuszyńska, Małgorzata Szejnert, Magdalena Grzebałkowska, Marek Bieńczyk, Bohdan Zadura.

Prowadzenie Agata Passent i Filip Łobodziński. Czas ok. 22 min.

„Spis treści” Polsat/Polsat News

Instytut Książki zlecił firmie Jag-film produkcję 30 odc. audycji „Spis treści”, na które składały się rozmowy z autorami książek popularnych oraz rekomendacje książek (dla dzieci, reportaży, prozy). Do końca grudnia wyprodukowano i wyemitowano 30 odc. Przez niespełna rok emisji program promujący czytelnictwo i omawiający najważniejsze nowości książkowe zdobył stałą widownię na poziomie 400 tysięcy widzów (uśredniony wynik z całego roku, AMR w grupie 4+). Również dzięki temu, że emitowany jest na czterech kanałach telewizyjnych, w tym przede wszystkim na głównej antenie Polsatu w niedzielnym paśmie porannym „Nowy Dzień”. Jednak w związku z wymianą treści między kanałami tematycznymi a kanałem otwartym poranny program transmitowany jest również przez Polsat News, Polsat 2 i Polsat News 2. Także dłuższa wersja „Spisu treści”, przygotowywana na antenę Polsat News, jest powtarzana i ma swoją publiczność.

Gośćmi audycji byli m.in.: Marek Krajewski, Agata Tuszyńska, Piotr Zychowicz, Sławomir Koper, Małgorzata Halber. Emisje: w wersji 3,5 min. w paśmie sobotniego poranka wspólnego dla anten Polsat, Polsat News, Polsat News2, Polsat2 oraz na antenie Polsat News w wersji 14 min.

„Książki na...” TVP Program 2

Instytut Książki we współpracy z TVP2 przygotował cykl 45 ok. 3 min. audycji „Książki na...”. Jest to kontynuacja cyklu „Książki na...”, rozpoczętego w 2014 roku. „Książki na jesień”, „Książki na zimę”, „Książki pod choinkę” – w 2015 r. – to dynamiczne klipy filmowe, dedykowane czytelnictwu i literaturze, w których na pierwszym planie są książki i ich miłośnicy, w tym osoby publiczne, często nie kojarzone bezpośrednio z literaturą, a tłem często ważne wydarzenia kulturalne, festiwale literackie, filmowe i muzyczne. Gośćmi programów byli m.in.: Janusz Chabior, Magdalena Grzebałkowska, Mary Komasa, Rafał Maćkowiak, Julia Marcell, Zygmunt Miłoszewski, Skubas oraz Adam Woronowicz, Michał Nogaś, Agnieszka Taborska, Marek Krajewski, Romeo Castellucci, Mirosław Bałka, Paweł Passini, Ziemowit Szczerek i Artur Domosławski, a także Janusz Wiśniewski, Piotr Siemion, Marek Kondrat, Jan Peszek, Małgorzata Szejnert, Piotr Bikont, Grzegorz Jankowicz, Wojciech Chmielarz, Gaja Grzegorzewska, Katarzyna Grochola, Wojciech Mann, Michał Olszewski, Robert Makłowicz, Jan Peszek i Jerzy Vetulani.

Emisje od 20 czerwca do 20 grudnia 2015 r.

e) Współpraca z radiem

Program 1 Polskiego Radia

Instytut Książki we współpracy z Programem 1 Polskiego Radia wyprodukował cztery cykle audycji o książkach:

- cykl „Książka na Cztery Pory Roku” - 150 odc.; znani ludzie rekomendowali przez 1`30 książkę, którą warto kupić i przeczytać; emisje: każdy poniedziałek, środa, piątek, niedziela, od kwietnia 2015 r. do stycznia 2016 r.; o książkach mówili m.in.: Andrzej Ferenc, Paweł Królikowski,

Maria Seweryn, Beata Tyszkiewicz, Jan Peszek, Wojciech Pszoniak, Danuta Szaflarska, Wiesław Ochman, Katarzyna Stankiewicz, Jacek Cygan;

- „Tydzień z poetą” 262 odc. - wybrany poeta lub aktor, od poniedziałku do niedzieli, raz dziennie, ok. 20.50 czytał wiersz; emisje od kwietnia 2015 r. do stycznia 2016 r.; na antenie była prezentowana twórczość m.in.: Kazimierza Nowosielskiego, Doroty Koman, Romana Honeta, Jarosława Mikołajewskiego, Julii Fiedorczuk, Ernesta Brylla, Adama Zagajewskiego;
- cykl „Książka na Cztery Pory Roku nie tylko dzieci” - 142 odc.- znani ludzie, także specjaliści, rekomendowali książki dla dzieci; klasyka (jeżeli dostępna) i nowości; pasmo „Jedynka dzieciom 19.25-20.00 i pasmo „Cztery pory roku” 9.00-12.00; emisje od kwietnia 2015 r. do lutego 2016 r.; książki dla dzieci polecali m.in.: Ewa Lipska, Maciej Wojtyszko, Anna Onichimowska, Joanna Papuzińska, Sylwia Chutnik, Krystyna Lipka-Sztaubałło, Anna Czernow, Janusz Gajos, Joanna Brodzik, Katarzyna Herman, Magdalena Zawadzka;
- cykl „Ene Due Like Fake... o książkach naszego dzieciństwa” - 36 odc.; emisje co niedziela od kwietnia do grudnia 2015 r.; o najważniejszych książkach swojego dzieciństwa opowiadali m.in. Jan Lityński, Zbigniew Janas, Robert Makłowicz, Marta Ignerska, Aga Zarian, Cezary Harasimowicz, Grzegorz Boguta, Jacek Hołówka, Katarzyna Lengren.

Program 3 Polskiego Radia

Instytut Książki we współpracy z Programem 3 Polskiego Radia wyprodukował dwa cykle cykl audycji:

- Trójkowy Znak Jakości – 37 odc. – poranne audycje o nowościach książkowych prowadzone przez M. Nogasia i W. Manna w każdy piątek, od kwietnia do grudnia 2015 r.; omawiane książki to m.in.: „Kocia książka” Jarosława Iwaszkiewicza, „Sztuka zagrabiona. Urowadzenie Madonny” Moniki Kuhnke, Włodzimierza Kalickiego, „Lost and Found. Opowiadania” Zadie Smith, „Próba” Eleanor Catton, „Ścieżki Północy” Richarda Flanagana.
- Z najwyższej półki – 17 odc. – cykliczna audycja o książkach prowadzona przez M. Nogasia, dwie audycje w miesiącu, zawsze w niedzielę o 21.00, od kwietnia do grudnia 2015 r.; omawiane książki to m.in.: „Usypać góry. Historie z Polesia” Małgorzaty Szejnert, „1945. Wojna i Pokój” Magdaleny Grzebałkowskiej, „Inna dusza” Łukasza Orbitowskiego, „Silva rerum” Kristiny Sabaliauskaitė, „Cesaria Evora” Elżbiety Sieradzińskiej.

Dodatkowo wskazania: „Audycja powstała we współpracy z Instytutem Książki w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” towarzyszyły cyklicznej audycji „Do Południa”, prowadzonej przez M. Nogasia, a w dużej części poświęconej książkom. 35 audycji, emisje co wtorek, od kwietnia do grudnia 2015 r.

Budżet	plan: 2 876 057,33	wykonanie: 2 876 057,33
--------	--------------------	-------------------------

9. Ewaluacja programu szkoleniowego i programu MAK+

Instytut Książki ogłosił wyniki ewaluacji programu szkoleń i programu MAK+, dokonanych w 2014 roku, w marcu 2015 roku na swojej stronie internetowej - zgodnie z wcześniej ogłoszonymi założeniami dotyczącymi ewaluacji.

Jako wykonawcę ewaluacji pozostałych programów szkoleniowych prowadzonych w 2014 i 2015 roku, Instytut Książki wyłonił Erę Ewaluacji Sp. z o. o., umowa oraz harmonogram prac zostały sformułowane i podpisane z wykonawcą w dniu 25 czerwca 2015 roku. Przedmiotem ewaluacji dokonywanej w 2015 roku były programy:

Edukacja Kulturalna Bibliotekarzy w 2014: „Przewodnicy po świecie książki”,

Szkolenia dla bibliotekarzy - program dotacyjny 2014,

Edukacja Kulturalna Bibliotekarzy 2015:

Akademia Kultury – BIBA 2015,

„Nowe kompetencje pracowników bibliotek publicznych w zakresie kultury literackiej dla dzieci.” – edycja wiosenna i jesienna,
„Przewodnicy po świecie książki”.

Po podpisaniu umowy między IK a Erą Ewaluacji Sp. z o. o. nastąpiły uzgodnienia z wykonawcą ewaluacji (dokonane w połowie lipca) oraz kolejne etapy przeprowadzania wywiadów, opracowania ankiet (do 30 września opracowane zostały i wdrożone trzy zestawy ankiet stosownie do przedmiotu badań). Badania zostały przeprowadzone jesienią 2015 roku, a ich wyniki przekazane Instytutowi 15 grudnia. Spodziewany termin ogłoszenia na stronach Instytutu opracowanych wyników ewaluacji – pierwszy kwartał 2016 roku.

Budżet	plan: 165 635,80	wykonanie: 165 635,80
--------	------------------	-----------------------

10. Konkurs TRZY/MAM/KSIĄŻKI (d. Pierwsza książka mojego dziecka)

Od kwietnia br. trwały prace grupy roboczej nad regulaminem konkursu TRZY/MAM/KSIĄŻKI. Został on ogłoszony 25 czerwca na konferencji prasowej. Celem konkursu było wyłonienie przez Instytut Książki najlepszego projektu publikacji skierowanej do rodziców i opiekunów dzieci w wieku poniżej trzech lat. Projekt miał stać się podstawą do stworzenia wzorcowej propozycji edukacyjnej wprowadzającej dziecko w świat książki.

Przedmiotem konkursu był projekt składający się z trzech elementów - książek odpowiednich dla dzieci w kolejnych etapach życia. Każda książka powinna była odpowiadać potrzebom, umiejętnościom i zainteresowaniom: a) pierwsza: dziecka w wieku 0-12 miesięcy; b) druga: dziecka w wieku 1 rok – 2 lata; c) trzecia: dziecka w wieku 2 – 3 lata. Projekt zestawu powinien był uwzględniać odpowiednią rolę rodzica, osoby dorosłej, będącej przewodnikiem dziecka nieczytającego w świecie treści i plastyki książki.

4 grudnia 2015 roku jury konkursu w składzie:

Anna Maria Czernow,
Maria Deskur ,
Grzegorz Gauden,
Krystyna Lipka-Sztańbałło,
Marta Lipczyńska-Gil ,
Joanna Olech,
Joanna Rzyńska,

postanowiło czterema głosami przeciw dwóm, przy jednym wstrzymującym się, przyznać Nagrodę Główną i premię wysokości 25 000 zł trójce autorów projektu „Popatrz w niebo”, Joannie Gębał, Monice Zborowskiej i Jakubowi Kołodziejczykowi.

Decyzją jury wyróżnienia otrzymali także (w porządku alfabetycznym):

Aleksandra Artymowska za projekt „Wyprawa królika Gustawa”
Joanna Bartosik za projekt „Wzrok, słuch i mowa”
Ewa Mędrak i Anna Krasnodębska-Okreglicka za projekt „Tu i tam”, „Co to?”, „Dokąd niesie mnie wiatr”.

W uzasadnieniu werdyktu jurorzy napisali:

„W czasie obrad przedmiotem gorącej debaty były adekwatność rozwiązań dla poszczególnych grup wiekowych oraz ich atrakcyjność zarówno dla dziecka, jak i rodziców, jako że trójpak powinien ułatwić im współobecność i wprowadzenie w świat książek.

Bezprecedensowa złożoność zadania spowodowała, że żadna z przedstawionych prac nie zdobyła maksymalnej punktacji. Niemniej wyróżnione projekty zachęcają do dyskusji nad formą i treścią książki zmieniającej się wraz z wiekiem dziecka. Jurorzy mają nadzieję, że unikalny program konkursu będzie kontynuowany i zostanie podjęty szerzej przez środowisko, również akademickie i uniwersyteckie oraz że zwróci powszechną uwagę na zmieniające się wraz z wiekiem potrzeby dziecka, a co za tym idzie także relacji dziecko – dorośli – książka.

Praca, którą jury nagrodziło jest spójną, stylistycznie powiązaną serią książek, klimatem nawiązującą do dziecięcej kołysanki. Charakteryzuje ją zharmonizowana, kolorystycznie wysmakowana szata graficzna oraz przemyślana koncepcja. Uwagę jurorów zwróciła zwłaszcza pierwsza książka, przeznaczona dla odbiorców poniżej pierwszego roku życia, wyróżniająca się na tle pozostałych propozycji konkursowych pod względem dopasowania do możliwości percepcyjnych dzieci w tym wieku. Autorzy przedstawili proste, zrozumiałe dla niemowlęcia figury i kontrasty niebanalnie i ze smakiem. W przypadku książki trzeciej (2-3 lata) jurorzy zakładają, że zgodnie z autorskim opisem projektu, zaproponowany tekst wierszowany zastąpiony zostanie prostszym tekstem prozą.

Trzy wyróżnione projekty od nagrody głównej dzieli nieduża liczba punktów. Są godne uwagi, ciekawe i profesjonalne. Jury żywi zatem nadzieję, że szybko znajdą wydawców i ukażą się drukiem z adnotacją o wyróżnieniu.”

Regulamin konkursu zakładał, że laureat głównej nagrody podpisze z Instytutem Książki umowę licencyjną, w której zobowiązuje się w terminie sześciu miesięcy przekazać odpłatnie Instytutowi Książki pliki produkcyjne do całości projektu, zgodne z zgłoszonymi w konkursie założeniami co do treści i kształtu estetycznego. Podpisanie tej umowy nastąpiło pod koniec grudnia. Umowa została zawarta na okres 18 miesięcy.

Partnerem konkursu była Polska Sekcja IBBY.

Budżet	plan: 40 000,00	wykonanie: 40 000,00
--------	-----------------	----------------------

11. Księgarnie są bardzo ważne

a) Ogólnopolska Baza Księgarń

OBK została stworzona na zlecenie Instytutu Książki przez Polską Izbę Książki. OBK to bezpłatna, ogólnodostępna baza, zawierająca informacje o polskich księgarniach stacjonarnych: adres, profil działania, link do strony internetowej itp. Celem OBK jest promocja księgarń oraz bieżący ogląd stanu rynku księgarskiego. Baza pozwala także na tworzenie statystyk dotyczących liczby i rozmieszczenia księgarń w województwach, jakiej wielkości są to placówki, o jakich profilach? ile osób pracuje w księgarstwie? Baza tworzona jest na podstawie zgłoszeń księgarzy. Podpisanie umowy z PIK nastąpiło w sierpniu, baza została uruchomiona 18 grudnia, do końca roku zebrano dane z 1105 księgarń.

Ponieważ baza księgarń w obecnym kształcie pozwala na prowadzenie badań rynku księgarskiego i jego zmian, zrezygnowano z opracowania metodologii badań rynku księgarskiego w 2015 roku, a raport na ten temat zostanie przygotowany na podstawie danych z OBK.

b) Kampania księgarniana. Klasyka: Reaktywacja

Instytut Książki w ramach akcji „Klasyka: Reaktywacja” wspólnie z partnerami: „Gazetą Wyborczą”, „Książkami. Magazynem do czytania”, Programem Trzecim Polskiego Radia i Lubimyczytać.pl zachęca do lektury książek, pierwotnie publikowanych od końca XIX wieku do lat 80. wieku ubiegłego, które czytane po latach okazują się świeże i zaskakująco aktualne, jednak giną w powodzi nowszych

tytułów. IK zachęcał w ramach akcji księgarzy do promowania, a czytelników do czytania wydanych niedawno w Polsce pozycji literatury światowej, dzieł wybitnych i klasycznych – nawet jeśli dotąd szerzej nieznanych.

Lista książek została ułożona przez zespół księgarzy, krytyków i dziennikarzy (Karol Pęcherz z wrocławskiej księgarni Tajne Komplet, Viola Wojda z gdańskiej księgarni Firmin, Tomasz Brzozowski prowadzący w Warszawie księgarnię Czuły Barbarzyńca, Jerzy Sosonowski z radiowej Trójki, Łukasz Grzymisławski i Juliusz Kurkiewicz z „Gazety Wyborczej”, Izabella Kaluta i Szymon Kloska z Instytutu Książki) i objęła rzeczy wydane lub wznowione w 2014 i 2015 roku.

Dziesięć wybranych książek to:

- „Ponad światem” Paula Bowlesa (Świat Książki),
- „Fabryka absolutu” Karela Capka (Dowody na Istnienie),
- „Dom i jego głowa” Ivy Compton-Burnett (W.A.B.),
- „Zatrącenie” Osamu Dazai (Czytelnik),
- „Obrazy Włoch. Florencja” Pawła Muratowa (Zeszyty Literackie),
- „Zabite” Jorge Ibarguengoitii (Universitas),
- „ Pogarda” Alberto Moravii (W.A.B.), „Rzeczy” Georges'a Pereca (Lokator),
- „Krypta kapucynów” Josepha Rotha (Austeria),
- „Profesor Stoner” Johna Williama (Sonia Draga).

Od 21 lipca, przez dziesięć tygodni co tydzień na stronie Instytutu Książki, w „Gazecie Wyborczej” oraz na Wyborcza.pl publikowane były recenzje oraz krótkie filmiki prezentujące po jednej z tych książek.

„Klasyka: Reaktywacja” była realizowana także jako część międzynarodowego Projektu Schwob, zainicjowanego przez Niderlandzki Fundusz Literatury.

Partnerami akcji byli w 2015 r.: „Gazeta Wyborcza”, „Książki. Magazyn do czytania”, Program 3 Polskiego Radia oraz Lubimyczytać.pl.

c) Polska Akademia Księgarstwa

Polska Akademia Księgarstwa (PAK) jest inicjatywą Instytutu Książki realizowaną w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

PAK rozpoczęła działalność w listopadzie 2015 roku, a powołana została przez Instytut Książki, Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz Polską Izbę Książki. Celem Polskiej Akademii Księgarstwa jest podniesienie prestiżu i poziomu polskiego księgarstwa przez zorganizowanie i prowadzenie kształcenia kadr księgarskich. Jest to pierwsza inicjatywa w Polsce stwarzająca możliwość podjęcia zawodowych studiów księgarskich na poziomie akademickim. Absolwenci PAK mają w kolejnych latach dołączać do elity polskiego księgarstwa. Polska Akademia Księgarstwa ma formę studiów podyplomowych lub kursu zawodowego (w zależności od uprzedniego wykształcenia słuchaczy) prowadzonych przez Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW, a sprawy organizacyjne PAK prowadzi Polska Izba Książki. Uczestnicy PAK będą składać egzaminy. Wykładowcami są uczestnicy i analitycy rynku książki, a także doświadczeni księgarze, znający omawiane zagadnienia z praktyki zawodowej. Studia w Polskiej Akademii Księgarstwa są bezpłatne, a koszty przyjazdu do Warszawy i noclegów są refundowane słuchaczom ze środków Instytutu Książki do kwoty 400 zł za każdą sesję. Przewidziano jedynie opłatę organizacyjną wynoszącą dla każdego słuchacza 500 zł za dwa semestry nauki. Pierwsza edycja PAK prowadzona jest przez dwa semestry w roku akademickim 2015/2016. Sesje odbywają się w weekendy – od piątku po południu do niedzieli po południu. Przewidziano po 5 sesji w każdym semestrze.

**Polska Akademia Księgarstwa – semestr zimowy
(zajęcia wspólnie z Podyplomowymi Studiami Polityki Wydawniczej i Księgarstwa)**

Lp.	Przedmioty	liczba godzin
1	Wykład inauguracyjny Włodzimierz Albin	2
2	Panorama polskiego rynku książki dr Grzegorz Boguta	12
3	Marketing wydawniczo-księgarski Jacek Włodarczyk	8
4	Estetyka książki Andrzej Palacz	8
5	Public relations w dziedzinie wydawniczej i księgarskiej dr Andrzej Rostocki	8
6	e-bezpieczeństwo Krzysztof Gutowski	4
7	Relacje producent – dystrybutor –detalista na rynku książki Arkadiusz Seidler	4
8	Przemysł wydawniczy na świecie Bogdan Klukowski	2
9	Książka i prawo Grzegorz Majerowicz	2
10	Media branży wydawniczo-księgarskiej Piotr Dobrołęcki	2
11	Problemy księgarstwa polskiego (panel dyskusyjny), moderator: Piotr Dobrołęcki, uczestnicy: dr Jan Lus, Grzegorz Majerowicz, Jerzy Okuniewski, Tadeusz Prześlakiewicz	2
12	Problemy hurtu książki (zagadnienia wstępne) Paweł Filar	2
13	Targi książki w Polsce Piotr Dobrołęcki	2
14	E-books na świecie Piotr Kowalczyk	2
15	Książki elektroniczne na rynku polskim Maciej Foks	2
16	Książki audio w obiegu międzynarodowym i krajowym Arkadiusz Seidler	2
17	Segment książki edukacyjnej w Polsce Jarosław Matuszewski	2
18	Segment książki katolickiej ks. Leszek Skorupa	2
19	Segment książki akademickiej Barbara Jóźwiak	2
20	Segment książki dla dzieci dr Michał Zajac	2
21	Segment literatury faktu Daria Kielan	2
22	Segment poradników Piotr Kierył	2
23	Literatura piękna na polskim rynku książki Sonia Draga	2
24	Zajęcia organizacyjne dr Anieszka Chamera-Nowak, Piotr Dobrołęcki, dr hab. Marek Tobera	2
RAZEM		80

Budżet	plan: 329 253,59	wykonanie: 329 253,59
--------	------------------	-----------------------

9. Kraszewski – komputery dla bibliotek

5 maja Instytut Książki złożył w MKiDN regulamin programu dotacyjnego „Kraszewski – komputery dla bibliotek 2015”. Akceptacja regulaminu nastąpiła 8 lipca.

18 sierpnia program został ogłoszony na stronach internetowych Instytutu Książki.

W okresie od 19 sierpnia do końca września podjęto następujące działania:

- udzielono około 900 odpowiedzi mailowych na pytania osób przygotowujących wnioski o dofinansowanie w ramach programu (w tym korekty wniosków),
- utworzono i przekazano do zamieszczenia na stronie Instytutu Książki dokument „Wnioski „Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2015. Najczęściej popełniane błędy” ,
- uruchomiono infolinię dotyczącą programu, czynną w poniedziałki i czwartki w godzinach 9.00 – 15.00,

- korygowano na bieżąco wnioski osób, które osobiście zgłaszały się do siedziby Instytutu.
- w październiku sprawdzano i poddawano ocenie nadesłane wnioski

W edycji programu w 2015 r. wnioski złożyły 862 instytucje. 476 wniosków nie zostało poddanych ocenie z powodu błędów formalnych, merytorycznych lub rachunkowych. 386 wniosków zostało poddanych ocenie.

Kryterium decydującym o otrzymaniu przez bibliotekę dotacji była wartość wskaźnika wyliczanego wg następującego wzoru:

$$\text{Wskaźnik oceny} = \frac{\text{Liczba czytelników} \times 100}{\text{Liczba mieszkańców gminy}} \quad / \quad \text{liczba komputerów udost. czytelnikom}$$

Dofinansowanie otrzymało 135 bibliotek – najwyższy wskaźnik uprawniający bibliotekę do otrzymania dotacji wyniósł 1469,21. Minimalna wartość wskaźnika kwalifikująca do otrzymania dofinansowania wyniosła 3,071. 251 bibliotek, których wnioski zostały poddane ocenie nie otrzymało dotacji (najniższa wartość wskaźnika wyniosła 0,005).

30 października na stronie www instytutu zamieszczono trzy listy:

- Lista wniosków odrzuconych,
- Wyniki Kraszewski 2015 - beneficjenci, którym przyznano dotację,
- Wyniki Kraszewski 2015 - wnioskodawcy, którzy nie dostali dotacji.

W listopadzie przekazano bibliotekom umowy dofinansowania zadania. Zadania realizowano w listopadzie i grudniu. W tym czasie odpowiadano na pytania dotyczące zmiany preliminarza kosztów w trakcie realizacji zadania oraz udzielano szczegółowych, pisemnych odpowiedzi na zapytania wnioskodawców o przyczyny niepoddania ich wniosków ocenie. Do 28 grudnia 2015 biblioteki były zobowiązane do zwrotu niewydatkowanych środków oraz odsetek bankowych.

Budżet	plan: 2 493 916,00	wykonanie: 2 493 916,00
--------	--------------------	-------------------------

10. Nowe polskie książki

a) Program rezydencyjny dla pisarzy

22 maja Instytut Książki złożył w MKiDN regulamin programu wraz ze stosownymi załącznikami. W lipcu rozpoczęły się konsultacje regulaminu z Departamentem Mecenatu Państwa, które trwały do końca trzeciego kwartału. Do końca roku regulamin nie został zaakceptowany. Planowane środki z dotacji celowej w ramach NPRCz nie zostały uruchomione.

b) Promocja debiutów - dotacje dla wydawców

Organizatorami programu Promotorzy Debiutów byli Instytut Książki i Fundacja Tygodnika Powszechnego, a jego partnerami: Festiwal Conrada, Krakowskie Biuro Festiwalowe i „Tygodnik Powszechny”.

Program skierowany był do oficyn wydawniczych, które zdecydowały się na publikację debiutanckiego utworu (powieści, zbioru opowiadań lub esejów, tomu wierszy, książki dla dzieci, a nawet powieści graficznej), ale nie mają w swoich zasobach finansowych wystarczających środków na pokrycie kosztów wydawniczych. Program skierowany był do wszystkich wydawców, także do tych, którzy nie są uprawnieni do ubiegania się o dotację w ramach Programów Ministra, gdyż nie spełniają

kryterium stałej księgowości.

Program został ogłoszony 23 lipca na stronach internetowych Instytutu Książki a także na stronie dedykowanej konkursowi: <http://promotorzydebiutow.blog.tygodnikpowszechny.pl>. Do dnia 21 sierpnia 2015 r. organizatorzy konkursu otrzymali 17 zgłoszeń konkursowych (na specjalnym formularzu zgłoszeniowym, reprezentatywny fragment książki do 10 000 znaków), z których jedno nie spełniało wymogów regulaminu, tj. autor zgłaszanej książki nie był debiutantem literackim w rozumieniu regulaminowych założeń konkursu.

Każdy z Jurorów otrzymał 16 zgłoszeń zakwalifikowanych do pierwszego etapu konkursu Promotorzy Debiutów, wraz z kompletem nadesłanych przez uczestników materiałów oraz formularzem oceny zgłoszeń.

Jury I edycji konkursu Promotorzy Debiutów w składzie:

- 1 Elżbieta Kalinowska (Przewodnicząca),
- 2 dr hab. Bernadetta Darska,
- 3 dr hab. Dariusz Nowacki,
- 4 Michał Sowiński,

na posiedzeniu w dniu 7 września 2015 r. wyłoniło (w oparciu o wypełnione wcześniej przez każdego z Jurorów formularze oceny) 10 zgłoszeń, które otrzymały ponad 50% możliwych do uzyskania punktów i przeszły do drugiego etapu Konkursu.

Do 30 września zakwalifikowani do drugiego etapu wydawcy nadesłali kompletne projekty książek. Na posiedzeniu, które odbyło się 20 października 2015 r. w siedzibie Instytutu Książki w Krakowie jury w wyniku dyskusji oraz w oparciu o wypełnione wcześniej formularze oceny wyłoniło pięciu Laureatów Nagrody Głównej oraz jednego Laureata Nagrody Specjalnej Krakowa – Miasta Literatury UNESCO. Tym samym Jury, korzystając z par. 12 ust. 2 Regulaminu, przyznało mniejszą niż pierwotnie planowaną liczbę nagród.

Lista Laureatów Nagrody Głównej w wysokości 10.000 zł (w porządku alfabetycznym):

LP.	WYDAWNICTWO	TYTUŁ ZGŁASZANEJ KSIĄŻKI	AUTOR
1	Fundacja Zeszytów Literackich	„Przebicia”	Michał Szymański
2	Grupa Wydawnicza Relacja	„Dom Na Wschodniej”	Sabina Jakubowska
3	Mamiko	„Baj-o-Dużenie”	Patrycja Prochot-Sojka
4	Wilk&Król Oficyna Wydawnicza Go Culture	„Rzeczy. Iwaszkiewicz Intymnie”	Anna Król
5	Wydawnictwo Afera	„Mama umiera w sobotę”	Rafał Niemczyk

Laureat Nagrody Specjalnej Krakowa – Miasta Literatury UNESCO, w wysokości 10.000 zł (ufundowanej przez Krakowskie Biuro Festiwalowe):

1	Lokator Media	„O Pochodzeniu Łajdaków”	Tomasz Wiśniewski
---	---------------	--------------------------	-------------------

Wyniki zostały opublikowane w „Tygodniku Powszechnym” nr 44/2015 z dnia 1 listopada 2015 oraz na stronach internetowych Instytutu Książki, Festiwalu Conrada i Krakowskiego Biura Festiwalowego. Uroczyste ogłoszenie wyników Konkursu odbyło się podczas Gali Nagrody Conrada, połączonej z wykładem Jonathana Franzena „Jak pisać”, która odbyła się w Centrum Kongresowym ICE Kraków w dniu 25 października. Do końca roku wszystkie nagrodzone książki ukazały się i zostały przekazane Instytutowi Książki.

Budżet	plan: 100 000,00	wykonanie: 100 000,00
--------	------------------	-----------------------

II. Inne programy

1. Biblioteka Instytutu Książki

W 2015 roku biblioteka Instytutu Książki powiększyła swój księgozbiór zwłaszcza o nowości wydane pod koniec 2014 i w na początku 2015 roku oraz o przekłady literatury polskiej na różne języki obce.

Najnowszą literaturę polską, jak co roku, IK prezentował na swoich stoiskach podczas licznych targów międzynarodowych.

W dniach 8-12 lutego odbyły się targi książki w Jerozolimie, podczas których IK prezentował książki z katalogu „New Books from Poland 2014”. Ponadto zaprezentowano izraelskiej publiczności książki z Programu Translatorskiego w przekładach na różne języki (32 książki) oraz w języku hebrajskim (31 tytułów). Pokazano również książki dziecięce nagrodzone przez polską sekcję IBBY w 2014 roku (23 tytuły). Na stoisku targowym IK prezentował także tłumaczenia na różne języki gościa targów Janusza Głowackiego.

W dnach 14-22 lutego Instytut Książki był gościem targów w New Delhi, gdzie prezentował książki z Programu Translatorskiego w języku angielskim (48 tytułów), książki dziecięce nagrodzone przez polską sekcję IBBY w 2014 i 2015 roku (45 tytułów) oraz książki z katalogu „New Books from Poland” (20 tytułów).

Podczas targów książki w Wilnie (19-22 lutego), przy współpracy z Instytutem Polskim IK prezentował książki dziecięce nagrodzone przez polską sekcję IBBY w latach 2012-2015 (łącznie 93 książki).

Podczas targów w Lipsku (12-15 marca) biblioteka IK zorganizowała następujące wystawy: książek z katalogu w języku niemieckim, przygotowanego z okazji tych targów (16 tytułów), oraz książek dziecięcych nagrodzonych przez polską sekcję IBBY w kategorii literackiej i graficznej, nowości z literatury polskiej wydanych w 2015 roku (26 tytułów) oraz książek gości IK, pisarzy: Piotra Pazińskiego, Witolda Szabłowskiego i Tadeusza Dąbrowskiego.

W 2015 roku Kraków oraz Wrocław były gośćmi honorowymi na targach książki w Paryżu. Podczas *Salon du Livre* IK zaprezentował francuskiej publiczności książki z katalogu wydanego na te targi w języku francuskim (19 książek) i książki z Programu Translatorskiego w języku francuskim (28 tytułów). Biblioteka IK przygotowała wystawę przekładów dzieł wielkich polskich autorów: S. Lema, W. Szymborskiej, Cz. Miłosza, T. Różewicza, S. Mrożka, A. Zagajewskiego, R. Wojaczka, T. Kantora (łącznie 48 tytułów).

Kolejne targi odbyły się w kwietniu w Londynie (14-16 kwietnia), gdzie IK zaprezentował nowości z literatury polskiej (25 książek), książki z katalogu jesiennego „New Books from Poland” (20 tytułów), książki dziecięce nagrodzone przez polską sekcję IBBY w 2015 roku (27 tytułów) oraz książki z katalogu Crime Fiction (10 tytułów) i przekłady literatury polskiej (26 książek).

Jak co roku, w ramach współpracy z Instytutem Polskim w Budapeszcie, w dniach 23-26 kwietnia, podczas targów IK prezentował węgierskiej publiczności nowości z literatury polskiej prezentowane w katalogu „New Books from Poland- fall 2014” (20 książek) oraz polskie nowości wydawnicze (25 tytułów).

W Nowym Jorku w dniach 27-29 maja odbyły się największe targi książki w USA BookExpo America. Instytut Książki i Instytut Kultury Polskiej w Nowym Jorku były gospodarzami polskiego stoiska. W tym roku w centrum uwagi znalazły się książki dla dzieci. Książkom nagrodzonym przez polską sekcję IBBY w 2015 roku (27 tytułów) towarzyszyła wystawa prac polskich ilustratorów m.in. Pawła Pawlaka, Jana Bajtlika, Marty Ignerskiej, Moniki Hanulak i Oli Cieślak. Ponadto na wystawie targowej można było zobaczyć najnowszą literaturę polską i książki, które znalazły się w katalogach promocyjnych IK (40 tytułów). Wszystkie książki po targach zostały przekazane polskiej agencji Brooklyn Public Library.

W czerwcu biblioteka Instytutu Książki przekazała w darze Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie 380 książek, które IK otrzymał od różnych wydawców, a które nie były związane z profilem działalności IK (książki naukowe, proza obca, dublety).

W dniach 26-30 sierpnia odbyły się targi książki w Pekinie, na których IK zaprezentował nowości z literatury dla dzieci i młodzieży, nagrodzone przez polską sekcję IBBY w kategorii literatura i grafika (27 tytułów), książki Wydawnictwa Muchomor, Dwie Siostry i Nasza Księgarnia (52 tytuły), książki z katalogu Crime Fiction, w którym znalazły się najlepsze polskie powieści kryminalne (19 tytułów) oraz książki, które znalazły się w katalogu „New Books from Poland- fall 2014” (20 książek). Podczas tych targów różne polskie wydania „Alicji w Krainie Czarów” zostały zaprezentowane na dużej międzynarodowej wystawie. W sumie na pekińskie targi wysłanych zostało 118 książek.

Podczas Forum Wydawców we Lwowie w dniach 10-13 września jak co roku IK pokazał książki autorów, którzy uczestniczyli w targach, m. in.: Adama Wiedemana, Jarosława Mikołajewskiego i Marka Bieńczyka, których książki miały swoje premiery właśnie podczas targów. IK zaprezentował również nowości z literatury polskiej wydane w 2015 roku (33 książki), najlepsze książki dziecięce, nagrodzone przez polską sekcję IBBY w 2014 roku (24 tytuły).

W trakcie Międzynarodowych Targów Książki we Frankfurcie zaprezentowane zostały książki z katalogu „New Books from Poland – fall 2015”, książki nominowane do najważniejszych polskich nagród literackich: Nike, Nagrody Literackiej Gdynia, Paszportów Polityki i nagrody Kościelskich oraz najlepsze książki dziecięce, nagrodzone przez polską sekcję IBBY w 2015 roku. Na naszym stoisku pokazaliśmy również książki z dwóch katalogów: Modern Classics i Crime Fiction (58 tytułów) oraz książki dofinansowane w ramach Programu Translatorskiego. Ogółem na frankfurckich targach książki zostały pokazane 134 książki.

W dniach 25-29 listopada podczas targów książki w Moskwie pokazane zostały książki dziecięce nominowane do nagrody polskiej sekcji IBBY w 2015 roku (27 książek), 30 książek z Programu Translatorskiego, głównie w języku rosyjskim oraz 19 tytułów z literatury polskiej, które znalazły się w wydany na targi katalog w języku rosyjskim.

Do biblioteki IK kupione zostały przekłady polskich książek, które ukazały się w zeszłym roku, m.in. książki: Szyborskiej, Jagielskiego, Hugo-Badera, Szabłowskiego i wielu innych (w sumie 21 książek).

Do biblioteki IK oraz na wystawy targowe zostało kupionych 217 książek.

Budżet	plan: 9 247,71	wykonanie: 9 247,71
--------	----------------	---------------------

2. Program dotacyjny Instytutu Książki Szkolenia dla bibliotekarzy 2015

Strategicznym celem programu jest uzyskanie przez bibliotekarzy nowych umiejętności oraz podniesienie prestiżu bibliotek publicznych i zmiana postrzegania ich funkcji przez społeczeństwo. Zakres szkoleń (który szczegółowo określa wojewódzka biblioteka publiczna po rozpoznaniu potrzeb szkoleniowych na terenie województwa) powinien zawierać się w obszarach rozwoju kompetencji

osobistych i zawodowych oraz wiedzy na temat nowych technologii i ich wykorzystania w pracy bibliotekarza. Szkolenia adresowane są do pracowników merytorycznych bibliotek publicznych wszystkich szczebli, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników bibliotek gminnych i powiatowych. W szkoleniach mogą brać udział również pracownicy merytoryczni bibliotek wojewódzkich, jednak ich liczba nie powinna przekraczać 25% ogółu uczestników.

- Nabór do programu „Szkolenia dla bibliotekarzy 2015” – rozpoczął się 7 stycznia 2015 roku (z terminem naboru do 31 stycznia 2015 roku).
- Wpłynęło 17 wniosków, wszystkie oceniono pozytywnie pod względem formalnym
- Skład zespołu oceniającego:
 - Irek Grin, Wydawnictwo EMG,
 - Marek Jurowski
 - Elżbieta Kalinowska, Instytut Książki
 - Piotr Kieżun, Instytut Książki
 - Anna Tusiewicz, Instytut Książki
- Wyniki ogłoszono 17 lutego 2015 roku.
- Ze wszystkimi beneficjentami zostały podpisane umowy.
- Wszystkie zadania zostały zrealizowane (został podpisany jeden aneks do umowy z WiBP w Rzeszowie).

Lista beneficjentów:

Lp.	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa własna zadania	Wysokość dotacji	
			przyznanej	wykorzystanej
1.	Książnica Podlaska w Białymstoku	Podlaskie biblioteki łączą pokolenia.	9.200,00	7.423,41
2.	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Bydgoszczy	Biblioteki nowych możliwości.	40.000,00	39.074,42
3.	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gorzowie Wlkp.	„Ty i ja – teatry to są dwa” – możliwości wykorzystania technik teatralnych w pracy bibliotekarza.	12.200,00	12.200,00
4.	Biblioteka Śląska w Katowicach	Chachory, gizdy, hultaje, frelki... biblioteka otwarta na młodych.	46.240,00	44.148,43
5.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach	Nowe umiejętności – nowa jakość usług bibliotecznych. Szkolenia dla bibliotekarzy.	7.720,00	7.376,15
6.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Lublinie	Od projektu do efektu – biblioteka z pomysłem.	8.000,00	8.000,00

Lp.	Nazwa wnioskodawcy	Nazwa własna zadania	Wysokość dotacji	
			przyznanej	wykorzystanej
7.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Łodzi	Szkolenia dla bibliotekarzy bibliotek publicznych województwa łódzkiego 2015.	8.600,00	8.470,00
8.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie	Planowanie – Zmiana – Rozwój	20.000,00	20.000,00
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu	Otwarcia na użytkownika.	8.000,00	8.000,00
10.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu	MAMY CIĘ! - młodzież w bibliotece. Szkolenia w ramach BIBLIOTEKI POMYSŁÓW 2015	22.250,00	22.250,00
11.	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie	Szkolenia podkarpackich bibliotekarzy, 2015.	17.000,00	17.000,00
12.	Książnica Pomorska w Szczecinie	Zmienia się świat - zmieniam bibliotekę.	12.560,00	12.560,00
13.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu	Biblioteka publiczna – kierunek: kreatywność.	49.650,00	48.630,21
14.	Dolnośląska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu	Szkolenia bibliotekarzy: zGRAny zespół – zGRAna biblioteka.	16.000,00	16.000,00
15.	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Zielonej Górze	Nowocześni bibliotekarze w przestrzeni wirtualnej i rzeczywistej.	44.160,00	44.160,00
16.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	Dialog – praca DLA i Z lokalnym środowiskiem.	12.448,00	10.966,65
334.028,00		326.259,27 zł		

Budżet	plan: 326 259,27	wykonanie: 326 259,27
--------	------------------	-----------------------

3. Zarządzanie prawami autorskimi

W styczniu i marcu 2015 roku zawarto kolejne umowy licencyjne na wydanie bądź wykorzystanie utworów Janusza Korczaka:

- ChoiceMaker z Korei na koreańskie wydanie „Króla Maciusia Pierwszego”, „Króla Maciusia na wyspie bezludnej” i „Kajtusia Czarodzieja”;
- Hendrik Lindepuu Kirjastus „Jak kochać dziecko”, „Prawo dziecka do szacunku”.

27 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w Lublinie wydał postanowienie, w którym uchylił swój wcześniejszy wyrok z 1954 r. i ustalił nową datę śmierci Janusza Korczaka. W postanowieniu Sąd Rejonowy uznał,

że najbardziej prawdopodobną datą śmierci pisarza jest 7 sierpnia 1942 (godzina 24.00), a nie jak przyjmowano dotychczas – dzień 9 maja 1946 r. Instytut Książki nie wniósł apelacji od postanowienia, które uprawomocniło się 13 maja.

Zmiana daty śmierci Janusza Korczaka spowodowała szereg konsekwencji prawnych. Między innymi od tej wcześniejszej daty należy liczyć termin ochrony praw autorskich do dzieł Janusza Korczaka. W wyniku postanowienia Sądu w Lublinie należy uznać, że autorskie prawa majątkowe nie będą - jak przyjmowano dotychczas – obowiązywać do dnia 31 grudnia 2016 r., gdyż wygasły już w dniu 31 grudnia 2012 r.

W związku z tym, po uprawomocnieniu się postanowienia tj. w maju br. Instytut Książki skontaktował się ze wszystkimi podmiotami polskimi i zagranicznymi, z którymi zawarł w latach 2010-2015 umowy licencyjne i przekazał im porozumienie o rozwiązaniu umowy. W tych przypadkach, gdzie opłaty licencyjne zostały pobrane po wygaśnięciu praw ustalonym przez Sąd Rejonowy w Lublinie, tj. po 31 grudnia 2012 r. Instytut zaproponował licencjobiorcom dwa warianty rozwiązania umowy, mogli oni: a) przyjąć fakt, że wszystkie wpływy z tytułu licencji zostały przez Instytut Książki wykorzystane na rzecz popularyzacji twórczości Janusza Korczaka i nie wnosić roszczeń o ich zwrot, b) wnieść roszczenia o zwrot opłat z tytułu licencji za lata 2013 i 2014.

Tylko jedno wydawnictwo wniosło roszczenia o zwrot wpłat z tytułu licencji (Ezop, 2 440,11 zł).

Budżet	plan: 0,00	wykonanie: 0,00
--------	------------	-----------------

4. Opracowanie przez Andrzeja Franaszka biografii Herberta – raport zamknięcia

Dzięki udzielonym mi przez Instytut Książki środkom Andrzej Franaszek, w latach 2013-2015, zrealizował następujące zadania:

a) podróże

Lwów – miejsce urodzin, młodości, gimnazjum Zbigniewa Herberta.

Francja – gdzie zapoznał się m.in. z odnoszącą się do Herberta zawartością archiwum „Kultury” w Maisons-Laffitte.

USA – gdzie zapoznał się m. in. z odnoszącą się do Herberta zawartością archiwów zdeponowanych w Beinecke Library (Yale), a także oglądałem miejsce pracy i zamieszkania Herberta w roku 1970/71.

b) praca w archiwach

Archiwum Zbigniewa Herberta, zdeponowanym w Bibliotece Narodowej w Warszawie, gdzie zgromadził kilkaset stron notatek, odnajdując wiele dotąd niewykorzystanych materiałów biograficznych;

Archiwum „Kultury” i Instytutu Literackiego w Maisons-Laffitte – zapoznał się z całością materiałów, w których pojawiają się informacje na temat Herberta. Przede wszystkim z obszernymi blokami korespondencji, zarówno samego Herberta, jak i osób na różne sposoby poświęcających mu uwagę (Jerzy Giedroyc, Konstanty Jeleński, Bogdana Carpenter, Karl Dedecius, Aleksander Gella, Janusz Odrowąż-Pieniążek, Katarzyna Gruber, Bolesław Taborski, Kazimierz Wierzyński, Leopold Tyrmand, Alicja Iwańska i wielu innych).

Archiwum Muzeum Literatury w Warszawie – zapoznał się z całością materiałów, w których pojawiają się informacje na temat Herberta, m.in. w archiwach Jerzego Zawieyskiego czy Konstantego Jeleńskiego.

Archiwum ZLP w Warszawie – zapoznał się z zawartością teczek osobowej Zbigniewa Herberta.

Archiwum Marii i Józefa Czapskich, zdeponowane w Muzeum Czarotoryskich w Krakowie – zapoznał się z „Dziennikami” Czapskiego, a dokładniej z pojawiającymi się tam wpisami na temat ZH oraz wklejonymi i osobno zgromadzonymi listami od ZH.

Archiwum Zbigniewa Ruziewicza – zapoznał się z obszernym blokiem listów Herberta, przede wszystkim z lat 40. i 50.

Archiwum Zdzisława Najdera – zapoznał się z obszernym blokiem listów Herberta, przede wszystkim z lat 40. i 50.

c) lektury

twórczość Herberta – opublikowana za jego życia, jak i pośmiertnie;

opublikowane bloki korespondencji Herberta: z Henrykiem Elzenbergiem, Jerzym Zawieyskim, Jerzym Turowiczem, Stanisławem Barańczakiem, Haliną Misiótek, Rodzicami i Siostrą.

podstawowe książki poświęcone Herbertowi – Jacka Łukasiewicza, Joanny Siedleckiej, Rafała Żebrowskiego – oraz zbiory wspomnień, obszerna literatura, w której pojawiają się wspomnienia czy istotne opinie poświęcone Zbigniewowi Herbertowi.

d) wywiady

Rozmówcami A. Franaszka byli:

Katarzyna Herbert; Teresa Dzeduszycka, Julia Hartwig; Zdzisław Najder; Jadwiga Ruziewicz; Józefa Hannelowa; Magdalena Czajkowska; Urszula Kozioł; Adam Zagajewski; Aleksander Schenker; Tadeusz Malak; Charles Simic; Wojciech Karpiński; Andrzej Bernhardt; Ewa Bieńkowska; Berthe Burko; Yves Bonnefoy; Krzysztof Pomian; Małgorzata Ptaśńska; Danuta Szumska; Hanna Lisowska-Zalewska; pp. Rowińscy w Augustowie (u których Zbigniew Herbert parokrotnie spędzał wakacje); Biserka Rajcić; Krystyna Podgórecka; Barbara Toruńczyk, Ryszard Krynicki; Bogdana i John Carpenterowie, Jacqueline Coulette, Piotr Kłoczowski.

Do końca 2015 roku Andrzej Franaszek zajmował się porządkowaniem, systematyzowaniem posiadanych wiadomości i notatek, chcąc doprowadzić do powstania szczegółowego planu biografii. Do pracy nad pisaniem biografii ma przystąpić w drugiej połowie 2016 roku, by móc złożyć tekst książki w Instytucie Książki zgodnie z przewidzianym umową harmonogramem.

Budżet	plan: 75 000,00	wykonanie: 75 000,00
--------	-----------------	----------------------

5. Międzynarodowy Dzień Tłumacza

Instytut Książki wspólnie z Katedrą do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytutem Goethego, Instytutem Francuskim i Instytutem Włoskim włączył się w obchody Międzynarodowego Dnia Tłumacza w Krakowie. Pierwsze z całego cyklu spotkań odbyło się dnia 30.09. w Instytucie Francuskim. Jego bohaterem był Karol Lesman, którego przekład Lalki Bolesława Prusa na niderlandzki wzbudził spore zainteresowanie holenderskich krytyków i czytelników. Przy tej okazji odbyła się też premiera kolejnego filmu z cyklu „Wytłumaczenia”, który był poświęcony tegorocznej laureatce nagrody Transatlantyk, Laurence Dyèvre.

Zadanie było realizowane bezkosztowo.

6. Organizacja jubileuszu 30-lecia „Czasu Kultury”

Zadanie obejmowało realizację i promocję serii wydarzeń związanych z jubileuszem 30-lecia czasopisma społeczno-kulturalnego „Czas Kultury”, od początku swojego istnienia ukazującego się w

Poznaniu, na łamach którego debiutowało i publikowało kilka pokoleń autorów oraz wydania zbioru krytycznoliterackich tekstów publikowanych na łamach „Czasu Kultury”: „30/30. Literatura najnowsza według «Czasu Kultury» 1985–2015”.

Budżet	plan: 51 499,56	wykonanie: 51 499,56
--------	-----------------	----------------------

7. Organizacja sympozjum „Przepisywanie kanonu (zagadnienia modernizacji języka literatury dawnej)

Sympozjum "Przepisywanie kanonu "odbyło się w Krakowie dnia 6 maja 2015 roku na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie i składało się z 5 paneli:

- ✓ Uwspółcześniać? - potrzeba modernizacji, granice zabiegów modernizacyjnych, bilans zysków i strat
uczestnicy: Jerzy Jarzębski, Roman Mazurkiewicz, Paweł Próchniak, Marian Stala, Piotr Śliwiński
- ✓ Inne obszary językowe, inne tradycje | rekonesanse: główne tendencje, konkretne rozwiązania
uczestnicy: Magdalena Barbaruk (język hiszpański), Piotr Fast (język rosyjski), Krzysztof Jarosz (język francuski), Katarzyna Kuczyńska-Koschany (język niemiecki), Leonard Neuger (Skandynawia), Jacek Gutorow (język angielski)
- ✓ Modernizacje, adaptacje, parafrazy | współczesność zyskana w przekładzie, praktyka teatralna, wznowienia literatury dawnej, popularyzacja
uczestnicy: Magdalena Budzińska, Tomasz Chachulski, Janusz Drzewucki, Magda Heydel, Jacek Kopciński
- ✓ Z perspektywy dydaktyki - staropolszczyzna dzisiaj, lektury szkolne, glottodydaktyka, literatura dla dzieci i młodzieży
uczestnicy: Piotr Borek, Zofia Budrewicz, Romuald Cudak, Anna Czabanowska-Wróbel, Anna Janus-Sitarz
- ✓ Przeważa? próba podsumowania: perspektywy, możliwości, postulaty
uczestnicy: Tadeusz Budrewicz, Grzegorz Gauden, Krzysztof Kłosiński, Stanisław Koziara, Krystyna Pietrych.

Prowadzone w ramach seminarium dyskusje potwierdziły, że wypracowanie efektywnych form „przepisywania kanonu” jest dziś istotną i palącą potrzebą, która ściśle wiąże się z dokonującą się na naszych oczach zmianą kulturową, a wyjście naprzeciw realiom tej zmiany pozostaje kwestią odpowiedzialności za ciągłość polskiej kultury i wpisanych w nią wartości. Dyskutanci podnosili szczególną wagę działań zmierzających do podtrzymania rzeczywistej i pogłębionej obecności polskiej literatury dawnej w żywej tradycji kultury narodowej. Wątpliwości nie budziła konieczność pilnego podjęcia takich działań – solidnie ugruntowanych merytorycznie i prowadzonych w formule uwzględniającej społeczne, cywilizacyjne i kulturowe realia współczesności. Uczestnicy seminarium byli też zgodni co do potrzeby – po pierwsze – prowadzenia tych działań w sposób kompleksowy oraz – po drugie – stworzenia dla nich takich ram organizacyjnych, które umożliwiłyby skuteczną współpracę filologów, pisarzy, tłumaczy i wydawców.

Zapis sympozjum a także jego szczegółowe podsumowanie i wnioski dostępne są w sieci pod adresem: <http://teatrnn.pl/activities/przepisywanie/resume/>.

Budżet	plan: 34 317,00	wykonanie: 34 317,00
--------	-----------------	----------------------

8. Strona poświęcona Henrykowi Sienkiewiczowi

Zadanie nie zostało zrealizowane. W rozmowach z Towarzystwem Mickiewiczowskim jesienią 2015 roku ustalono, że strona nie będzie tworzona. Na 2016 rok planowane jest natomiast utworzenie wirtualnego kalendarium życia pisarza.

Budżet	plan: 0,00	wykonanie: 0,00
--------	------------	-----------------

9. Statuetki dla beneficjentów programu Infrastruktura bibliotek

Ze względu na to, że program zostanie zakończony 31 grudnia 2015 roku a beneficjenci zgodnie z regulaminem mają 30 dni na przedstawienie raportu końcowego z wykonania zadania, podsumowanie całego programu będzie możliwe dopiero na początku 2016 roku. Dlatego też IK zaproponował przesunięcie realizacji projektu na 2016 rok.

Budżet	plan: 0,00	wykonanie: 0,00
--------	------------	-----------------

10. Realizacja projektu związanego z wydaniem publikacji „Rynek książki w Polsce 2015”

Wydanie publikacji „Rynek książki w Polsce 2015. Instytucje, targi, media” w nakładzie 500 egz.

Zadanie miało na celu wprowadzenie do obiegu wydawniczego publikacji, w której omówiono zostaną najważniejsze instytucje, organizacje i media rynku książki, jak też imprezy targowe. Wydanie tego tomu daje obraz zagadnień związanych z organizacją i funkcjonowaniem rynku książki.

Tom Instytucje, targi, media” zawiera szczegółowe informacje, łącznie z danymi teleadresowymi, zarówno o instytucjach związanych z książką i czytelnictwem, jak też o wszystkich organizacjach społecznych działających w obszarze książki, zarówno fundacjach jak i izbach gospodarczych oraz stowarzyszeniach wydawców, księgarzy, autorów, tłumaczy i bibliotekarzy. Łącznie omówiono ok. 80 podmiotów z podaniem ich kompetencji, zakresu zadań, adresów i wykazu osób kluczowych z odniesieniem do ich tradycji.

W liczbie tej ujętych jest też blisko 20 imprez targowych o zasięgu ogólnopolskim organizowanych w głównych ośrodkach kulturalnych – w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Łodzi, Białymstoku i Katowicach

budżet	plan: 45 000,00	wykonanie: 45 000,00
--------	-----------------	----------------------

B. Organizacja i współorganizacja wydarzeń promujących kulturę polską za granicą

1. Program Translatorski (C) Poland w tym Sample Translations

W pierwszym półroczu 2015 została oceniona pula wniosków do Programu Translatorskiego ©POLAND, zgłoszona w pierwszym naborze (trwającym od 1 stycznia do 31 marca):
Wpłynęło 148 wniosków, wsparcie uzyskało 106 wniosków, łączna kwota wsparcia to 685.426,00 PLN.

1 września rozpoczęliśmy drugi w tym roku nabór wniosków do Programu Translatorskiego ©POLAND. W trzecim kwartale 2015 roku został oceniony drugi nabór wniosków do Programu Translatorskiego ©POLAND.

Na koszty programu w 2015 roku składają się następujące pozycje :

Kwota 1 769 788,00 zł dot. umów podpisanych w 2015 roku (*Lista wniosków wraz z kwotami wsparcia patrz zał. nr 4*)

Kwota 176 443,72 zł dot. realizacji umów z lat poprzedzających 2015 rok, bez zawiązaných rezerw

Kwota 18 951,55 zł dot. kosztów wypłaconych honorariów dla jurorów programu oraz pozostałych kosztów obsługi (koszty podróży, kuriera itp.)

W 2015 roku Instytut przyznał 60 dofinansowań w ramach programu Sample Translations ©POLAND. *Lista dofinansowań patrz zał. nr 3.*

Budżet Pr.Translatorski	plan: 1 965 183,27	wykonanie: 1 965 183,27
Budżet Sample Translationi	plan: 99 938,13	wykonanie: 99 938,13
łącznie	plan: 2 065 121, 40	wykonanie: 2 065 121, 40

2. Nagroda Transatlantyk i Seminarium dla wydawców zagranicznych, Kraków, 11-14.06.2015

Transatlantyk to doroczna nagroda Instytutu Książki dla wybitnego popularyzatora literatury polskiej za granicą. Jej celem jest uhonorowanie osoby, która ma szczególne osiągnięcia w zakresie promocji literatury polskiej na świecie. Laureatami Nagrody Transatlantyk mogą być tłumacze, wydawcy, krytycy, animatorzy życia kulturalnego.

Wyboru laureata dokonała Kapituła Nagrody w składzie: Elżbieta Tabakowska, Jerzy Jarzębski i Karol Lesman. Przewodniczył jej Dyrektor Instytutu Książki.

Nagrodę stanowi 10.000 EUR oraz statuetka autorstwa Łukasza Kieferlinga.

W 2015 roku nadeszło 61 kandydatur z 31 krajów (9 z Francji, 4 z Rosji, Węgier i Włoch, 3 z Niemiec, Rumunii, Słowacji, 2 z Białorusi, Izraela, Kuby Turcji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, 1 z Albanii, Argentyny, Australii, Austrii, Belgii, Brazylii, Bułgarii, Czech, Estonii, Grecji, Gruzji, Iraku, Litwy, Łotwy, Serbii, Słowenii, Tajwanu, Wietnamu).

Laureatką Nagrody została Laurence Dyèvre z Francji - tłumaczka mająca na swoim koncie około sześćdziesięciu przekładów, głównie polskiej prozy współczesnej XX wieku. Tłumaczyła między innymi książki Andrzeja Bobkowskiego, Leopolda Tyrmanda, Idy Fink, Adama Zagajewskiego, Jerzego Pilcha, Leszka Kołakowskiego, Czesława Miłosza, Sławomira Mrożka, Stanisława Lema, eseje Adama Michnika, ale także „Ostatnie życzenie” Andrzeja Sapkowskiego, kilka książek dla dzieci, a niedawno dwa komiksy.

Od 2006 Instytut Książki organizuje seminaria dla wydawców zagranicznych. Zapraszamy do Krakowa grupę (zwykle około 25) wydawców z różnych krajów, by przez dwa-trzy dni, poza intensywnym sezonem targowym, przedstawić im polską ofertę literacką, umożliwić spotkanie z pisarzami, wydawcami i krytykami i w ten sposób zachęcić do wydawania polskiej literatury.

W tym roku seminarium odbyło się po raz piąty. Dotychczas 3 edycje były poświęcone beletryście dla dorosłych, a w 2008 IK zorganizował seminarium dla wydawców literatury dziecięcej. Celem tegorocznego seminarium było promowanie literatury dla dorosłych. Uczestniczyło w nim 23 wydawców (5 z USA, 4 z Wielkiej Brytanii, 1 z Kanady, 1 z Indii, 3 z Brazylii, 2 z Portugalii, 3 z Turcji, 1 z Finlandii, 1 z Hiszpanii, 1 ze Słowacji, 1 z Chin). Dobór wydawców wynikał ze strategii promowania literatury polskiej na świecie Instytutu Książki.

W ciągu dwudniowego seminarium w Krakowie goście IK wysłuchali prezentacji nt. polskiej prozy współczesnej, powieści kryminalnych, reportaży, a także klasyki literatury, wygłoszonych przez krytyków. Mogli także poznać wybranych polskich pisarzy (Magdalena Tulli, Olga Tokarczuk, Jacek Dehnel, Mariusz Czubaj, Ignacy Karpowicz, Witold Szabłowski). Wzięli też udział w uroczystości wręczenia Nagrody Transatlantyk.

Budżet	plan: 276 815,45	wykonanie: 276 815,45
--------	------------------	-----------------------

3. Kolegium Tłumaczy

a) Kolegium

Rada Kolegium Tłumaczy zebrała się 16 stycznia w składzie: prof. Elżbieta Tabakowska (UJ), Danuta Glondys (Willa Decjusza), Elżbieta Kalinowska (Instytut Książki), Grzegorz Gauden (dyrektor Instytutu Książki), Ireneusz Kania i Tomasz Pindel (sekretarz). Piotr Sommer nie mógł stawić się osobiście, ale przekazał swoje uwagi i głosy. Celem spotkania było wyłonienie tłumaczy, którzy w roku 2015 mieli być zaproszeni na pobyt w ramach Kolegium Tłumaczy w Krakowie.

W wyniku dyskusji i po analizie wszystkich kandydatur ustalono następującą listę zaproszonych tłumaczy:

Nese Yuce	Turcja	2 tygodnie
Jennifer Croft	USA	1 miesiąc
Joanna Derdowska	Czechy	1 miesiąc
Oleksandr Herasym	Ukraina	2 miesiące
Polina Yustova	Rosja	2 miesiące
Maria Puri	Indie	2 miesiące
Erik Vaux	Francja	1 miesiąc
Piotr Florczyk	USA	1 miesiąc

Ustalono, że od przyszłego roku do regulaminu wprowadzony zostanie zapis, w myśl którego tłumacze, którzy już otrzymali pobyt, kandydować będą mogli dopiero 2 lata po owym pobycie. Do 30 czerwca w Krakowie pojawili się Joanna Derdowska, Oleksander Herasym, Polina Yustova i Erik Veaux. W trzecim kwartale w ramach Kolegium Tłumaczy gościli Nese Yuce, Jennifer Croft i Piotr Florczyk. W październiku i listopadzie w Krakowie pojawiła się ostatnia tłumaczka zaproszona na tegoroczną edycję programu – Maria Puri z Indii.

b) Konkursy dla nowych tłumaczy: Brazylia i Grecja

W ramach działań mających na celu poszukiwanie i kształcenie nowych tłumaczy literatury polskiej na języki, na które przekłada się mało, IK ogłosił dwa konkursy dla nowych tłumaczy, powielając wzór

działania przetestowany w 2013 roku w Turcji. Ogłoszono dwa konkursy, na przekład opowiadania Andrzeja Stasiuka, na grecki i na portugalski (Brazylia).

Konkurs grecki zorganizowany został wspólnie z Ambasadą RP w Atenach, jurorami zostali zasłużeni tłumacze Dimitris Chouliarakis i Alexandra Joannidou oraz Justyna Słowik (przedstawicielka Ambasady RP w Atenach). Termin nadsyłania prac upłynął 30 czerwca, nadesłano 12 przekładów. Konkurs brazylijski został zorganizowany wspólnie z Ambasadą RP w Brasili i oraz Uniwersytetem Federalnym w Paranie. Jurorami zostali Regina Przybycień, Henryk Siewierski, Marcelo Paiva de Souza. Nabór prac trwał do 31 lipca, nadesłano 14 zgłoszeń.

Oba konkursy rozstrzygnięto z końcem sierpnia.

Jury konkursu greckiego podjęło następującą decyzję: pierwsze miejsce przyznano pani Natalii Skandali, miejsce drugie – pani Anastasii Chatziannidi, miejsce trzecie – Leszkowi Paulowi.

Jury konkursu brazylijskiego podjęło następującą decyzję: pierwsze miejsce przyznano pani Eneidzie Favre; miejsce drugie – panu Luizowi Henrique Budant; miejsce trzecie – panu Wojciechowi Sawali. Zwycięzcy obu konkursów będą gośćmi Kolegium Tłumaczy w 2016 r.

c) Warsztaty polsko-brazylijskie

Warsztaty odbyły się w brazylijskiej Kurytybie w dniach 28 września – 2 października, w wyniku współpracy IK z polonistyką na Uniwersytecie Federalnym Parana. Zajęcia praktyczne z przekładu prowadzili dwaj zasłużeni tłumacze i zarazem wykładowcy – Henryk Siewierski (Uniwersytet w Brasili i) oraz Marcelo Paiva de Souza (UFP), wykłady o literaturze polskiej i szkolenie praktyczne z zakresu współpracy tłumacza z wydawcą - Tomasz Pindel (Instytutu Książki), a wykłady dotyczące teorii i historii przekładu – otwarte dla publiczności – prof. Walter C. Costa (Uniwersytet Federalny Santa Catarina). Udział w warsztatach wzięło 7 początkujących tłumaczy, uczestników konkursu przekładowego i studentów wyższych lat miejscowej polonistyki.

d) Stypendium Albrechta Lemppa

W trzeciej edycji naboru wniosków o stypendium im. Albrechta Lemppa, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Instytut Książki i Literarisches Colloquium Berlin otrzymały 30 zgłoszenia. Jury wyłoniło zwycięzców trzeciej edycji, są nimi Krystyna Dąbrowska i Tobias Schwartz. Tobias Schwartz gościł w Krakowie w dniach 14.08-14.09. Czas swojego pobytu wykorzystał na pracę nad swoimi tekstami, zaś 7 września spotkał się z tłumaczami i czytelnikami na niemieckojęzycznym spotkaniu w Instytucie Goethego.

Budżet	plan: 135 580,47	wykonanie: 135 580,47
--------	------------------	-----------------------

4. Nagroda Found in Translation

Nagroda została w tym roku przyznana według nowych zasad, bowiem w związku ze zmianami organizacyjnymi (trwałe wycofanie się wydawnictwa WAB) oraz z doświadczeniami z poprzednich edycji, opracowano nowy regulamin i porozumienie partnerów. Prócz ograniczenia liczby współorganizatorów do IK, IKP w Londynie i IKP w Nowym Jorku, określono sztywne daty przyjmowania wniosków i ogłaszania laureata (w tygodniu poprzedzającym Targi Książki w Londynie). Zmieniono także skład jury: oprócz dyrektorów IK, IKP w Londynie i IKP w Nowym Jorku, tworzą je także laureaci z dwóch poprzednich lat, w bieżącej edycji byli to zatem Antonia Lloyd-Jones i Philip Boehm.

Tegoroczne wyróżnienie trafiło w ręce Ursuli Phillips za przekład powieści „Choucas” Zofii Nałkowskiej. Zostało wręczone 2 października w londyńskiej British Library podczas corocznej konferencji towarzyszącej Międzynarodowemu Dniu Tłumacza.

Budżet	plan: 36 817,47	wykonanie: 36 817,47
--------	-----------------	----------------------

5. Turcja 2015 - fellowship

W dniach 4-6 maja przedstawiciel IK wziął udział w seminarium dla wydawców i instytucji z zagranicy zorganizowanym w Stambule przez agencję Kalem. Była to seria spotkań z wydawcami tureckimi zainteresowanymi literaturą przekładaną z innych języków. Celem tego uczestnictwa było utrzymanie dotychczasowych i zainicjowanie nowych kontaktów z turecką branżą wydawniczą.

Budżet	plan: 7 065,75	wykonanie: 7 065,75
--------	----------------	---------------------

6. Polonica Hispanica

Internetowy portal po hiszpańsku poświęcony polskiej humanistyce, prowadzony przez wybitnego tłumacza z Kuby, pana Desideria Navarro, jest projektem wspólnym IK z ESK Wrocław 2016. W pierwszej połowie roku trwały prace nad stroną graficzną portalu. Część merytoryczna pozostaje w roku bieżącym i przyszłym w gestii ESK.

Budżet (w ramach kolegium tłumaczy)	plan: 6 150	wykonanie: 6 150
-------------------------------------	-------------	------------------

7. Program literacki za granicą

W 2015 roku Instytut Książki dofinansował następujące wydarzenia literackie za granicą:

- Udział Ryszarda Krynickiego w II Dniach Kultury Polskiej w Udine, Włochy, 12-15 marca – podróż autora,
- Udział Agnieszki Haskiej (Żydowski Instytut Historyczny) w konferencji nt. literatury holocaustu organizowanej przez wydawnictwo Setuprakashani w Kalkucie, Indie, 11-12 kwietnia – podróż prelegentki,
- Cykl spotkań autorskich Zygmunta Miłoszewskiego we Francji, promocja książki wydanej przez wydawnictwo Mirobole (Paryż, Lyon, Montpellier, Montauban, Bordeaux), 29 kwietnia-3 maja – podróż autora,
- Spotkanie autorskie Witolda Szablowskiego na festiwalu Prima Vista w Tallinie (promocja estońskiego wydania „Zabójcy z miasta moreli”), 6-9 maja – podróż autora,
- Udział Mikołaja Łozińskiego w festiwalu literackim organizowanym przez Writers' House of Tbilisi, Tbilisi, Gruzja, 17-24 maja – podróż autora,
- Udział Żanny Słoniowskiej w Europejskim Festiwalu Debiutu Prozatorskiego w Kilonii, Kilonia, Niemcy, 28-31 maja – podróż i zakwaterowanie autorki,
- Cykl spotkań z Eugeniuszem Tkaczyszynem-Dyckim w Austrii, promocja tomu wierszy wydanego przez Edition Korrespondenzen (Graz, Linz, Wiedeń), 9-11 czerwca – część kosztów podróży autora,
- Leszek Engelking wziął udział w X Międzynarodowym Festiwalu Literackim w Nowym Sadzie, 24-28 sierpnia - bilet lotniczy dla autora,
- 28-30 sierpnia 2015 – wyjazd Klementyny Suchanow do Sztokholmu (bilety lotnicze) – w ramach prac nad biografią Witolda Gombrowicza: wywiady z Andersem Bodegardem, Janką Ludowską i Janem Stolpe dot. szwedzkich przedstawień Gombrowicza w latach 60. oraz Stefanem Ingvarssonem, tłumaczem Gombrowicza.
- udział Wojciecha Tochmana i Mariusza Wilka w spotkaniach autorskich w Grenoble (Francja), które towarzyszyły odbywającej się w dniach 21-23 października 2015 konferencji naukowej

Pologne, citoyenne du monde, poświęconej polskiemu reportażowi – bilety lotnicze dla autorów;

- **Festiwal Poezji w Stambule**

Na tegorocznym Festiwalu Poezji w Stambule, rozpoczynającym się 11-go i trwającym do 16-go listopada, Polska wystąpiła w roli kraju zaproszonego. Poeci z Polski gościli już na stambulskiej imprezie wcześniej – w zeszłym roku Ryszard Krynicki, kilka lat temu Adam Zagajewski. Tym razem udział w niej wzięli: Marzanna Bogumiła Kielar, Miłosz Biedrzycki oraz Jacek Dehnel. Spotkaniom z czytelnikami towarzyszyła przygotowana specjalnie na festiwal antologia współczesnej polskiej liryki, przygotowana przez Jacka Dehnela oraz Macieja Woźniaka, w której zaprezentowano wiersze Adama Zagajewskiego, Ryszarda Krynickiego, Bohdana Zadury, Ewy Lipskiej, Krystyny Miłobędzkiej, Andrzeja Sosnowskiego, Jacka Podsiadło, Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego, Romana Honeta, Marty Podgórnika, Justyny Bargielskiej i oczywiście trójki zaproszonych poetów oraz antologistów.

Festiwal Poezji w Stambule to największa tego rodzaju impreza w Turcji, a polski program stanowi kontynuację kontaktów i działań zainicjowanych w ramach zeszłorocznych obchodów 600-lecia nawiązania polsko-tureckich stosunków dyplomatycznych. Wizyta polskich poetów oraz antologia zostały przygotowane we współpracy z Instytutem Książki oraz Konsulatem RP w Stambule.

- wyjazdy Klementyny Suchanow do Paryża, Vence (Francja) w dniach 6-15 października 2015 oraz do Nowego Jorku w dniach 5.12.2015-01.01.2016 w ramach prac nad biografią Witolda Gombrowicza – bilety lotnicze i kolejowe dla autorki

Budżet	plan: 55 910,40	wykonanie: 55 910,40
--------	-----------------	----------------------

8. Program Schwob

Finansowany przez UE program SCHWOB dobiegł końca z dniem 30 kwietnia. W lutym odbyło się w Helsinkach ostatnie spotkanie parterów projektu, podczas którego ustalano ostatnie kwestie merytoryczne i omawiano sprawy związane z rozliczeniem projektu.

Do końca kwietnia zamknięto prace nad stroną internetową, na której znalazły się opisy wraz z fragmentami tłumaczeń 20 książek. Trwały też intensywne prace sprawozdawcze i rozliczeniowe. Program nie dostał dofinansowania z Komisji Europejskiej na kolejny rok działalności, ale będzie kontynuowany przede wszystkim w formie Kampanii Księgarnianej „Klasyka. Reaktywacja”, w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

Budżet	plan: 27 272,69	wykonanie: 27 272,69
--------	-----------------	----------------------

9. Organizacja szkoleń dla bibliotekarzy ukraińskich podczas Forum Wydawców we Lwowie

Biuro festiwalowe Impart 2016 zorganizowało i przeprowadziło szkolenie dla bibliotekarzy ukraińskich w dniach 10-11 września 2015r. we Lwowie. W dniu 10 września odbyły się trzy prelekcje, w których wzięło udział około 50 bibliotekarzy.

Budżet	plan: 50 000,00	wykonanie: 50 000,00
--------	-----------------	----------------------

10. Międzynarodowe targi książki 2015

a) Targi Książki w Jerozolimie (8-12 lutego)

Międzynarodowe Targi Książki w Jerozolimie odbyły się w tym roku po raz pierwszy w nowym miejscu: First Station Compound. Na stoisku zorganizowanym przez Instytut Książki eksponowane były m.in. nowości literackie, książki dofinansowane przez Program Translatorski ©Poland oraz wybór książek dla dzieci i młodzieży.

Na targach odbyła się prezentacja hebrajskiego wydania książki „Good night, Dżerzi” Janusza Głowackiego w przekładzie Ilaya Halperna (Wydawnictwo Schocken), z udziałem autora. Janusz Głowacki spotkał się z czytelnikami w Jerozolimie oraz w Tel Awiwie, w księgarni Tzomet Sfarim (Dizengof Center). Program literacki z udziałem Janusza Głowackiego został zorganizowany we współpracy z Instytutem Polskim w Tel Awiwie. Podczas targów jerozolimskich została również podpisana umowa na przekład „Ksiąg Jakubowych” Olgi Tokarczuk między tłumaczką Miriam Borenstein a wydawnictwem Carmel. Książka ma się ukazać pod koniec 2016 roku.

Budżet	plan: 61 100,73	wykonanie: 61 100,73
--------	-----------------	----------------------

b) Międzynarodowe Targi Książki w New Delhi (14–22 lutego)

Instytut Książki był wspólnie z Instytutem Polskim w Indiach organizatorem polskiego stoiska na Międzynarodowych Targach Książki w New Delhi. Tegoroczna prezentacja była konsekwencją polskiego wystąpienia w zeszłym roku w roli gościa honorowego targów. Na stoisku IK pokazał nowości wydawnicze minionego roku, literaturę dla dzieci i młodzieży, a także książki dofinansowane w ramach Programu Translatorskiego ©Poland.

Targi były okazją do spotkań z indyjskimi wydawcami, którzy zaczęli się interesować literaturą polską. (W 2016 r. w wydawnictwie Zuuban Books ukaże się przekład na język angielski *Farb wodnych* Lidii Ostałowskiej).

Budżet	plan: 43 391,07	wykonanie: 43 391,07
--------	-----------------	----------------------

c) Targi Książki w Lipsku (12–15 marca)

Na stoisku zorganizowanym przez IK zaprezentowano nowości wydawnicze, najciekawsze książki dla dzieci i młodzieży oraz wybór przekładów polskich książek na różne języki, dofinansowanych w Programie Translatorskim ©POLAND. Dla niemieckojęzycznych wydawców przygotowano specjalne – niemieckie – wydanie katalogu „Nowe książki z Polski”. Gośćmi festiwalu literackiego towarzyszącego targom (Leipzig liest) byli Tadeusz Dąbrowski, Piotr Paziński i Witold Szablowski, autorzy wydanych niedawno w Niemczech książek (ze wsparciem Programu Translatorskiego ©POLAND), kolejno: *Die Bäume spielen Wald* (Carl Hanser Verlag), *Die Pension* (Edition fotoTAPETA), *Weil ich dich liebe, Schwester* (Vliegen Verlag).

Budżet	plan: 68 920,16	wykonanie: 68 920,16
--------	-----------------	----------------------

d) Międzynarodowe Targi Książki w Paryżu (19–23 marca)

Instytut Książki uczestniczy w targach paryskich od kilkunastu lat, jednak w tym roku udział Polski miał szczególny charakter, gdyż w charakterze gości specjalnych zaprezentował się Kraków i Wrocław. Instytut Książki pełnił rolę koordynatora całego przedsięwzięcia, które zrealizowano przy znaczącym wsparciu MKiDN.

Stoisko o powierzchni 200 m² składało się z trzech części: księgarni prowadzonej przez FNAC, w której sprzedawano literaturę polską w oryginale i w tłumaczeniu (ok. 5.000 tytułów), przestrzeni do spotkań autorskich oraz prezentacji wydawnictw i kultury Krakowa i Wrocławia. W części „księgarskiej” największą popularnością cieszyły się książki Witolda Gombrowicza, Zygmunta Miłoszewskiego, Olgi Tokarczuk, ale i bardzo we Francji popularnego rysownika Grzegorza

Rosińskiego, autora serii „Thorgal”. W ofercie znalazł się praktycznie pełen wybór utworów polskich pisarzy, które kiedykolwiek zostały przetłumaczone na język francuski i wydane we Francji.

Do Paryża zostało zaproszonych 22 autorów (m. in. Joanna Bator, Olga Tokarczuk, Artur Domosławski, Mariusz Szczygieł, Wojciech Tochman, Iwona Chmielewska, Joanna Olech, Zygmunt Miłoszewski, Marek Krajewski, Ewa Lipska, Tomasz Różycki i Ryszard Krynicki). Zadbano, aby znaleźli się wśród nich zarówno prozaicy, reportażyści, autorzy powieści kryminalnych, jak i poeci, twórcy książek dla dzieci i komiksów. Nie zabrakło także spotkań z udziałem pisarzy i zagranicznych i polskich intelektualistów (Jurij Andruchowycz, Norman Davies, Adam Michnik, Eric-Emmanuel Schmitt, Sylvie Germain). Gościem specjalnym stoiska był Roman Polański. Zgodnie z francuską tradycją większość spotkań miała charakter dyskusji prowadzonych przez francuskich moderatorów. Ogółem na targach odbyło się 37 spotkań z udziałem polskich autorów. Większość z nich miała miejsce na polskim stoisku, inne, jak np. rozmowa Olgi Tokarczuk z Erikiem-Emmanuelem Schmittem odbywały się na innych scenach targów, a więc przyciągały szerszą publiczność, niekoniecznie osoby szczególnie zainteresowane Polską. Program prezentowany na stoisku Krakowa i Wrocławia przybliżał francuskim czytelnikom literackie dziedzictwo i współczesną kulturę Polski. Był w rzeczywistości czterodniowym festiwalem, a atmosferą spotkań i frekwencją nie ustępował najlepszym festiwalom literatury, odbywającym się w Krakowie i Wrocławiu. Rozmawiano także o wielkich nieobecnych polskiej kultury: Kantorze, Grotowskim, Szymborskiej, Miłoszu, Schulzu, o relacjach polsko-żydowskich, specyfice tożsamości środkowoeuropejskiej, o tożsamości, feminizmie i wartościach.

Ważnym elementem polskiej prezentacji były spotkania tłumaczy, spotkania branżowe (w tym dyskusja nt. jednolitej ceny książki z udziałem Andrzeja Nowakowskiego, Grzegorza Gaudena oraz dyrektora Francuskiego Związku Wydawców BIEF Jeana-Guy Boin oraz przedstawicieli francuskich księgarń), a także rozmowy o polityce kulturalnej miast literatury.

Swoją ofertę zaprezentowały także wydawnictwa z dwóch ww. miast, m. in. BOSZ, Dwie Siostry, Format, Karakter, Lokator, Ossolineum, Orbis Pictus, Universitas, Ha!art, Dodoeditor, Warstwy, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wydawnictwo SQN, Wydawnictwo Literackie, Wytwórnia, ZNAK, A5 i Znak Emotikon, a także krakowskie i wrocławskie instytucje kultury m.in. Muzeum Narodowe, MCK, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Cricoteka, MOCAK czy Muzeum Etnograficzne. Targi stanowiły także okazję do spotkań bilateralnych wydawców polskich i francuskich.

Polskie stoisko odwiedzili także przedstawiciele władz francuskich: Prezydent Francji François Hollande, Premier Manuel Valls, Mer Paryża Anne Hidalgo, a także Ministrowie Kultury Francji i Polski – Fleur Pellerin i Małgorzata Omilanowska, które przy tej okazji podpisały deklarację o współpracy bilateralnej. W deklaracji podkreślono także wagę współpracy między muzeami oraz znaczenie dziedzictwa historycznego, które łączy oba kraje. Panie minister zobowiązały się działać razem na forum Unii Europejskiej na rzecz polityki wspierającej twórczość artystyczną, uznanie wartości dziedzictwa oraz powszechny dostęp do kultury. Podkreśliły znaczenie ambitnej polityki kulturalnej wspierającej powstawanie wysokiej jakości dzieł literackich.

Ze strony polskiej, poza dyrektorem Instytutu Książki, Grzegorzem Gaudenem, w targach uczestniczyła także Magdalena Sroka, Wiceprezydent Krakowa oraz Rafał Dutkiewicz, Prezydent Wrocławia. Cennego wsparcia udzieliła także Ambasada RP w Paryżu, z Ambasadorem RP, Andrzejem Byrtem.

Poza Instytutem Książki organizatorami polskiego wystąpienia było Krakowskie Biuro Festiwalowe oraz Biuro Festiwalowe Impart 2016 z Wrocławia. A ze strony francuskiej organizator targów, Reed Expo oraz Instytut Francuski. Obecność Polski na targach odnotowana została przez najważniejsze francuskie media, m.in. Le Monde, TV5, La Liberation, L'Express, Le Nouvel Observateur, Le Figaro,

RFI.

Prezentacji towarzyszyły publikacje specjalnie przygotowane na tę okazję: katalog „Nouveaux livres de Pologne” wydawany co roku przez Instytut Książki, a także prezentacja dziedzictwa literackiego dwóch miast: „Cracovie, Wrocław, villes littéraires”, wydany przez dwa miasta.

Budżet	plan: 797 406,95	wykonanie: 797 406,95
--------	------------------	-----------------------

e) Targi książki dla dzieci w Bolonii (30 marca–2 kwietnia)

Na organizowanym już po raz jedenasty przez Instytut Książki kolektywnym stoisku polskich wydawców (Hala 30 stoisko B3) w tym roku zaprezentowało się w Bolonii osiemnastu polskich wystawców: Muchomor, Instytut Fryderyka Chopina, Media Rodzina, Widnokrąg, Zielona Sowa, Dwie Siostry, Papillon, Wytwórnia, Bosz, Namas, Nasza Księgarnia, Ene Due Rabe, Ładne halo, Papierówka, Narodowe Centrum Kultury, Gryf, Ozgraf i Polska Sekcja IBBY.

Polscy twórcy właściwie już tradycyjnie zdobyli wyróżnienia w organizowanym przez targi konkursie BolognaRagazzi Award. od 2008 roku, gdy nagrodę główną w nowej kategorii: Poezja zdobył tom wierszy Juliana Tuwima, zilustrowany na zamówienie wydawnictwa Wytwórnia przez najmłodsze podówczas pokolenie polskich ilustratorek (Gosia Gurowska, Monika Hanulak, Marta Ignerska, Agnieszka Kucharska-Zajkowska, Anna Niemierko, Gosia Urbańska, Justyna Wróblewska), polscy twórcy i ich wydawcy nagradzani są właściwie co roku: Ola i Daniel Mizielińscy, Iwona Chmielewska, Anna Czerwińska Rydel i Marta Ignerska, Adam Jaromir i Gabriela Cichowska, Urszula Palusińska. W tym roku wyróżnienie w kategorii non-fiction trafiło do Jana Bajtlika i wydawnictwa Dwie Siostry za *Typogryzmol*, drugie wyróżnienie – w zupełnie nowej kategorii Books and Seeds – do Katarzyny Boguckiej i Szymona Tomiło za *Wytwórnik kulinarny*, przygotowany na zamówienie wydawnictwa Wytwórnia. Sukcesem może pochwalić się również znana graficzka Małgorzata Gurowska, której prace zostały umieszczone w centrum Bolońskiej Wystawy Ilustratorów – były to ilustracje do specjalnego wydania Lokomotywy (*Lokomotywa. Ideolo*), zrealizowanego przy wsparciu Instytutu Książki w ramach Roku Tuwima.

Prócz książek prezentowanych przez wydawców, na stoisku IK można było oglądać książki wyróżnione przez Polską Sekcję IBBY w konkursie Książka Roku. Dzięki współpracy z Polską Sekcją IBBY IK przygotował też folder prezentujący nagrodzone książki - zaprojektowała go Marta Ignerska, jako laureatka tegorocznej nagrody, IK wydał również kolekcję pocztówek z ilustracjami z nagrodzonych książek.

Budżet	plan: 165 430,82	Wykonanie: 165 430,82
--------	------------------	-----------------------

f) Międzynarodowe Targi Książki w Londynie (14–16 kwietnia)

Na stoisku zorganizowanym przez IK swoją ofertę pokazało 22 wystawców, w tym najważniejsi wydawcy polskiej literatury, m.in. Wydawnictwo Literackie, Znak, Grupa Wydawnicza Foksal, Czarne. Ponadto zaprezentowano na nim nowości wydawnicze, książki dla dzieci i młodzieży nagrodzone przez Polską Sekcję IBBY, wybór tłumaczeń polskiej literatury na języki obce – dorobek Programu Translatorskiego ©POLAND oraz specjalną wystawę – „Polish crime fiction”.

Podczas targów odbyło się spotkanie robocze z udziałem przedstawicieli IK, Instytutu Polskiego w Londynie oraz organizatorów LBF, dotyczące wystąpienia Polski w roli „Market Focus” na targach LBF w 2017 roku.

Obecnie IK pracuje nad przyslaną przez LBF propozycją umowy dotyczącej prezentacji w 2017 roku.

Budżet	plan: 267 995,26	wykonanie: 267 995,26
--------	------------------	-----------------------

g) BookExpo America (27–29 maja)

Na stoisku zorganizowanym przez IK we współpracy z Instytutem Kultury Polskiej w Nowym Jorku pokazano nowości polskiego rynku książki. W tym roku w centrum uwagi były książki dla dzieci, a konkretnie tytuły nagrodzone w ubiegłorocznym konkursie PS IBBY Książka Roku. Towarzyszyła im wystawa prac polskich ilustratorów m.in. Pawła Pawlaka, Jana Bajtlika, Marty Ignerskiej, Moniki Hanulak i Aleksandry Cieślak.

Polska będzie gościem honorowym BookExpo America w 2016 roku, przyszłoroczne targi odbędą się w Chicago.

W trakcie targów w Nowym Jorku odbyło się spotkanie robocze przedstawicieli IK, Instytutu Kultury Polskiej oraz organizatorów BEA dotyczące przyszłorocznej prezentacji. IK uczestniczyły też w oficjalnej ceremonii ogłoszenia udziału Polski w roli gościa honorowego BEA w 2016 roku.

Budżet	plan: 56 594,74	wykonanie: 56 597,74
--------	-----------------	----------------------

h) Beijing International Book Fair (26-30 sierpnia)

W tym roku, dzięki współpracy z Wydziałem Kultury Ambasady RP w Pekinie udało się nam powiększyć stoisko IK (hala E2 stand G26) do 18 m². Prezentowano na nim nowości polskiego rynku wydawniczego z ubiegłego roku, kryminały, na które zgodnie z ogólnościwiatowymi trendami zwracają w tej chwili uwagę chińscy wydawcy, a także wybór książek dla dzieci – ze szczególnym uwzględnieniem pozycji nagrodzonych w konkursach „Książka Roku” organizowanych przez Polską Sekcję IBBY oraz tych wydanych przez Naszą Księgarnię i Dwie Siostry – domy wydawnicze, których książki jak dotąd cieszą się największym zainteresowaniem chińskich wydawców. Tradycyjnie IK informował o polskich nowościach wydawniczych, rynku książki, a także o możliwościach otrzymania dofinansowania do wydań tłumaczeń polskich książek.

Dzięki dobrze ugruntowanym już kontaktom z organizatorami pekińskich targów (i informacjom pozyskanym w czasie targów w Nowym Jorku, gdzie Chiny były w tym roku gościem honorowym), IK znalazł się w prestiżowym towarzystwie państw zaproszonych do udziału w seminarium, poświęconym prezentacji międzynarodowych programów grantowych najlepiej wspierających wydawanie tłumaczeń swoich książek na języki obce. W trakcie seminarium zaprezentowano programy francuskie, tureckie, malezyjskie, rumuńskie i nordyckie (szwedzki, norweski, duński). O działalności polskiego Instytut Książki oraz Programie Translatorskim mówiły Elżbieta Kalinowska oraz zajmująca się w Instytucie Książki chińskim rynkiem wydawniczym Izabella Kaluta.

W trakcie pobytu w Pekinie przedstawiciele IK spotkali się także z przedstawicielami organizatorów, którzy poinformowali IK, że w protokole uzgodnień po szczycie krajów szesnastki w Belgradzie w 2014 r. zawarty został punkt dotyczący zacieśnienia współpracy kulturalnej między państwami szesnastki a Chinami oraz punkt mówiący o tym, iż kraje szesnastki mają wystąpić wspólnie w roli gościa honorowego pekińskich Targów Książki w roku 2016 (zdaniem chińskich analityków współpraca na płaszczyznach polityki, dyplomacji i wzajemnego zrozumienia społeczeństw nie jest postrzegana jako zadowalająca). Biorąc pod uwagę to, że to Polskę wskazuje się jako lidera „16+1”, należy zadbać o to, by również przyszłoroczna prezentacja IK na targach miała podobny charakter. Targi odbyły się już po raz dwudziesty drugi. W tym roku w dwóch halach o powierzchni ponad 53,000 m² swoje książki pokazało ponad 2000 wystawców z 75 krajów.

W tym roku targom towarzyszyła wielka wystawa upamiętniająca stu pięćdziesięciolecie wydania „Alicji w Krainie Czarów”; znalazło się na niej 10 polskich wydań tego dzieła, które IK przywiózł do Pekinu specjalnie w tym celu – po targach miały one zostać przekazane jako dar do chińskiej Biblioteki Narodowej.

Budżet	plan: 51 949,20	wykonanie: 51 949,20
--------	-----------------	----------------------

i) XXII Forum Wydawców we Lwowie (10-13 września)

Tegoroczne Forum Wydawców we Lwowie odbyło się w dniach 10-13 września. „Forum” to najważniejsze targi książki na Ukrainie. Co roku prezentują się na nich wszyscy ukraińscy wydawcy, a na towarzyszący targom festiwal literacki przyjeżdżają do Lwowa pisarze, dziennikarze i literaci z wielu krajów. W tym roku Forum Wydawców odwiedziło prawie 40 tys. osób.

Instytut Książki jest uczestnikiem Forum Wydawców we Lwowie od roku 2004. Stałym tematem prezentacji IK są nowości wydawnicze, literatura dla dzieci i młodzieży oraz Program Translatorski ©POLAND, dofinansowujący przekłady polskiej literatury na języki obce. Jednymi z najczęstszych beneficjentów tego programu są właśnie wydawcy z Ukrainy.

Polskimi gośćmi tegorocznego Forum Wydawców byli Marek Bieńczyk, Jarosław Mikołajewski, Żanna Słoniowska, Adam Wiedemann, Janusz Leon Wiśniewski i Bohdan Zadura.

Prezentacje książek polskich autorów odbyły się zarówno na terenie targów, jak i w lwowskich księgarniach, klubach literackich oraz teatrach.

Polski program Forum powstał we współpracy z Instytutem Polskim w Kijowie.

Dodatkowo, w dniach 10-11 września, w ramach lwowskiego Biblioforum, odbyły się szkolenia dla ukraińskich bibliotekarzy organizowane (już po raz drugi) przez Biuro Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016 we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutem Książki, Konsulatem Rzeczypospolitej Polskiej we Lwowie i Forum Wydawców. Wśród wykładowców i panelistów ze strony polskiej pojawili się przedstawiciele Instytutu Książki, Biura Europejskiej Stolicy Kultury, Miasta Wrocławia oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu. Celem szkoleń było podzielenie się z bibliotekarzami z Ukrainy polskimi doświadczeniami związanymi z reformą bibliotek w czasach transformacji, uświadomienie im nowych wyzwań, które już przed nimi stoją i wspólna refleksja nad pojęciami nowej bibliotekarki/nowego bibliotekarza w erze powszechnej digitalizacji, odpowiedzialnością instytucji rządowych i samorządowych w zakresie prowadzenia i organizacji bibliotek publicznych, a także modelami dyskusji bibliotekarzy z przedstawicielami samorządów. Podczas szkoleń była też mowa o bibliotekach jako miejscach, w których nie tylko wypożycza się książki, ale które powoli stają się prawdziwymi centrami kultury.

Budżet	plan: 42 391,07	wykonanie: 42 391,07
--------	-----------------	----------------------

j) Międzynarodowe Frankfurt Targi Książki we Frankfurcie (14-18 października)

Instytut Książki był organizatorem polskiego stoiska na 67. Międzynarodowych Targi Książki we Frankfurcie. „Frankfurter Buchmesse” to najważniejsze miejsce spotkania branży wydawniczej na świecie. W tym roku w targach wzięło udział 7103 wystawców ze 106 krajów. Gościem honorowym była Indonezja. Na polskim stoisku narodowym (o powierzchni 189 mkw – największym ze wszystkich stoisk organizowanych przez IK, ponad dwukrotnie większym od stoiska w Londynie i czterokrotnie większym niż stoisko w Bolonii) zaprezentowało się 43 wystawców, w tym najważniejsi wydawcy polskiej literatury: Wydawnictwo Literackie, Znak, Grupa Wydawnicza Foksal, Nasza Księgarnia, Media Rodzina. Oprócz nowości wydawniczych 2015 roku, IK pokazał książki nominowane do najważniejszych polskich nagród literackich: Nagrody Literackiej NIKE, Paszportów Polityki, Nagrody Literackiej GDYNIA oraz Nagrody Kościelskich. Ponadto, na specjalnej wystawie przedstawiliśmy najciekawsze polskie książki dla dzieci i młodzieży oraz dorobek Programu Translatorskiego ©POLAND. Publiczność odwiedzająca polskie stoisko otrzymała katalog „New Books from Poland”, prezentujący najciekawsze, zdaniem krytyków, nowości książkowe ostatnich miesięcy. Instytut Książki wydał też zaktualizowaną wersję informatora o polskim rynku wydawniczym – „The Polish Book Market.

Budżet	plan: 500 951,35	wykonanie: 500 951,35
--------	------------------	-----------------------

k) Międzynarodowe Targi Książki w Moskwie (25-29 listopada)

Gościem Instytutu Książki i Instytutu Polskiego w Moskwie był prof. Karol Modzelewski, którego książka *Zajeżdżimy kobyłę historii. Wyznania poobijanego jeźdźca* ukazała się w tłumaczeniu na język rosyjski nakładem wydawnictwa Chudożestwiennaja Literatura. 27 listopada, w Bibliotece Literatury Obcej odbyło się spotkanie autorskie prof. Modzelewskiego połączone z prezentacją jego książki. 26 listopada, w Rosyjskiej Akademii Gospodarki Narodowej i Administracji Publicznej przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej profesor wygłosił wykład na temat: „Psychologia społeczna rewolucji Solidarności”. Ponadto wziął on również udział w prezentacji książki *Zabici w Katyniu*, która odbyła się 28 listopada, na targach książki. W poniedziałek, 30 listopada prof. Modzelewski uczestniczył w konferencji na temat wolności, demokracji i praw człowieka, która odbyła się w Centrum Sacharowa. Na stoisku targowym Instytutu Książki, jak co roku IK pokazał książki z najnowszej literatury polskiej, dziecięcej i młodzieżowej oraz przekłady polskich książek na różne języki obce, w tym głównie na język rosyjski. Książki te zostały przekazane bibliotece Instytutu Polskiego w Moskwie.

Na targi książki w Moskwie został wydany katalog w języku rosyjskim, o najnowszej polskiej literaturze, który był rozdawany publiczności targów. Książki, które były prezentowane na targach zostały przekazane bibliotece Instytutu Polskiego w Moskwie.

Budżet	plan: 39 743,86	wykonanie: 39 743,86
--------	-----------------	----------------------

I) Międzynarodowe Targi Książki w Guadalajarze (Meksyk, 28 listopada – 6 grudnia)

W tegorocznej edycji targów udział wzięły dwie polskie autorki: Olga Tokarczuk i Małgorzata Rejmer. Tokarczuk promowała swoją wydaną niedawno w Meksyku powieść *Sobre los huesos de los muertos*, czyli przekład *Prowadź swój pług przez kości umarłych*, dokonany przez Abła Murcię. Książka ukazała się w prestiżowej serii literackiej wydawnictwo Océano i jest drugim przekładem na hiszpański tej autorki (po *Prawieku i innych czasach*, wydanym w Hiszpanii w 2000 roku). Z kolei Małgorzata Rejmer uczestniczyła w spotkaniach w ramach corocznego Festiwalu Literatur Europejskich, towarzyszącemu targom, do którego zapraszani są corocznie pisarze z różnych krajów. Wzięła także udział w promocji wydanej właśnie antologii polskiego reportażu *El árbol detrás de la ventana* (nakładem Editorial de la Universidad Veracruzana), stanowiącej pierwszą tak szeroką prezentację dorobku rodzimych reporterów. W antologii zamieszczono teksty m.in. Mariusza Szczygła, Wojciecha Tochmana, Artura Domosławskiego, Małgorzaty Szejnert, Lidii Ostałowskiej, Krzysztofa Vargi czy Małgorzaty Rejmer właśnie. Obie książki ukazały się dzięki wsparciu Programu Translatorskiego © Poland prowadzonego przez Instytut Książki.

Przedstawiciel IK jak co roku uczestniczył w Salonie Praw, spotykając się z wydawcami z różnych krajów regionu.

Budżet	plan: 23 117,23	wykonanie: 23 117,23
łącznie na targi książki	plan: 2 126 418, 19	wykonanie: 2 126 418, 19

C. Program komunikacji

1. Portal internetowy Instytutu Książki

Portal internetowy Instytutu Książki

Portal internetowy Instytutu Książki www.institutksiazki.pl/www.bookinstitute.pl to największa baza informacji na temat polskich książek i wydarzeń życia literackiego. W ciągu ostatniego kwartału stronę odwiedziło **76 485 użytkowników** (poprzednio, w ostatnim półroczu 138 638 użytkowników). Stronę odwiedza obecnie średnio ponad **25 000** użytkowników miesięcznie (w ostatnim półroczu 22 000 użytkowników). Wzrost zanotowaliśmy zwłaszcza w lipcu (149 procent w stosunku do roku ubiegłego i wrześniu – o 83 procent). Od roku 2008 łącznie stronę odwiedziło **896 788 użytkowników**.

Prócz bieżącej pracy nad treściami udostępnianymi na portalu Instytutu Książki w ostatnim okresie trwały prace nad dostosowaniem portalu do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z wytycznymi WCAG 2.0. Zgodnie z założeniami regulacji, dostosowany portal został opublikowany 31 maja.

Wprowadzone zmiany obejmują: zmiany jaskrawości/kontrastu strony, powiększanie i zmniejszanie fontu; zmiany w nawigacji, umożliwienie nawigacji przy pomocy tabulatora oraz audiodeskrypcję i transkrypcję wszystkich materiałów filmowych.

Serwis aktualizowany jest codziennie i ma charakter dokumentujący polskie życie literackie: prócz informacji nt. bieżących wydarzeń ze świata literatury, raz w tygodniu pojawiają się w nim recenzje polskich nowości wydawniczych, pisane przez grono współpracujących z nami krytyków, m.in.: Dariusza Nowackiego, Marcina Senddeckiego, Małgorzatę I. Niemczyńską, Annę Marchewkę, Agnieszkę Drotkiewicz, Kazimierę Szczukę, Roberta Ostaszewskiego, Agnieszkę Wolny-Hamkało, Katarzynę Kubisiowską, Magdalenę Kicińską i Patrycję Pustkowiak. W pierwszych trzech kwartałach 2015 roku na zamówienie IK zostały napisane i opublikowane recenzje następujących książek:

- Franciszka i Stefan Themersonowie, „Poczta”, „Narodziny liter”,
- Jakub Żulczyk, „Ślepnąc od świateł”,
- Ludwika Włodek, „Wystarczy przejść przez rzekę”,
- Jacek Dukaj, „Samotność Aksalotla”,
- Weronika Murek, „Uprawa roślin południowych metodą Miczurina”,
- Ziemowit Szczerek, „Siódemka”,
- Marcin Senddecki, „Przedmiar robót”,
- Anna Janko, „Mała Zagłada”,
- Julia Fiedorczuk, „Nieważkość”,
- Małgorzata Szejnert, „Usypać góry. Historie z Polesia”,
- Szczepan Twardoch, „Drach”,
- Piotr Nesterowicz, „Cudowna”,
- Marek Bieńczyk, „Jabłko Olgi, stopy Dawida”,
- Magdalena Grzebałkowska, „1945”,
- Iwona Chmielewska, „Królestwo dziewczynki”,
- Janusz Anderman, „Czarne serce”,
- Jerzy Pilch, „Zuza albo czas oddalenia”,
- Joanna Rudniańska, „Bajka o wojnie”,
- Mariusz Czubaj, „Piąty beatels”,
- Magdalena Kicińska, Pani Stefa
- Anna Czerwińska-Rydel, „Bałtycka syrena”,
- Sylwia Siedlecka, „Fosa”,
- Małgorzata Czyńska, „Kobro”,

- Marcin Wicha, „Jak przestałem kochać Dizajn”.

Recenzje zasilają potem bazę informacyjną dotyczącą polskich książek. IK prowadzi również dział recenzyjny wydawanych w Polsce komiksów (nowe pozycje są omawiane co 2 tygodnie) oraz dział poświęcony książkom dla dzieci. Na bieżąco zamieszczane są spisy treści czasopism, których wydawcą jest Instytut Książki („Dialog”, „Teatr”, „Ruch Muzyczny”, „Nowe Książki”, „Nowa Polska”, „Literatura na Świecie”, „Twórczość”, „Akcent”, „Notatnik Teatralny”, „Odra”, „Teatr Lalek”).

Ostatnio w dziale Polecamy, w którym do tej pory IK zamieszczał wybrane pozycje z tych czasopism, dołączał też fragmenty ukazujących się książek – do tej pory IK zmieścił już 18 takich fragmentów. Na zamówienie IK powstają też rozmowy z polskimi pisarzami, zatytułowane Warsztat Pracy. W tym roku o swoim warsztacie twórczym opowiedzieli IK:

- Sylwia Chutnik,
- Marek Bieńczyk,
- Olga Tokarczuk,
- Joanna Bator,
- Agnieszka Wolny-Hamkało,
- Julia Hartwig,
- Łukasz Orbitowski,
- Mariusz Szczygieł,
- Inga Iwasiów.

W serwisie Instytutu Książki coraz ważniejszą rolę odgrywają multimedia: do chwili obecnej odnotowano **142 860 wyświetleń filmów** zamieszczonych naszym profilem na youtube (przy pomocy tego serwisu IK publikuje filmy w sieci i stąd zasysa je na stronę www.instytutksiazki.pl) – kanał IK ma 468 (poprzednio 372) subskrybentów.

W czasie wakacji w dziale **Polecamy** IK zamieszczał prezentacje książek z wspólnej akcji z „Gazeta Wyborczą” i radiową Trójką – **Klasyka: Reaktywacja**. Oprócz recenzji książek (ukazywały się one równolegle w „Gazecie Wyborczej” i na stronie IK), w serwisie IK pojawiały się również ich fragmenty. W IV kwartale IK opublikował 19 odcinków cyklu „**Książki na jesień**” wyprodukowanego we współpracy z TVP oraz 6 odcinków z cyklu „**Książki na zimę**” i 3 odcinki „**Książek pod choinkę**”, a także kolejne portrety filmowe z serii „**Autor, autor**”.

Raz w tygodniu w serwisie IK publikowane są też **Portrety polskich pisarzy**, powstające na zamówienie Instytutu Książki. Realizuje je Krzysztof Dubiel, ze zdjęć można korzystać w celach niekomercyjnych po uprzednim poinformowaniu Instytutu Książki. W 2015 roku IK opublikował zdjęcia następujących pisarzy:

- Tadeusz Konwicki
- Joanna Bator
- Szczepan Twardoch
- Magdalena Tulli
- Bohdan Zadura
- Julia Fiedorczuk
- Tomasz Rożycki
- Ryszard Krynicki
- Olga Tokarczuk
- Marek Bieńczyk
- Krzysztof Varga
- Dorota Masłowska
- Józef Hen
- Marcin Sendecski
- Hanna Krall
- Iwona Chmielewska
- Krzysztof Siwczyk
- Marek Krajewski
- Ewa Lipska
- Adam Zagajewski
- Mariusz Szczygieł
- Zygmunt Miłoszewski
- Jacek Dehnel
- Janusz Rudnicki
- Agnieszka Taborska
- Sylwia Chutnik
- Wojciech Tochman
- Urszula Kozioł
- Ignacy Karpowicz
- Janusz Anderman
- Jerzy Sosnowski
- Agata Tuszyńska
- Kazimierz Orłoś
- Marcin Baran
- Eustachy Rylski
- Mikołaj Łoziński
- Inga Iwasiów
- Tadeusz Dąbrowski
- Piotr Paziński
- Małgorzata Rejmer
- Darek Foks
- Angelika Kuźniak
- Marian Pilot
- Filip Springer
- Wojciech Jagielski

Od roku 2009 Instytut prowadzi swoją stronę na Facebooku, w tej chwili ma ona 13 233 fanów (w grudniu 2012 było to 5200 fanów, w grudniu 2013 – 8000 fanów, w czerwcu 2014 – 8800, w czerwcu 2015 – 11 631 fanów, na początku września 12 342, pod koniec 2015 roku 13 649).

Budżet	plan: 135 814,39	wykonanie: 135 814,39
--------	------------------	-----------------------

2. Wydawnictwa IK

Wydawnictwa

W 2015 roku Instytut wydał następujące druki:

- Katalog „Nowe książki z Polski” w języku niemieckim – na targi książki w Lipsku
- Katalog „Nowe książki z Polski” w języku francuskim – na targi książki w Paryżu
- Informator o książkach nagrodzonych przez IBBY – na targi książki w Bolonii
- Pocztywki z ilustracjami z książek nagrodzonych przez polską IBBY
- Katalog „Crime Fiction” – na targi książki w Londynie
- Katalog „Polish Books to Discover” – na seminarium wydawców w Krakowie
- Katalog „Nowe książki z Polski” w języku angielskim – na targi książki we Frankfurcie
- Katalog „Nowe książki z Polski” w języku rosyjskim – na targi książki w Moskwie
- Broszurę „The Polish Book Market” update danych nt. polskiego rynku wydawniczego – podsumowanie danych z roku 2014
- Zaktualizowany informator z adresami polskich wydawców (ok. 320 wydawców ujętych w 24 profilach działalności domów wydawniczych: Albumy / książki o sztuce, Audiobooki, E-

booki, Ekonomia, Eseje / humanistyka, Książki ezoteryczne, Fantasy / science-fiction, Historia / biografie / wspomnienia, Komiksy i powieści graficzne, Kryminały / sensacja / thrillery, Książki dla dzieci i młodzieży, Wydawcy katolicy, Literatura tłumaczona, Literatura polska, Nauka języków obcych, Podręczniki akademickie / publikacje naukowe / encyklopedie / słowniki, Podręczniki szkolne, Poezja, Poradniki / przewodniki / książki kucharskie, Prawo, Psychologia, Techniczne / informatyczne, Polscy dystrybutorzy, Polskie drukarnie)

Jesienny katalog New Books from Poland omawia następujące pozycje:

1. Jacek Dukaj „Starość aksolotla” (Allegro)
2. Szczepan Twardoch „Drach” (Wydawnictwo Literackie)
3. Jacek Dehnel „Matka Makryna” (W.A.B.)
4. Julia Fiedorczuk „Nieważkość” (Wielka Litera)
5. Ziemowit Szczerek „Siódemka” (Ha!art)
6. Maciej Hen „Solfatara” (W.A.B.)
7. Weronika Murek „Uprawa roślin południowych metodą Miczurina” (Czarne)
8. Jakub Żulczyk „Ślepnąć od świateł” (Świat Książki)
9. Łukasz Orbitowski „Inna dusza” (Od Deski do Deski)
10. Małgorzata Szejnert „Usypać góry. Historie z Polesia” (Znak)
11. Wojciech Jagielski „Wszystkie wojny Lary” (Znak)
12. Magdalena Grzebałkowska „1945. Wojna i pokój” (Agora)
13. Anna Janko „Mała Zagłada” (Wydawnictwo Literackie)
14. Magdalena Kicińska „Pani Stefa” (Czarne)
15. Beata Chomątowska „Pałac. Biografia intymna” (Litera Nova)
16. Świadek „Robert Rient” (Dowody na Istnienie)
17. Ewa Winnicka „Angole” (Czarne)
18. Marek Bieńczyk „Jabłko Olgi, stopy Dawida” (Wielka Litera)
19. Marek Beylin „Ferwor. Życie Aliny Szapocznikow” (Karakter)
20. Marcin Wicha „Jak przestałem kochać design” (Karakter)

Wyboru dokonało grono prelegentów, którzy wygłaszali wykłady i spotkali się w Krakowie z zagranicznymi wydawcami w czerwcu 2015 w ramach zorganizowanej przez Instytut wizyty studyjnej: Magdalena Dębowska, Tomasz Fiałkowski, Paweł Goźliński, Piotr Kofta, Dariusz Nowacki, Marcin Senddecki, Justyna Sobolewska, Kazimiera Szczuka.

Teksty napisali: Agnieszka Drotkiewicz, Magdalena Kicińska, Piotr Kofta, Paulina Małochleb, Małgorzata I. Niemczyńska, Dariusz Nowacki, Patrycja Pustkowiak, Marcin Senddecki, Tomasz Surdykowski, Kazimiera Szczuka, Katarzyna Zimmerer.

Budżet	plan: 156 479,82	wykonanie: 156 479,82
--------	------------------	-----------------------

D. Program promocji

Patronaty honorowe Instytutu Książki:

- kampania społeczna „Ja czytam! Dyskusyjne Kluby Edukacyjne”, organizator Operon;
- konkurs o Nagrodę im. Jana Długosza w ramach Targów Książki w Krakowie, organizator: Komitet Zarządzający Nagrodą im. Jana Długosza;
- Nagroda Literacka im. Leopolda Staffa;
- krakowska akcja promująca czytelnictwo - Poczytajże!, organizator Korporacja Ha!art;
- konkurs dla przedszkolaków, organizator Wydawnictwo Zielona Sowa;
- III Ogólnopolski Konkurs Czytelniczy „Książka – przyjaciel prawdziwy”, organizator Kopalnia Soli „Wieliczka”;
- polska edycja Festiwalu Miesiąc Spotkań Autorskich (lipiec 2015), organizator MBP we Wrocławiu;
- Nagroda Translatorska dla tłumaczy Ryszarda Kapuścińskiego, organizator Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego za reportaż literacki;
- jubileuszowa 10. edycja Nagrody Literackiej GDYNIA oraz festiwal Miasto Słowa (Festiwal towarzyszący Nagrodzie Literackiej Gdynia), organizator Miasto Gdynia;
- akcja Warszawa Czyta „Chamowo” Mirona Białoszewskiego, organizator Krytyka Polityczna;
- konferencja „XVIII-wieczni mistycy żydowscy”, organizator Koło Literatury XX wieku UW;
- Festiwal Literatury dla Dzieci, który odbył się w dniach 9-12 lipca 2015 r. w Rabce – Zdroju. Organizatorzy: Fundacja Rozwoju Regionu Rabka, Burmistrz Rabki i Miejska Biblioteka Publiczna w Rabce i Agencję Promocyjną OKO;
- wystawa „70 lat Pippi Pończoszanki”, organizator Wydawnictwo Nasza Księgarnia, współorganizatorzy: Wydawnictwo „Zakamarki”, Wydawnictwo „Marginesy”. Patronat „Ryms”. Patronat Honorowy Ambasady Szwecji.
- promocja literackiego dziedzictwa Sanoka - PRZYSTANKI KULTURY – nocny spacer po Sanoku śladami artystów i twórców sanockich, organizatorzy: BWA Galeria Sanocka, Towarzystwo Artystyczno-Edukacyjne Aura-Art, Miejska Biblioteka Publiczna im. Grzegorza z Sanoka oraz Urząd Miasta Sanoka;
- projekt „Czytaj.PL”, organizator: KBF;
- akcja „CzytaMy!”, organizatorzy: Fundacja Teraz Książka i Księgarnie Matras.
- Warszawskie Targi Książki Artystycznej w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, w dn. 27-29 listopada, organizatorzy: Bookoff, Print Control;

Współpraca promocyjna i redakcyjna z Programem 3 Polskiego Radia

Od stycznia do marca trwała współpraca Instytutu Książki z Programem 3 Polskiego Radia przy cyklicznej audycji „Do Południa” (raz w tygodniu, prowadzenie Michał Nogaś). Współpraca jest kontynuowana w ramach promocji NPRCz.

W drugiej połowie sierpnia ukazała się czwarta seria koszulek z serii „Pisarze na lato/a”, które IK produkuje w kooperacji z firmą „Pan tu nie stał”. Tym razem bohaterami koszulek byli Zofia Nałkowska i Marek Hłasko. Koszulki są dostępne w sklepach „Pan tu nie stał” zaś Instytut Książki wykorzystywał je jako nagrody w swoich konkursach. Koszulki jak zwykle cieszą się wielką popularnością – pierwsza z Hłaską (1000 sztuk) rozeszła się w ciągu tygodnia.

Reklamy

- reklama systemu MAK+ w portalu bibliotekarskim Pulowerek.pl – skierowana do bibliotekarzy, wśród których portal jest bardzo popularny; reklama wizerunkowa i produktowa, treść banneru na stronie głównej portalu zmieniana w zależności od potrzeb;

- reklama systemu MAK+ w piśmie samorządu terytorialnego „Wspólnota”, nr 23/1185 z dn. 14 listopada 2015 r. (nakład 8 tys. egz.); dwutygodnik „Wspólnota” to najdłużej wydawane pismo o tematyce prawno-samorządowej, docierające do 95 proc. (dane wydawcy) jednostek samorządu terytorialnego w Polsce.

Budżet	plan: 69 226,61	wykonanie: 69 226,61
--------	-----------------	----------------------

E. Realizacja i wspieranie działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej

Czasopisma patronackie

W omawianym okresie ukazywały się wszystkie wydawane przez Instytut czasopisma. Oprócz rozszerzenia współpracy z siecią Azymutu podpisano umowę z księgarnią internetową Bonito, która prezentuje całą ofertę Działu. W dniu 27 stycznia w redakcji „Gazety Wyborczej” odbyła się uroczysta promocja książki Zbigniewa Brzezińskiego „Agonia komunizmu” która ukazała się w serii „W kręgu paryskiej KULTURY”. W lutym ukazały się w tej serii eseje Jerzego Stempowskiego „Po powodzi”. Warto dodać, że dzięki umowie o współpracy z prezydentami Gdańska, Wrocławia i Lublina, miejskie biblioteki kupują 250- 300 egzemplarzy każdego tytułu, który ukazuje się w serii. W związku z 70. urodzinami wybitnego poety, redaktora naczelnego „Twórczości” Bohdana Zadury nakładem IK ukazał się bibliofilski tomik „Najlepsze lata”. Uroczysta promocja połączona z urodzinami Jubilata odbyła się w dniu 18 lutego 2015 roku w kawiarni Czytelnik w Warszawie. Prezentacja tomu recenzji Joanny Kowalskiej „Spacer po barykadach” odbyła się w dniu 18 marca w Instytucie Teatralnym . Książka ukazała się w serii „Teatr – Krytycy”.

24 marca również w kawiarni Czytelnik miała miejsce prezentacja tomu esejów Janusza Drzewuckiego „ Charakter pisma. Szkice o współczesnej poezji polskiej” które ukazały się w „Bibliotece Twórczości”. 13 kwietnia w siedzibie Instytutu Teatralnego odbyło się wręczenie Nagrody im. Konstantego Puzyny nadanej po raz pierwszy przez redakcję „Dialogu”. Autorem statuetki nagrody jest rzeźbiarz Krzysztof Bednarski. 24 kwietnia w Teatrze Starym w Lublinie odbyła się promocja książki Michała Hellera „ Maszyna i śrubki” z udziałem syna Autora i Marka Radziwona, połączona z dyskusją o współczesnej Rosji.

W maju Dział Wydawniczy tradycyjnie uczestniczył w dniach 14-17 maja w Warszawskich Targach Książki zlokalizowanych na Stadionie Narodowym. W czasie targów Dział zaprezentował wszystkie wydawane czasopisma i książki a szczególnie serię „ W kręgu paryskiej KULTURY” i wydany na targi tom Leo Lipskiego „ Powrót”. Instytut Książki był też współorganizatorem i pomysłodawcą wystawy o Bibliotece KULTURY która została otwarta w pierwszym dniu targów.

10 czerwca w Klubie Księgarza odbyła się promocja książki Andrzeja Bobkowskiego „Coco de Oro” . O autorze i tomie rozmawiali profesorowie Rafał Habielski i Andrzej W. Kowalczyk. W dniu 20 czerwca, jak co roku, publikacje IK prezentowano na Urodzinach Jana Kochanowskiego organizowanych przez Bibliotekę Narodową w ogrodach Pałacu Krasińskich. W dniu 25 czerwca w ramach promocji czasopism Instytutu odbyło się w Lublinie spotkanie czytelników z redakcją „Ruchu Muzycznego” oraz prezentacja miesięcznika z udziałem gościa honorowego Adama Struga.

Trwały prace nad zakończeniem budowy nowej witryny internetowej „Nowej Polszy”, która będzie funkcjonowała w dwóch wersjach językowych: rosyjskiej i ukraińskiej. Ruszyły prace nad stroną internetową „Twórczości” oraz „Dialogu”. Powstają ich projekty graficzne.

Pod koniec września zaczęto przygotowywać założenia i wymagania dotyczące powstania strony „Nowych Książek”.

W sierpniu nakładem IK ukazał się kolejny tom serii „W kręgu paryskiej KULTURY” zawierający teksty Wacława A. Zbyszewskiego „Zagubieni romantycy i inni”. Warto dodać, że tom został wydany przy wsparciu UMCS w Lublinie. W połowie września do drukarni trafił kolejny / ostatni w tym roku / tom serii: „Kościół na łamach KULTURY w latach 1946 - 2000”, przygotowany przez O. Tomasza Dostatniego.

We wrześniu ukazał się też kolejny tom w serii Biblioteki „Twórczości”. Jest to wybór tekstów Leszka Bugajskiego „ Margines centralny”. Uroczysta promocja tomu odbyła się w dniu 3 listopada 2015 roku w Instytucie Teatralnym przy okazji jubileuszu 70-lecia powstania „Twórczości”.

W Dziale przygotowywane zostały również dwa tomiki z serii „„Wielcy twórcy - ważne teksty”. W październiku ukazał się tekst Krzysztofa Pomiana „Krótka historia nierówności między ludźmi na przykładzie Europy”, a w styczniu 2016 r. ma się ukazać dwujęzyczny (polsko-rosyjski) tomik

zawierający esej Józefa Czapskiego o paryskiej KULTURZE. Wydano go z okazji przypadającej w przyszłym roku 110. rocznicy urodzin Jerzego Giedroycia i 70. rocznicy powstania Instytutu Literackiego w Paryżu.

W dniu 20 października odbyła się w Lublinie uroczysta promocja tomu „Kościół na łamach paryskiej KULTURY” połączona z dyskusją o obecnej kondycji Kościoła z udziałem ks. Alfreda Wierzbickiego i ojca Ludwika Wiśniewskiego.

Pod koniec października Dział zaprezentował swą ofertę na Krakowskich Targach Książki. 7 listopada odbyła się w Warszawie prezentacja tomiku K. Pomiana .

W dniach 3-7 grudnia Dział uczestniczył w Wroclawskich Promocjach Dobrych Książek a w dniu 10 grudnia w warszawskim Teatrze Polskim odbyła się promocja tomu „Kościół na łamach paryskiej KULTURY” ojca Tomasza Dostatniego połączona z prezentacją całej serii.

Budżet	plan: 6 428 595,81	wykonanie: 6 428 595,81
--------	--------------------	-------------------------

F. Modernizacja budynku administracyjnego przy ul. Z. Wróblewskiego 6 w Krakowie na siedzibę Instytutu Książki

Remont i przebudowa budynku garażowego na budynek administracyjny Kolegium Tłumaczy została zakończona w 2015 roku- budynek zgłoszono do użytkowania

Budżet	plan: 3 650 000,00	wykonanie: 3 650 000,00
--------	--------------------	-------------------------

G Zakup trzech lokali w budynku przy ul. Foksal 17 w Warszawie wraz z adaptacją lokali na oddział Instytutu Książki

W dniu 30 września 2015 roku Instytut Książki nabył prawo do zakupu, w wyniku przetargu organizowanego przez Państwowy Instytut wydawniczy w likwidacji z siedzibą w Warszawie, trzy lokale: lokal nr 8, 9,10 w budynku przy ul. Foksal 17 w Warszawie, o łącznej pow. 441,91 m2

Budżet	plan: 6 451 125,00	wykonanie: 6 451 125,00
--------	--------------------	-------------------------

Kraków, 31 stycznia 2016